JACK HIGGINS

DEVLERİN GAZABI

ALTIN KİTAPLAR

Kitabın Orijinal Adı

THE WRATH OF GOD

Yayın Hakları

© ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ

Türkçesi

MEHMET HARMANCI

Kapak Resmi

YÜKSEL ÇETİN

Kapak Filmi

KOMBİ GRAFİK

Dizgi - Baskı

ALTIN KİTAPLAR MATBAASI

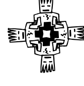
1, BASIM/EKİM - 1985

Adres

Celâl Ferdi Gökçay Sok. Nebioğlu İşhanı

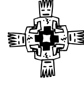
Cağaloğlu - İstanbul

JACK HIGGINS

DEVLERIN

GAZABI

TURKCESI :

MEHMET HARMANCI

PDF: VerMinaaRD

EPUB: balci60

Yazarın Yayınevimizde Çıkan Diğer Kitapları

FIRTINA GELİYOR

KORKUNUN KANATLARI

RAMPA

SON İTİRAF

İÇİNDEKİLER

MEKSIKA
1922

1. BÖLÜM

Polis Müdürü genellikle hafta arası öğle saatlerinde, halkın geri kalan bölümünü özendirmek için olacak, birini kurşuna dizmeyi başarırdı. Bu da o dönemlerinde Meksika'nın bazı yörelerinde işlerin nasıl yürütüldüğü hakkında bir fikir verir sanırım.

İstasyondan yokuş yukarı tepeyi yarılamışken ilk salvo ateşin sesiyle farkında olmadan elimi ceketimin içine sokuverdim. Yol boyunca gölgede kalmayı başarabilmiştim ama Plaza Civica'ya çıktığım an güneş pençelerini boğazıma geçirip bir sıkınca vücudumdan sular fışkırdı aniden.

İdamlar polis kışlasının avlusunda yapılıyor, kapılar da seyretmek isteyenlerin rahatça görmelerine imkân sağlamak için ardına kadar açık tutuluyordu. Seyirciler de o sırada onbeş yirmi kızılderili ile melezden oluşmuştu. Öğle sıcağı ve gösterinin tekrarındaki sıklık düşünülürse pek önemsenmeyecek bir kalabalık değildi aslında.

Seyircilerin arkasında toprak yollardan kalkan tozla her yanı bembeyaz kesilmiş bir Mersedes park etmişti. Bonito gibi bir yerde pek rastlanmayacak bir model. En garip yanı da ben oraya vardığımda arabadan inen sürücüsüydü. Adam papazdı İrlanda dışında pek görmediğim irilikte, geniş kenarlı şapkasıyla, soluk cübbeli bir papaz.

Kendisini orada görünce şaşıran seyircilere pek aldırmadan dolgun deri bir keseden bir sigarilla çıkartıp kibritini arandı. Ben kibritimi ondan önce bulup çaktım ve uzattım.

Papaz dönüp ters ters baktı yüzüme, ben de onun yüzünü ilk kez o anda gördüm. Çalı gibi kır bir sakal, masmavi gözler, sol

gözünün üstünde alnının kenarında eski bir kurşun yarası izi. İhtilâlden kurtulabilmiş talihlilerden biri.

Ateşi hiçbir şey söylemeden kabul etti, yanyana durup cezaevinden çıkardıkları üç kızılderiliyi avludan geçirerek duvara dizmelerini seyrettik. Yerde beş altı ceset vardı, duvar delik deşikti. Bir çavuş ellerini arkalarından bağlarken üç adam başlarına geleni kabullenmiş gibi duruyorlardı.

Papaz, «Bu sık sık olur mu?» diye sordu.

İspanyolca konuşuyordu ama aksanından Meksikalı olmadığı anlaşılıyordu.

Ben İngilizce, «Polis Müdürü cezaevindeki tutuklu sayısını ancak böyle azaltabileceklerini söylüyor,» dedim.

Kaşlarını hafifçe çatarak, «İrlandalı mısınız?» diye sordu.

«Hem de sapına kadar, peder.»

«Yurdunuzdan epey uzaktasınız.»

New England'lı, Amerikalı, ya da oraya çok yakın bir yerden, diye düşündüm.

«İhtilâlin çoktan sona erdiğini sanıyordum,» dedi avluya bakarak. «Ne kanlı bir ülke.»

O koşullar altında anlayışla karşılanabilirse de hiç de papaz ağzından çıkacak bir söz değildi bu.

«İhtilâllerden sonra bile hoşnutsuzluk duyanlar oramızda bulunabilir, peder. Buralarda papaz avlama mevsiminin hâlâ açık olduğunu düşünenler var.»

Sertçe, «Tanrının ellerindeyiz,» dedi. «Hepimiz.»

Tartışılabilir bir şeydi bu; ancak hükümlülerden biri çavuş ellerini bağlarken bağırarak bizi işaret edince daha fazla üstelemedim.

Bir kargaşalık oldu, genç bir subay kapıya doğru yürüyüp papaza bir işaret yaptı. Papaz bana hiçbir şey söylemeden adamın yanına gitti.

Subayın, «İster inan ister inanma peder, ama bu domuzlardan biri günah çıkartmak istiyor,» dediğini duydum.

Papaz ağzını açmadan cebinden dua kitabını çıkardı, sigarillosunu yere tükürdü, kapıdan içeri girdi. Duvara vardığında üç hükümlü de dizüstü çökmüşler kendisini bekliyorlardı.

Seyretmek için daha fazla duraklamadım, insanların nasıl öldüklerini bilirdim, bu da onun gibi bir şey diye kendi kendime söylenerek alanı geçip öte yandaki Hotel Blanco'ya yürüdüm. Otel savaş sırasında hükümet kuvvetleri tarafından mevzi olarak kullanılmış uzun yüksek zarif bir binaydı, sıvaları dökülmüş ön cephesinde mermi delikleri vardı.

Ön avluda bir fıskiyeden kızıl renkli çinilere sular dökülüyordu, terasın serin karanlığı çekiciydi. Otel sahibi kapının yanında hasır bir koltuğa oturmuş, yelpazesiyle serinlemeye çalışıyordu. Adı Janos'du, anlayabildiğim kadarıyla Macardı ama ingilizcesi de kusursuzdu. En göze çarpan yanı iriliğiydi. Sarkan bir karnı olan ve durmadan terleyen yüz-yüz yirmi kiloluk bir adamdı.

«Oh, Bay Keogh! Sıcak bir gün. Benimle bir bira içer miydiniz?»

Yanıbaşında bir kova suyun içinde bira şişeleri vardı. Bir şişe alıp tıpasını çektim. Aynı anda da karşı avludan bir silah sesi geldi. Kalabalık dağılmaya başladığında adamın yanına parmaklığa oturdum.

Sesine hiç umursamazmış gibi; bir hava vermeye çalışarak, «Kötü şey,» dedi.

«Öyle.» Ben papaza bakıyordum.

Papaz yanında subay olduğu halde kapıdan çıkıp Mersedese yürüdü. Bir an durup konuştular, subay selam verdi, papaz arabaya binip uzaklaştı.

«Garip bir şey,» dedi Janos, «Yalnız papaz olsa iyi, bir de otomobilli bir papaz.»

«Öyle,» dedim. Biramı bitirip kalktım.

«Ama sizin için değil. Bay Keogh. Bir tane daha için.» Kovadan suları akan bir şişe çıkartıp uzattı. «Siz Irlandanızda bu tür arabalara alışkınsınızdır. Burada ise çok seyrek rastlanan bir şey. Anladığım kadarıyla siz de araba kullanıyormuşsunuz.»

Herif belli ki sözü bir yere getirmeye çalışıyordu. «Çok güç değildir,» dedim.

«Zeki bir insan için belki öyle, ama bu köylüler...» Omuzlarını silkti. «En basit şeylerin dışında bir şey öğrenemezler. Benim bir kamyonum var. Bonito'nun tek kamyonu. İşim için çok önemli. Tampico'dan özel olarak bir sürücü getirttim, ama münasebetsiz adam gidip politikaya bulaştı.»

«Bu ülkede tehlikeli bir şey doğrusu.»

Adam yüzünden akan terleri bir daha sildi. «Bu sabah kurşuna dizilen ilk gruptaydı. Cok yazık oldu.»

Bunu kendisi için söylemiş olduğu görülüyordu.

«Hayat bu işte, Bay Janos,» dedim. «Onlara katılmamalıydı.»

Belki acımasız bir bakış açışıydı bu, ancak içimdeki insanca duyguların çoğu uzun bir süre önce tükenip gitmişti, hele bu tür durumların söz konusu olduğu yerlerde. Beni ilgilendirmiyordu bu olanlar, ayrıca her nedense bir gerçekdışılığa bürünmüş bu konuşmadan da sıkılmıştım. Sıcaktan patlıyordum, bir banyo yapmak, ardından da trenim kalkmadan birkaç saat yatağıma uzanmak istiyordum.

Ben ayağa kalkınca Janos, «Huila'ya göndermem gereken önemli bir yüküm var,» dedi. «Orasını bilirsiniz, değil mi?»

Ne istediğini anlamıştım, ama bunu onun için kolaylaştırmama da neden yoktu.

«Yoo, bildiğimi sanmıyorum,» dedim.

«Amerikan sınırına buradan ikiyüz kilometre ötede. Yol toprak, ama kuru mevsimde o kadar kötü değildir.»

Bu kadarı yeterdi artık. «Saat ikibuçuk treniyle Tampico'ya gidiyorum,» dedim.

«Yarın akşama dönerdiniz. Öbür günkü trene binersiniz.»

«Ama yarın akşamki Havana vapurunu kaçırırım. Bilet parasını da iade etmiyorlar.»

«Kaç paraydı ki? Kırk iki Amerikan doları mı?» Adam omuzlarını silkti. «Ben size beş yüz dolar vereceğim. Bay Keogh. Çok kolay kazanılmış beş yüz Amerikan doları.»

Bilet paramı ödedikten sonra cebimde ancak yirmi otuz dolar kaldığı için birden sersemlemiş gibi oldum.

«Birkaç parça eşya taşımak için büyük para,» dedim.

Herif benimle açık konuşmaya karar verdi, iri parlak yüzü erkek erkeğe konuşmanın neşeli gülümsemesiyle kırıştı.

«Sizinle açık konuşacağım, Bay Keogh. Kamyonumdaki sandıklarda iyi kalite İskoç viskisi var. Meksika'da sıkıntısı çekilen bir mal doğru, ama sınırın ötesinde 'İçki Yasağı' denilen şey yürürlükte. Orada çok daha fazla para eder.»

«Kaçırırken yakalanırsam bir de beş yıl yatmak da cabası,» dedim.

«Başkasının üstlendiği bir riziko bu. Huila'da malı teslim alacak adam düşünecek onu. Sen dostum, benim bildiğim kadarıyla hiçbir yasayı çiğniyor olmayacaksın. Meksika içindeyken yani, burada içki alım satımı serbesttir.»

Doğruydu bu, iş gerçekten çekiciydi, biletimin parasını kaybetsem bile iyiydi.

Herif beni köşeye kıstırdığına inanarak bir denemeye daha girişti.

«Bakın Bay Keogh, bir iyilik daha yapacağım. Beş yüz dolar ve vapur biletiniz. Bundan iyisi de can sağlığı, değil mi?»

Kendisine hiç yakışmayan neşeli haline bürünmüştü yine, ancak o iri gri Macar gözleri hiç kıpırtısızca dikkatle üzerime çevriliydi. Ben işten hâlâ pek emin değildim ama o bakışlar kararımı verdirtti.

«Teşekkür ederim, kusura bakmayın ama değmez.» dedim.

Gülümsemesi bir anda silindi, gözleri ifadesizleşti.

«Sizi anlamıyorum,» dedi. «Para durumunuzu çok iyi biliyorum. Bu sözlerinizin hiçbir anlamı yok.»

«Öyle. Ben paradan söz etmiyordum, Bay Janos. Meksika'yı kastetmiştim. Burama kadar geldi artık. Altı ay sürecek sıcak, sinek ve sefalet. Birinin kurşuna dizilmediği tek gün bile geçmedi. Başka birini bulmanız gerekecek.»

«Durumu anladığınızı sanmıyorum,» dedi. «Başka biri yok.»

«Bu sizin sorununuz, benim değil.»

Yelpazeyi sallamayı bırakmış, yüzünden terler boşanarak benim ardımda bir yere, hem bana ama hem benden öteye bakıyordu. Yelpaze yine hızla sallanmaya başladı sonra, kocaman ipekli bir mendille terlerini sildi.

Neşeli gülümsemesi yine yerleşmişti yüzüne.

«Öyleyse talihiniz açık olsun bayım,» dedi. «Elinizi sıkayım.»

Uzattığı elini kabalık olmasın diye tuttum, ancak bütün gün oturup terleyen şişman bir insan için pek de uygun değildi el sıkışı. Güçlü ve sağlam çok güçlü hatta. Yanından ayrılırken çok çabuk pes ettiği için içimde bir huzursuzluk vardı.

otel Blance ihtilâlden önce epey görkemli olmalıydı, ancak şimdi mermer merdivenlerde çatlaklar belirmiş, duvarlarının boyaları dökülmüştü. Sanki ağır ağır parçalanıp dağılıyormuş gibi. Her zaman aralık olan kapımın kilidi yoktu, odanın içi de, elektrik fabrikasını beş yıl önce bombaladıklarından bu yana tavandaki vantilatör çalışmadığı için fırın gibiydi.

Pancurları güçlükle açıp odaya az da olsa hava girmesini sağladım. Ter içinde kalmıştım, kolumun altındaki, meşin tabanca kılıfı kolumu epey berelemişti. Ceketimi çıkardım, kılıfın, kayışlarını söküp yatağın üstüne attım.

Köşedeki kapının açıldığı banyosuna bakılırsa oda bir zamanlar epey lüks olmalıydı, ancak, yine de dünyanın dört bir yanındaki ucuz odaların havasından kurtulabilmiş değildir. Sanki içinde kimse yaşamamış gibi. Yüzümde yumuşacık Kerry yağmurunu bir daha hissetmek için içimde anlamsız bir özlem duyuyordum. Gözlerimi yağmura çevirmek, yağmuru açık ağzımla içmek istiyordum, ama olamazdı bu. Bundan berbat bir saçmalık olamazdı.

Banyo da otelin o eskilerde kalmış görkemliliğinin havasını taşıyordu. Yer ve duvarlar ithal malı İtalyan fayansındandı, hepsinin üzerinde de ellerinde üzüm salkımları taşıyan çıplak çocuk resimleri vardı. Küvet belki yüz yerinden çatlamıştı, ancak içinde yüzülecek kadar genişti ve pirinç musluklarının çalınmış olmasına rağmen kolu çevirince yaldız kaplama altın ağzından hâlâ ılık kahverengi bir su akmaktaydı.

Yatakodasına döndüm, soyunup eski bornozumu sırtıma geçirdim. Sonra da eski alışkanlıklar kolay kolay ölmediği için kılıfı içindeki tabancamı alıp yeniden banyoya döndüm.

Su öylesine bulanıktı ki artık küvetin dibini bile göremiyordum, ama yine de hiç çekinmeden suyun içine girip arkama yaslandım ve bakışlarımı çatlak tavana diktim.

İstediğimiz zamanlar her şey ne kadar da kolaymış gibi görünür. Tavandaki çatlaklar bir harita oluşturmuştu şimdi: Monterey'den

Tampico'ya uzanan demiryolu. Sonra Yucatan Yarımadasından Küba'ya ve Havana'ya uzanan yol.

Ne yapacaktım orada? Elimde yalnızca bir adres vardı, hepsi bu. Bana iş verip vermeyeceği bilinmeyen bir adam. Peki ya sonra? Ama bunun yanıtı yoktu işte, her yeni gün ne getirirse getirecekti.

Yatakodasından gelen boğuk sesi duyduğum anda banyodan fırladığım gibi tabancama uzandım. Kapının yanında duvara yaslanıp bekledim birinin ateş ederek içeri dalması olasılığına karşılık.

Biraz güç de olsa tek elimle bornozumu giyip dışarıya kulak verdim. Odadan hiç ses gelmiyordu, ben de beklenen şeyi yapıp kapıyı hızla açıp tek dizim üstüne çöktüm.

Yatağımın yanında durmuş ceketimin ceplerini karıştıran adam sıradan biriydi: yırtık pırtık pntolon ve gömlekli geniş kenarlı şapkalı bir melez. İç cebimden para cüzdanımı almıştı. Yeryüzünde sahip olduğum her şeyi yani.

«Bugün olmaz, ahbap,» dedim. «Onu hemen yatağın üstüne bırak bakalım.»

Adam ilk önce denileni yapacak gibi oldu. Omuzları çöktü. Üzgün bir sesle, «Karım, çocuklarım bayım,» dedi. «Tanrı aşkına.»

Dini konularda uzmanlaşmış herhangi bir ressam için tam bir Hain Yahuda portresi oluşturduğu için bir an bile etkilenmemiştim. Bunda da haklı olduğum herif ceketi yüzüme fırlatınca hemen o an ortaya çıktı.

Kapıya vardığımda adam merdivenin başına varmıştı bile, ancak cüzdanım hâlâ elinde olduğundan bana fazla bir seçenek kalmamıştı, tabancayı doğrulttuğum gibi sağ bacağına ateş ettim.

Herif tek çığlık atmadan trabzanın üstünden aşağı yuvarlandı, yere düşmeden önce trabzanlara iki kere çarptığını duydum. Sahanlığa geldiğimde herif alt katın sahanlığında yüzüstü yatıyordu. Omzu üzerinden bana baktı ve sonra şaşkınlıkla açılan gözlerimin

önünde arkasında solucan gibi bir kan izi bırakarak geniş mermer merdivenlerden aşağı kaymaya başladı.

O anda pek çok şey birden oluvermişti. Fildişi, bastonuna dayanan Janos gölgelerin arasından çıktı; ardında mutfakta çalışanlardan bir ikisi de vardı.

«Burada neler oluyor bayım?» diye bağırdı.

Hırsız aşağı kadar kayıp adamın ayakları dibine yığılmıştı. Janos adamın üzerine eğildi; gölgeler arasında birşeyler arar gibiydi, Doğrulduğu zaman yüzünde ciddi ve kötü bir ifade vardı.

«Cüzdan mı? Ben burada cüzdan falan göremedim, bayım.»

İşte o zaman yüreğim birden duracak gibi oldu; bu işte göründüğünün dışında birşeyler vardı.

Her zamanki gibi tırnaklarına kadar silahlı polisler ortalığı savaş yerine çevirmeye hazır bir halde koşa koşa geldiler. Başlarındaki çavuş beklenmedik bir kibarlık gösterip hikayemi baştan sona kadar büyük bir sabırla dinledi.

Yerde, kimsenin pek umursamadığı zavallı adam dizini kavramıştı, parmakları arasından kanlar fışkırırken bütün yabancılara ve gelecekteki kuşaklara küfürler yağdırıyordu. Adam suçsuz olduğunu, hamal olarak Senor Janos'ın yanında çalıştığını söylemekteydi. Polis çavuşu adamın kaburgalarına bir tekme indirdi, cüzdanı aramaları için polislere emirler yağdırıp giyinmem için beni odama çıkardı.

«Hiç üzülmeyin, bayım,» diye beni avutuyordu. «Bu adam tanınmış bir hırsızdır. Senor Jonas kendi iyiliğinden acıdı da herife bir iş verdi. Şimdi de herifin verdiği karşılığa bakın! Siz hiç merak etmeyin...»

Ama sahanlığa döndüğümüzde adamlarının cüzdanı bulmaktaki başarısızlıklarını görünce yüzüne melankolik bir ifade çöküverdi.

«Çok ciddi bir durum bu bayım. Bilmem kendinizi benim yerime koyabiliyor musunuz? Bu adamı cüzdanınızı çaldığı için vurmak

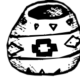
başka şey...»

«Ama yalnızca vurmak ise bambaşka bir şey, öyle değil mi?»

«Doğru söylediniz, bayım. Korkarım şimdi benimle karakola gelmeniz gerekecek. Müdür sizi sorguya çekmek isteyecektir.»

Kolumun üzerindeki eli hiç de hafif değildi artık. Yanından geçerken Mr. Janos çeneleri titreyerek, «Bana güvenin Bay Keogh, her zaman sizin yanınızda olacağım,» dedi.

Doğrusu polis tarafından götürülürken pek de insanın yüreğine su serpecek bir şey değildi bu.

Kentin üzerindeki Sierra dağları kuzeye sınıra doğru akıp giden mavi bulutlar içinde yüzüyordu. Daracık pencerenin demir parmaklıklarına tutunup kendimi yukarı çektiğimde görebildiğim tek şey bu bulutlardı işte.

Ta Cortez'den önceki dönemden kalma izlenimini veren taş duvarlı onbeş metrekarelik bir yerdeydim. İçerde otuz kişi kadardık; sidik, bok ve ter kokusu yükseliyordu çevremizden.

Orada bir saat kalmak bile katlanılacak bir şey değildi. Kızılderililerden biri kalkıp taşmak üzere olan kovaya işedi, ben aceleyle herifin yolundan çekilip cebimden bir paket artista çıkarttım, sigaramı yaktım.

Hücredekilerden çoğu kente iş aramak için gelmiş ve nedensiz yere deliğe tıkılmış olan anlamsız geniş yüzlü basit kızılderili köylülerdi.

Oradaki tek Avrupalı olmam çok garip bir şey olduğu için merak ve ilgiyle beni seyrediyorlardı. Biri oturduğu sıradan kalktı, hasır

şapkasını çıkartıp reddedilemeyecek ciddi bir köylü saygısıyla yerini bana sundu.

Oturdum, Artista paketini çıkartıp çekinerek uzattım. Bana en yakın olanlar birer sigara aldılar az sonra yanan sigaralar ağızdan ağıza dolaşırken dostça oturuyorduk.

Kapının sürgüsü şakırdadı, çavuş göründü.

«Senor Keogh bu tarafa lütfen.»

Yine saygındık demek. Adamın ardından dışarı çıktım, kapı arkamdan kapandı. Merdivenlerden yukarı daha temiz bir dünyaya çıkıp karakolun idari bölümüne doğru yürüdük.

Çalışma izni almak için dört ay kadar önce buraya gelmiş ve inek gibi sağılmıştım. Kısacası Bonito'daki şef de diğer polis şeflerinden pek farklı değildi.

Çavuş beni duvarları badanalı koridorda şefin kapısının iki yanında savaşta Almanların kullandıkları tipten Mavzer silahlarını tutan askeri görünüşlü iki nöbetinin gözleri önünde bir sıraya oturup içeri girdi. Adamlar bana bakmadılar bile. Az sonra kapı açıldı, çavuş içeri girmemi işaret etti.

Oda pek sade döşenmişti: masa, dosya dolabı, bir iki iskemle. İskemlelerden birinde Hotel Blanco'dan şişman dostum, diğerlerinde de şef oturuyordu.

Jonas sallanarak ayağa kalktı, fildişi bastonuna dayanarak durdu. Kederli gibi görünen yüzü terden parıl parıldı.

«Çok kötü bir şey, Bay Keogh. Ama sonuna kadar yanınızdayım, efendim.»

Otelci sustu sonra. Polis şefi, «Adım Jose Ortiz,» dedi. «Bonito polis müdürüyüm, Bay Keogh. İzin verirseniz önce şimdiye kadar gördüğünüz davranıştan dolayı sizden özür dilemek isterim. Çavuşumun bir yanlışı yüzünden... hoş, bunun cezasını ödeyecek ya...»

Çavuş bunu kendine dert edinmiş görünmüyordu. Şef önündeki dosyayı açıp okumaya başladı. Elli eilibeş yaşlarında bıyıkları özenle kesilmiş, dişlerinin çoğu altın kaplamalı esmer bir adamdı.

Ciddi bakışlarını bana çevirdi.

«Çok şaşkınlık verici bir olay, Bay Keogh. Bu adamın cüzdanınızı çaldığını söylemiştiniz, değil mi?»

«Evet öyle.»

«Öyleyse cüzdanı ne yapmış olabilir acaba? Merdivenleri ve otelin holünü baştanbaşa aradık.»

«Belki de bir suç ortağı vardır,» dedim. Orada birkaç kişi dolaşıyordu.»

«Bak burada haklı olabilir,» diye Janos atıldı. «Böylece durum açıklığa kavuşmuş olur.»

Şef başını salladı. «Evet bu bir olasılık. Senor adam bilinen bir hırsız olduğu için hikayenize inanıyorum.»

«Çok naziksiniz,» dedim.

«Cüzdanda önemli bir şey var mıydı?»

«Yirmi otuz dolar, tren ve vapur biletleri, pasaportum.»

Şefin kaşları kalktı.

«Öyle mi? Durum epey ciddi öyleyse. Düşündüğümden de ciddi.» Yine dosyaya baktı. «İngiliz yurttaşıymışsınız. Doğru mu?»

Sakin bir sesle, «Doğru,» dedim.

«Garip. İhtilâlinizin başarıyla sonuçlanmasından sonra siz İrlandalıların özgür bir devletiniz olduğunu sanıyordum.»

«İhtilâlin sonuçları konusunda herkes aynı düşünceyi paylaşmıyor sanırım.»

Şaşırmış göründü, sonra başını salladı.

«Elbette, şimdi de iç savaşınız var. İngilizlere karşı birlikte savaşan İrlandalılar şimdi de birbirlerini öldürüyorlar. Burada Meksika'da da aynı şeyleri yaşadık.» Yine dosyaya baktı. «Şu halde Tampica'daki İngiltere Konsolosluğundan yeni bir pasaport çıkartacaksınız.»

«Sanırım öyle olacak.»

Polis şefi başını salladı.

«Ama birkaç hafta sürer, senor. Bu arada biz sizi ne yapabiliriz ki... Şu anda bir işte çalışmadığınızı sanıyorum.»

«Şimdi çalışmıyorum. Altı aydır Hermosa Madencilik Şirketinde çalışıyordum.»

«Ama şirket ne yazık ki kapandı artık. İşte bu noktada bir güçlük görünüyor sanırım.»

«Bilemem,» dedim. «Bay Janos'un bir çare bulacağından eminim.»

Otelci bastonuyla yere vurarak, «Elbette, efendim,» dedi. «Bay Keogh'a kârlı, hem de çok kârlı bir iş önermiştim. Üstelik istediği sürece devam edebilecek bir iş.»

Ortiz rahatlamış görünüyordu. Gerçekten başarılı bir oyun çıkarmıştı.

«Şu halde işler yoluna girdi, Senor Keogh. Senor Janos sizin sorumluluğunuzu üstleniyorsa, size bir iş sağlayacağına söz veriyorsa benim de sizi salıvermemem için hiçbir neden yok artık.»

«Zaten var mıydı ki?» diye saygıyı elden bırakmayarak sordum.

Adam gülümsedi, dosyayı kapatıp ayağa kalktı, elini uzattı.

«Hizmetinizdeyim, Senor Keogh.»

«Ben de öyle, senor,» deyip döndüm dışarı yürüdüm.

Alçak sesle birşeyler konuştular, Janos da arkamdan çıktı.

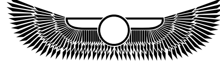
«Eh, işler yolunda, değil mi, Bay Keogh? Ben sözümde duracağım, efendim. Durumunuzdan yararlanmaya kalkmayacağım. Beş yüz dolar ve vapur biletiniz. Ağzımdan ne çıktıysa o.»

«Tam bir beyefendi gibi,» dedim. «Zaten yüzünüzden okunuyor.»

Adamın şişman vücudu kahkahayla sarsıldı.

«Birlikte çok iyi işler yapacağız, bayım. Esaslı işler.»

Bir görüştü bu; ancak dünyanın en berbat yerlerinden biri olan orada her şey olasıydı.

2. BÖLÜM

Otele döndüğümüzde Janos beni arka taraftaki ahırların oraya götürdü. Bölmelerden ikisi yıkılmış, içine bir kamyon sokulmuştu.

Ford kamyon Batı Cephesinde epey sıkı bir savaş geçirmiş gibiydi. Arka tarafta brandanın altında orta boy kutular tepeleme doldurulmuştu. Tekerlekleri gözden geçirirken lastiklerin yeni olduğunu görünce şaşırdım. Kaputu kaldırıp motora bakınca da onun umduğumdan çok daha iyi durumda olduğunu gördüm.

«Her şey yolunda mı?» diye sordu.

«Bu sabah esaslı bir usta kaybetmişsiniz.»

«Evet, çok kötü oldu doğrusu, ama hayat bu ne yaparsınız.»

«Ne zaman yola çıkmamı istersiniz?»

«Şimdi çıkarsanız karanlık bastığında yolu yarılamış olursunuz. Huerta'da bir han var. Yoksul bir yer ama idare eder. Eski posta arabaları döneminden kalma. Geceyi orada geçirebilirsiniz. Yarın öğleden önce Huila'da olun. Sizin için uygun mu?»

Adamın bu kadar saygılı davranması inanılacak şey değildi.

«Elbette,» dedim. Ama sesimdeki alaycılığı farketmedi bile.

Memnun olmuşçasına, «Çok. iyi,» dedi. «Haydi içeri girelim de ayrıntıları anlatayım.»

Bürosu otelin hemen girişinde küçük ve kalabalık bir odaydı. İçerde cilalı meşeden bir çalışma masasıyla insanı şaşırtacak kadar çok kitap vardı. Omuz kılıfımla **Enfield** masanın üstündeydi. Janos bastonuyla silaha dokundu.

«Buna ihtiyacınız olacak sanırım. Bugünlerde oraları epey karışık.»

Ceketimi çıkartıp tabanca kılıfını omzuma geçirdim.

«Bu alete epey alışkın görünüyorsunuz, bayım,» dedi. «Kültürünüz ve geçmişinize göre...

«Öyleyim,» dedim kısaca, ceketimi giydim. «Başka bir şey var mı?»

Bir çekmeceden çıkardığı iki zarfı bana doğru itti.

«Bunlardan biri malı Huilo'da teslim edeceğiniz Gomez'e verilecek. Gomez'de benzin vardır, dönüş için sıkıntı çekmezsiniz. Diğeri de jandarmalar yolunuzu keserlerse Yüzbaşı Ortiz tarafından imzalı bir yol belgesi.»

Her iki zarfı da cebime yerleştirip ceketimi ilikledim, Janos sandalağacı bir kutudan uzun bir puro çekip kutuyu bana doğru itti.

«Yola çıkmadan önce benimle bir i çki içer miydiniz, efendim?»

«Benim ülkemde bir deyiş vardır: *'Şeytanla karşılıklı iç ve gülümse.'*»

Herif gözleri yaşarana kadar güldü, gülerken etleri titriyordu.

«Sizi çok sevdim,» dedi.

Sonra yandaki bir dolaptan bir şişe ile iki kadeh çıkarttı. Konyaktı çıkardığı, hem de iyisinden.

Dirseğini dolaba dayayıp yüzüme baktı sonra.

«İzin verirseniz bir gözlemde bulunmak istiyorum, efendim: hayatta hiçbir şeyi umursamaz bir haliniz var. Haklı mıyım dersiniz?»

O garip, bilgiçce ingilizcesinin anlaşılmaz bir etkisi vardı. İnsan aynen onun gibi konuşarak karşılık vermek istiyordu.

«Benim tecrübelerime göre hayatta: önemsenecek pek az şey vardır, efendim,» dedim.

O anda gözlerinde gerçek bir kaygı olduğuna yemin edebilirim, kendisinin böyle bir duyguya sahip olabileceğine pek inanamasam da.

«Böyle genç bir insanda böyle duygular olması çok rahatsız edici bir şey bence,» dedi.

Konuşma biraz aşırıya kaçmıştı artık, ikimiz de çok yanlış bir alana kaymış bulunuyorduk. Kadehimi boşaltıp dolabın üstüne bıraktım.

«Ben yola çıksam iyi olur artık.»

«Elbette. Yemek için paraya ihtiyacınız olacak.» Cüzdanından on tane on pesoluk banknot çıkardı. «İşler yolunda giderse yarın akşam burada olacaksınız.»

Şimdi artık kendisi öylesine mutlu görünüyordu ki, bunu kabul edemezdim. Parayı umursamazcasına cebime tıkıştırırken, «Hayat bana çok önemli bir şey daha öğretti Bay Janos,» dedim. «Hayatta her şey olabilir ve genellikle olur da.»

Adamın yüzü gerçek bir kederle birden çöküvermişti. Daha sonraları öğrendiğime göre tek büyük zayıf yanı kör inançlara olan bağlılığıydı. Bir kahkaha atarak dönüp dışarı çıktım. Küçük bir zaferdi belki de, ama hiç yoktan iyiydi.

Hayatımda ilk kez insanın nasıl öldüğünü gördüğümde onsekiz yaşındaydım. Bir avuç gönüllü İngiliz ordusuna karşı çıkmayı akıllarına koyduklarında 1916 Paskalyasında Dublin kentinin büyük bir bölümü alevler içindeydi.

Onlardan biri de bendim. Emmet Keogh, tıp fakültesindeki kitaplarından henüz başını kaldırmış ve herhangi bir davanın uğrunda ölmeye değer olduğuna inanacak kadar genç,.. Elimde bir

Martini karabinası, üzerimde bana pek uymayan yeşil üniformamla Jacobs Bisküvi Fabrikası yazıhanesinin penceresinde Portobello Kışlasından çıkıp gelecek olan İngiliz askerlerini bekliyorum. Ölmek için pek romantik bir yer... İngiliz askerleri de gelmekte gecikmemişlerdi.

Çatışmanın durulmaya başladığı bir anda pencereden giren bir **Mills** el bombası o kalabalık odanın tam ortasına düşüverdi.

Altımızın da ölmesi gerekirdi, ancak her nasılsa bomba ben yakalayıp pencereden dışarı fırlatana kadar patlamadı. Askerler de avludan geçmek için tam o anı bulmuşlardı.

Hayat ya da ölüm şöyle ya da böyle bir rastlantıdan başka bir şey değildi. Zaman ve şans, başka hiçbir şey değil. Öyle olsun. Bu tutum o günden sonra yalnız davranışlarımı değil düşüncemi de etkilemişti. Janos gerçeğe ne kadar yakın olduğunu bilemezdi.

Bonito çıkışında yol pek kötü değildi, geçmişte bir kere onarılmış olmalıydı, ama az sonra tipik bir toprak yola dönüşüverdi, öyle ki insan güvenliğini düşünürse saatte yirmi beş milden fazla yapamazdı.

Ufukta Sierra dağları öğleden sonrasının bunaltıcı güneşi altında titreşiyorlardı. Ben kuzeybatıya doğru gidiyordum. Toprak yoldan yükselen beyaz bir toz bulutu ben dahil ortalığı örtmekteydi.

Her iki yanda göz alabildiğince çalılıklar, meskito ve akasya ağaçlarıyla kaplı dümdüz boz renkli bir ova uzanıyordu. Güneşin kavurduğu, zamanın başlangıcından beri kıraç olan topraklarda hiçbir yere varmayan bir yolda gitmekteydim.

Tanrım, nasıl da kendi yurdumu, Kerry'nin dağlarıyla denizi, yemyeşil otlakları, yumuşacık yağmuru özlüyordum. Tanrının

Gözyaşları derdik biz yağmura.

Bir saat boyunca tek bir canlı bile görmedim, sonra uzaklarda beliren küçük bir nokta bir keçi sürüsüne dönüştü. Yaşlı bir adamla iki küçük çocuk. Çıplak ayaklı, paçavralar içinde, hasır şapkaları bile başlarından dökülecek kadar yoksul. İfadesiz yüzlerle bana bakıyorlardı. Gerçekten umutsuz insanların o aksi umutsuzluğu.

Bir iki mil sonra durup terden sırılsıklam olmuş ceketimii çıkardım, düşünceli birinin yanımdaki koltuğa iplerle bağlamış olduğu testideki ılık suyla başımı yıkadım.

Ancak o andan sonra durum öylesine kötüleşti ki, saatte on beş milden fazla süremiyordum arabayı, sıcak ve toz da artık katlanılmaz bir hal almıştı, Üçbuçuk saattir yolda olmama rağmen çobanlardan başka kimseyi görmemiştim. Papazı bulduğumda bu kısır dünyanın tek canlısı olduğuma neredeyse inanmak üzereydim.

Mercedes yolun kenarına çıkmış, bir kaktüs kümesinin içine dalmıştı. Papaz yol kenarında duruyordu, cübbesi ve geniş kenarlı şapkası baştanaşağı tozla kaplıydı. Yaklaştığımı görünce elini salladı. Frene basıp arabayı durdurdum.

Beni tanır tanımaz hemen gülümsedi.

«Oh, benim İrlandalı dostummuş.»

Ön lastiğinin patlamış olması yoldan neden çıktığını gösteriyordu. Ancak arka aksı bir kayaya sıkışıp kaldığı için bir saattir boşuna uğraşıyordu arabasını kurtarmaya.

Oysa çözüm epey basitti. «Krikoyla kaldırıp kayadan kurtarırsak arkadan bir ittik mi tamam,» dedim.

«Tüh Allah kahretsin, sanki bunu neden düşünemedim.»

Kullandığı dil doğrusu Dublin rıhtımını aratmıyordu ama bir şey demedim. Mersedesin bagajını çıkartıp işe koyuldum. Arabanın arkası beş galonluk benzin tenekeleriyle doluydu.

«Bu işi benim yapmamam için hiçbir neden yok,» dedi. Ama beni vazgeçirmeye de pek uğraşmadı doğrusu. O pek sevdiği uzun kara sigarillolardan birini yakıp beni seyre koyuldu. Bir dakika kadar sonra işimden başımı kaldırdığımda **Enfield** tabancamı sağ elinde gördüm.

«Aman dikkatli olun peder,» dedim. «Bizim meslekte tüy tetik derler ona. Soluğunuzu bırakırken ateş alıverir.»

«Bir kaza olmasın diye ilk çekişte yuvanın boş olması daha doğru olmaz mı?»

Bir papaz için epey bilmişçe bir şey söylemişti.

«Eğer boşa harcayacak zamanınız varsa doğru,» dedim.

«Anlaşılan sizin böyle zamanınız pek olmuyor.»

«Pek sık olmaz.»

Bir elinde **Enfield** diğerinde kılıf öylece duruyordu.

«Belâlı Günlerdeydiniz, değil mi?» diye sordu. «İngilizlere karşı yani?»

Amerikan gazetelerinin o sıralarda pek benimsedikleri konuşma türüydü bu. Başımı salladım.

«Öyle diyebiliriz.»

«Oradaki o İç Savaş çok kötü oldu. Gazetelerden okuduğum kadarıyla bugünlerde İrlandalılar birbirlerini İngilizlerden çok daha vahşi bir biçimde öldürüyorlarmış. Daha dört gün önce Cumıhuriyetçiler kendilerinden olan Michael Collins'i öldürdüler diye okumuştum. Oysa anladığım kadarıyla Collins İngilizleri yenilgiye uğratmak için herkesten çok çalışmıştı.»

«Sonra da yarım somuna razı geldi,» dedim. «Yeterli değildi bu.»

«Bağnaz bir cumhuriyetçisiniz demek.» **Enfield**'i elinden bırakmamıştı hâlâ. «Bu işlerden pek anlamam ama insanın eline pek rahat oturmuyor.»

«Oturmaz,» dedim. «Solakım ben. Kabza da ona göre değiştirilmiştir.»

Tabancayı bir süre daha inceledi; çelik mavisi namlunun ucunda arpacık olmamasına şaşırmış görünüyordu. Ben kendimi krikoya verdim, aks kayanın üzerinde yükselirken omuz kılıfını Mersedese attı, cübbesini toparlayıp yanıma çömeldi.

«Ne diyorsunuz?»

«Arabayı arkadan bir omuzlayın da bakalım.»

İkimiz birden epey zorlandık. Bir an geldi ki arabayı yerinden kıpırdatamayacağımızı sandım, ama kriko birden öne eğildi, araba kayaya sürtünerek kurtuldu. Papaz dengesini kaybedip dizleri üstüne düştü, ben hemen öne koşup araba iyice hızlanmadan elfrenini çektim;. Döndüğümde papaz kalkmış sakalındaki tozları silkeliyor, bir yandan da küçük bir çocuk gibi gülümsüyordu.

«Öğleden sonrasını geçirmek için berbat bir yol doğrusu.»

«Yapacak daha iyi şeyler düşünebilirdim,» dedim. «Çok daha rahat yerlerde üstelik.» Sırtımın ağrısını hafifletmek için gerinirken çevredeki ıssızlığa baktım. «Tanrının en son yarattığı yer olmalı burası.»

Papaz bir sigarillo daha yakmak üzereyken durakladı, yüzünde ciddi ve beklentili bir ifade vardı.

«Hiç olmazsa bunun için bile olsa ona bir hak tanıyorsunuz.»

Omuzlarımı silktim.

«Böyle bir yerde Tanrının varolmadığını söylemek epey güç, peder. Buna kalkışırsanız size varlığını çok sert bir şekilde kanıtlamaya hazır olabilir.»

«Eski Ahit görüşüne uygun olarak,» dedi. «Sevgi değil de öfke Tanrısı.»

«Benim kendi deneyimlerimin doğruladığı bir Tanrı görüşü,» dedim.

Yüzündeki ciddi ifade kaybolmadan başını salladı.

«Doğru, yaşam pek çetin olabilir. İnsanın her gününü bir inanç gösterisi olarak lyaşaması güçtür. Bunu iyi bilirim, kırk dokuz yıldır böyle yaşamaya çalışıyorum ben, ama bunun bundan başka yolu da yok.»

Krikoyu alıp arabanın önüne geçtim, tekerleği çıkarmaya koyuldum. Böyle bir ülkede gerekli olduğu biçimde iki yedek lastik vardı yanında, değiştirme işlemi beş dakikadan fazla sürmedi. Bana yardım etmeyi önermediği gibi başka bir şey de söylemeden ilerde hafif bir tümseğin olduğu yere doğru gidip uzun uzun dağlara baktı.

Kendisine seslendiğimde beni duymamıştı, Elimi eski bir paçavraya silerek yanına doğru yürüdüm. Yanına yaklaştığımda dönüp sert bir sesle, «Evet haklısın, dostum,» dedi. «Böyle bir yerde herhangi bir şeye inanmak epey güç olmalı.»

Ama ben artık bu tür konuşmalara hiç mi hiç ilgi duymuyordum.

«Araba tamam sanırım,» dedim. «Yola çıkarın da bir bakalım.»

Mersedesin marşı otomatikti, motor hemen çalıştı. O güne kadar pek rastlamadığım bir şeydi bu. Papaz arabayı yola çıkartıp Ford'un arkasında durdurdu.

Arka koltuktan tabancamı ve kılıfımı alıp omzuma geçirdim.

«Gördünüz mü, peder, eğer doğru dürüst bir hayat yaşarsanız herşeyin sonu iyi gelir işte.»

Papaz güldü, kontağı kapatıp elini uzattı.

«Senden hoşlandım, delikanlı. Adım van Horne'dur. Vermont Altona'dan Peder Oliver van Horne.»

«Keogh,» dedim. Emmet Keogh. «Başlarına kurşun isabet etmiş Katolik papazları Vermont'da epey az olmalı.»

Güdüsel bir hareketle eli şakağındaki yara izine gitti.

«Doğru, ama bildiğim kadarıyla ben Batı Cephesinde bir piyade tümenine papaz olarak hizmet veren tek kişiydim.»

«Yuvanızdan pek uzakta değil misiniz burada?»

«Ben dini kuruluşlar için bir durum saptaması turuna çıktım. Meksika'nın kırsal bölgelerinde ihtilâlden sonra Kilisenin büyük sıkıntılar çektiğini duyduk. Buraya ne gibi bir yardımda bulunabileceğimizi öğrenmeye geldim.»

«Bakın peder,» dedim. «Bu sabah Bonito'da size papazları avlama mevsimi olduğunu söylediğim zaman şaka etmiyordum. Yıllardır bir tek papaz görmedikleri ve görmek de istemedikleri yerler var. Geçen ay Hermosa'da bir Fransız papazı sekiz yıldan sonra kiliseyi açmaya kalkışmıştı. Yerel otelin balkonundan aşağı sallandırdılar adamı. Gözlerimle gördüm.»

«Ve bir şey yapmadın mı?»

«Ben kendi yurdumda olaylara seyirci kalan papazlar görmüşümdür. Ölecek başka biri olduktan sonra bir kitap alıp yanıbaşında yürümek çok güç olmasa gerek. İnandığın bir şey uğruna sonuna kadar çarpışmak ise epey güçtür.»

Her nedense öfkelenmiştim birden, oysa bulunduğumuz koşullar altında bu saçma bir şeydi ve ben de bunun saçma olduğunu biliyordum. Her neyse Ford kamyonun ön tarafına gidip marş kolunu çevirdim. Motor çalıştığı anda van Horne da yanıma gelmişti.

«Sizi kızdırdım galiba,» dedi. «Özür dilerim. Her fırsatta vaaz vermek giibi kötü bir huyum var. Ben batı kıyısında Girayamas denilen bir yere gideceğim Sierra'ları aşarak. Ya siz?»

«Huila da birine kaçak viski götürüyorum. Benzininiz yetersiz ise orada bulursunuz.»

«Bu gece oraya varabilecek misiniz?»

Evet anlamında başını salladı. «Yirmi mil kadar ilerde Huerta diye küçük bir yer var. Eski posta arabaları döneminden kalma bir durak.»

«Orada görüşürüz belki.»

Kamyona atladım. «Karşılaşırsak Tanrı aşkına dini araya sokmayalım, peder.»

«Hemen hemen olanaksız,» dedi. «Ama elimden geleni yaparım. Tanrı yardımcınız olsun.»

Bu tür duyguların üzerimdeki etkisi çoktan silinip gittiğinden gaza basıp uzaklaştım yanından.

Akşam aniden çöküverdi, Sierraların ardında batan güneş günün sıcaklığını da alıp götürmüştü, yüksek zirveler altın rengi önünde kapkaraydılar. Mersedesi arkamda görmediğimden papazın neler yapmakta olduğunu merak ettim. Herkes gibi papazların da kendi özelliklerine sahip olma hakları varsa da, bu gerçekten garip bir kişiydi.

Karanlık basmadan az önce bir tepeye çıktığımda altımda soluk ışıkları parlayan Huerta'yı gördüm. Burası en az yüzelli yıllık küçük ve düz damlı bir binaydı. Avluyu saran duvarı yer yer çökmüştü.

Ufuk erimiş altın rengindeydi, tepeden aşağı inerken kaktüslerin kocaman kara parmakları kartondan kesilmiş gibi duruyorlardı. Avluya girip motoru kapatınca içerden kahkaha ve şarkı sesleri geldiğini duydum. Bir kenarda bağlı beş altı at vardı. Ben inerken bir kapı açıldı. Çıkan adam çıplak başlıydı, süslü ceketinin üzerine çaprazlama iki fişeklik geçirilmişti, elinde bir tüfek vardı.

İçkiden yayvan yayvan bir sesle, «Dur bakalım kimsin sen?» dedi.

İçerdeki arkadaşları olup biteni anlamadan onu vurup kamyona atlayabilirdim bile. Ancak buna gerek yoktu: göğsünün sağ tarafındaki, yalnız jandarmaların taktıkları gümüş armayı

görmüştüm bile. **Rurales** denilen bu insanlar hiçbir cezalandırma korkusu olmadan ırza da geçerler, insanın boğazını da keserlerdi.

«Huila'da Gomez'e mal götürüyorum,» dedim. «Bonito'daki şef Yüzbaşı Ortiz'den bir belge var elimde.»

«Şöyle içeri gel de yüzünü görelim hele.»

İçersi alçak tavandaki kirişlerden birine asılı bir gaz lambasıyla aydınlanıyordu. Uzun tahta masanın başında dört kişiydiler, ben girerken ikisi tabancalarını bana doğrultmuşlardı. Hepsinin de üzerlerinde o süslü ceketler ve çaprazlama fişeklikler vardı. Gümüş armaları olmasa onları yasanın aksi yönündeki insanlarla karıştırmış olduğum için kimse bana bir şey söyleyemezdi.

Genel görünüşlerinde garip bir benzerlik vardı. Kalın bıyıklar, traşı uzamış çeneler, aksi kuşkulu bakışlar. Reisleri şapka giymemiş olanıydı.

«Kimmiş bu?»

«Huilo'da Gomez'e mal götürüyorum.» Polisin yol iznini çıkartıp gösterdim. «İşte belgelerim.»

Kağıdı inceleyip geri verdi.

«Adım Luis Delgado, emrinizdeyim, senor.»

«Rica ederim,» dedim.

«Bu gece burada mı kalacaksınız.»

«Eğer mümkünse.»

«Pek bir güçlüğü yok, değil mi, Ticho?» Omzu üzerinden küçük barın ardında duran beyaz saçlı, yaşlı adama baktı. «Senor yatacak yer istiyorlar. Gereğine bakacak mısın?»

Epey kaygılı görünen yaşlı adam hevesle başını sallayınca Delgado güldü.

«Bu taşra domuzları ben kamçıyı şaklatınca susta gibi dururlar. Benimle bir içki içer miydiniz, senor?»

En mantıklı şey bu olacaktı. Adamın ısmarladığı bir kadeh tekilayı içtikten sonra bara doğru yürüdüm. Yaşlı Tacho korkuyordu gerçekten korkuyordu hem de. Gözlerinde ne olduğunu bilmediğim yanıtlayamadığım sessiz bir yakarış vardı.

Delgado elini masaya indirdi. « Yemek getir, pis solucan. Yemek nerede diyorum sana?»

Tacho barın öteki ucundaki kapıya doğru döndü, kapı açıldı, mutfaktan genç bir kadın girdi içeri. Sonradan öğrendiğime göre onyedisini yeni bitirmişti, ama melezlerin hepsinde olduğu gibi yaşından fazla gösteriyordu. Üzerinde ayak topuklarına kadar inen bir etek, bir kızılderili işi bluz vardı, kara saçları tek bir örgü halinde arkasında toplanmıştı.

Ben kendisinden en az sekiz santim uzun olduğuma göre ki benim boyum ancak bir altmış vardı kız çok kısa boylu olmalıydı. Esmer, kara gözlü, çıkık elmacık kemikli, geniş bir ağız, bana annemi hatırlatan soluk zeytin ten... Güzel değildi, ama yine de döndükten sonra kendisine bir daha bakmak gereğini duymuştum. Bunun nedeni neydi acaba?

Kızın yüzünde herhangi bir ifade yoktu. Tepsiyi masaya bırakıp gitmek üzere dönerken Delgado bileğini yakaladı.

«Öyle acele etme bakalım, çiçeğim. Yemekten önce şöyle iştah açıcı birşeyler gerek bir insana.»

Kızın bol bluzunun yakasından tutup çekti, altında sutyen giydiğini farkedince biraz bozulmuştu.

Gürültülü bir kahkaha attı.

«Hanımefendilik taslıyorsun, ha? Eh az sonra onun da gereğine bakarız.»

Kız adamın yüzünü tırmaladı, Delgado'nun yanaklarında kan belirince adam karşısındaki bir erkekmiş gibi sert bir tokat indirdi, kızı dizlerine yatırıp elini eteğinden içeri soktu.

Arkadaşları kahkahadan kırılıyorlardı, yaşlı Tacho adama engel olmak için koştuğunda biri kendisini öyle bir itti ki, adamcağız duvarcı savrulup yere düştü.

Kız umutsuzca çırpınıyordu, iki kişi bileklerinden tutup masaya yatırmışlardı şimdi. Kız bağırmıyordu, yüzünde hiçbir korku belirtisi yoktu, yalnızca olanca gücüyle karşı koyuyor, bakışlarımız karşılaştığında sanki ben orada değil mişim gibi bakarak, benden bile bir şey istemeyerek acı sona kadar ruhunun selâmeti için çabalıyordu.

Bu ülkede haftanın yedi günü olan bir şeydi bu, ama yine de hazmetmesi kolay değildi. Beni ilgilendiren bir şey olmadığı için **Enfield**'imi çıkartıp masanın üstündeki tekila şişesini paramparça ediverdim.

Etkisi müthiş oldu, hayatımda bu kadar çabuk kaçışan bir grup insan görmemiştim. Yerinden kıpırdamayan yalnızca Delgado'ydu. Gözleri tetikte, kızı hâlâ elinden bırakmayarak bana bakıyordu. Korku yoktu yüzünde.

«Sakin olun, senor.» dedi. «Sizin de sıranız gelecek.»

«Bir daha ateş edersem kafanı uçururum.» dedim. «Şimdi hepiniz ellerinizi kaldırıp barın önüne sıralanın bakalım.»

İstemeye istemeye, geri geri yürürken fırsat kollayarak yaptılar dediğimi. Kızın tepkisi ilginçti. Hemen yanıma gelmiş, kalabalıkta kaybettiği birini bulan küçük bir çocuk gibi ceketimin eteğini tutmuştu.

Tacho yerden kalkmış şaşkın şaşkın bana bakıyordu.

«Tabancalarını al moruk,» dedim.

«Teker teker. Korkmana gerek yok. Kim kıpırdarsa Delgado'yu göbeğinden vururum.»

Adam beni duymamış gibiydi. Olduğu yerde durmuş iki yana sallanıyordu. Başımı çevirmeden kıza, «Adın ne senin?» diye sordum.

Kız yanıt vermedi, ama ceketime biraz daha sarıldı. Delgado pis pis güldü.

«Boşuna uğraşıyorsun, dostum. Küçük Çiçek yıllardır ağzını açıp bir şey söylememiştir.»

Kızın ceketimi tutan elini bulup kendisini görebileceğim bir yere çektim. Yüzü sakin ve dikkatliydi.

«Beni anlıyor musun?» Kız başını salladı. «Tamam, öyleyse git tabancalarını al ve sakın korkma. Sana elini sürecek olanı öldürürüm.»

O kara gözlerin derinliklerinde birşeyler oldu, yüzüne de, ama bunun ne olduğunu söyleyebilmek çok güçtü. Her neyse ne, dönüp tezgahın önündeki adamlara doğru yürüdü.

Sessizlikte arkamda bir mahmuz şakırtısı duydum. Kapının önünde altı at olduğunu, yani odada bulunmayan bir rurale ***(Jandarma)*** daha olduğunu hatırladığımda çok geçti artık. Sağ kulağımın ardına inen sert bir darbeyle ne olduğumu anlamadan kendimi yerde buldum.

Enfield, daha önce dediğim gibi çok hassas tetiği olduğundan yere değdiği anda ateş aldı. Odada bir karışıklık oldu, bir gürültü koptu, bir çizme göğsüme indi. Aslında kendimi kaybetmemiştim, sonunda başımı şöyle bir toparladığımda ellerim arkamdan bağlı yerde dizüstü çökmüş oturuyordum.

Delgado bir eyer ipinin ucuna bir cellat ilmeği hazırlamaktaydı. Yüzümü hafifçe okşayıp ilmeği boynuma geçirdi, ipin öteki ucunu da tavandaki kirişe doladı.

Adamlarından ikisi çabalayan kızı tutarlarken diğer üçü arkamdaki ipe asıldılar. Delgado güldü.

«Önce azıcık asacağız seni. Sonra küçük çiçekle zevkimize bakacağız. Hoşuna gidecektir bu. Ondan sonra... sonrasına da bakarız artık. Özel birşeyler düşünmeye çalışırım. Senin gibi kibar bir beyefendi herşeyin iyisini hak etmiştir.»

Çenemin altındaki düğüm gerildi, başım geriye çekildi, parmaklarımın ucuna basarak karşısında duruyordum şimdi. Yaşlı Tacho duvar dibinde bir iskemlede oturuyordu, gözleri irileşmişti, eli ağzındaydı. Kız bile çırpınmayı bırakmıştı, adamlar daha gevşek tutuyorlardı kendisini.

Kapı açılıp içeri Peder van Horne girdi. Kapıdan geçmek için başını eğmişti. Sert bir sesle, «İyi akşamlar,» dedi.

Sağ elinde bir çanta vardı. Toztoprak içindeki cübbesi.. sakallı yüzünü örten kürek biçimli şapkası ve dişleri arasına kıstırdığı sigarillosu ile garip ve ürkütücü bir görünüşü vardı.

«Başınıza az birşey dert açmışsınız galiba. Bay Keogh.»

İpin ucunu tutanlar şaşkınlıktan ellerini açınca rahat bir soluk aldım.

«Boş oturmaktan sıkıldım diyelim, peder.»

Delgado tabancasını çıkarmış, bir hamlede uzanıp kızı önünden çekmişti.

«Kimsin sen?» diye sordu. «Buralarda bir papaz falan beklemiyorduk. Böyle bir şey olsaydı haberim olurdu.»

«Tahmin ederim,» dedi van Horne. «Bu adamı serbest bırakmanızı istemenin bir anlamı olur muydu acaba?»

Delgado pis pis sırıttı yine.

«Deneyebilirsiniz ama bu da beni kızdırabilir. Çoktandır papaz asmadığımı hatırlayabilirim ve sizi bu yabancının yanında ipe çekili görmek hevesime karşı koyamayabilirim.»

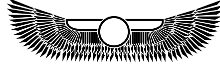
«İşte bu büyük talihsizlik olur,» dedi van Horne.

«Sizin için belki, benim için değil. Şimdi kağıtlarını görelim bakalım.»

«Emriniz başımın üstüne, senor.»

Van Horne çantasını masanın üzerine koyup cebinden bir anahtar çıkardı.

«Alçakgönüllülük pek çok derde devadır, Bay Keogh. Arasıra insanın karınüstü yatıp pişmanlık getirmesi iyidir, bilmem anlatabildim mi?»

3. BÖLÜM

Her şey göz açıp kapayıncaya kadar olup bitti. Beni kirişe çekmeyi bekleyenler ipi bırakıp silahlarına sarıldılar. Geç kalmışlardı ama. Ben kendimi ileri fırlattım; kızın dizlerine çarpıp onu da yere devirdim. Diğer üçünün gereğine van Horne baktı.

Van Horne gerçekten iyi biliyordu. Çantadan çıkan **Thompson** makineli tüfeğinin yuvarlak bir şarjörü vardı. Adam: ateş ederek barın ardındaki aynayı, mutfağa doğru koşan diğer iki ruralenin ayakları altındaki döşemeyi parça parça etti.

Arkadaşı kendisine kalkan görevi yaptığından önde koşan kendini mutfağa atıvermişti Arkadan gelenin süslü ceketi sırtında parçalanmış, kendisi de mermilerin itişiyle mutfağa uçuvermişti.

Sağ kalan tek adam dışarı koşarken arkasından kapıyı çarptı, van Horne da hemen onun ardından fırladı.

Kız yerde bir takla atıp oturdu. Ben ellerim bağlı olduğu için güçlükle dizüstü kalkabildim.

«İyi misin?» diye sordum kıza.

Kız başını salladı, Delgado'yu çevirdi, kemerinden bıçağını alıp iplerimi kesti. Boynumdan ilmeği çıkardığımda boynumun derisinin sıyrıldığını ve kabardığını farkettim. Kız yüzünde hâlâ hiçbir ifade belirtisi olmadan boynuma baktı, sonra kalkıp mutfağa koştu.

Dışarda aniden bir nal sesi duyuldu, ardından makineli tüfeğin takırtısı ve bir çığlık. Ayağa kalkıp çevreme bakındım. Ortalık kan içindeydi, barut ve yanık et kokusu, cehennemde bir kasap dükkanı. Tacho tezgahın ardına geçmiş elleri titreyerek bir kadehe tekila doldurmaktaydı,

Bir şişe ve bir kadeh de ben aldım. İçtiğime saf alkol dense yeriydi. Ama kendimi toplamama yardım etti ki bu anda herşeyden çok buna ihtiyacım vardı.

«İyi bir şey değil, ha?» dedim.

Tacho'nun yüzü tam bir umutsuzluk tablosuydu.

«Polis, hatta **rurales** öldürmek çok kötü bir şeydir. Burası ile Huila arasında epey Federal atlı var. Bu bölgede son zamanlarda çok karışıklıklar çıkmıştı.»

Kız içi bir tür yağ dolu bir testiyle çıkageldi. Boynumun sıyrıklarına yağı sürerken kaşlarını çatmıştı, parmakları kuş gibi hafifti; sonra etekliğinden bir parça kopartıp boynuma sardı.

Kızın yüzünü okşadım, «Çok rahatım şimdi, sana minnettarım.»

Kız ilk olarak güldü, kararsızca Tacho'dan yana bakıp mutfağa gitti. «Kızın mı?»

Adam başını salladı. «Adı Balbuena'dır senor. Babasının buralarda bir **hacienda**sı vardı, ben onun yanında çalışırdım. Savaş sırasında beş yıl önce çiftlik yandı, patronla karısı öldüler. Victoria hepsini gördü. O zaman on iki yaşında bir çocuktu. Bir şey oldu kıza, çok garip bir şey...»

«Ne demek istiyorsun?»

«Burada kafasında, senor.» Adam kafasına dokundu. «O günden sonra bir daha hiç konuşamadı.»

Kapının önünde bir ayak sesi duyuldu, Van Horne sigarillosu hâlâ dişleri arasında olduğu halde içeri girdi; makineli tüfeği kolunun altındaydı.

«Ne oldu?» diye sordum. «Ne olacak, kaçtı.»

Sanki bir örtü çekilip alınmış, altından bambaşka bir insan çıkmış gibiydi. Her şey değişmişti: yürüyüşü, hareketleri, sesi, konuşması. Daha önce şimdi anlaşılan nedenlerle sakladığı bir güç vardı adamın içinde.

Makineliyi tezgahın üstüne gürültüyle bırakıp Tacho'ya doğru parmaklarını şaklattı.

«Çabuk bir şişe ver bana. Ne olursa olsun. Kafamı toplayıp düşünmem gerek.»

Enfield tabancam Delgado'nun kemerine sıkıştırılmış duruyordu. Tabancayı çekip aldım. Delgado'nun cesedini ayağımla dürterek, «Bu da Batı Cephesinde öğrendiğiniz bir şey mi, peder?» diye sordum.

Van Horne elini omzuma dayadı. «Sana bir şey itiraf etmeliyim, oğlum. Her şey senin gördüğün gibi değildir.»

«Pek seyrek olarak öyledir zaten.»

Adam kendine özgü o sert, garip kahkahalardan birini attı.

«Açıklamalar daha uygun bir zamana kalabilir. Şimdi başka işlerim var. Pislik bu. Giden herif arkadaşlarının yanına ne kadar da varır?»

«Tacho burası ile Huila arasının federallerle kaynadığını söylüyor. Bölgede son zamanlarda epey karışıklık çıkmış. Sierralar yoluyla Guyamas'a gidecek miydiniz gerçekten?»

«Evet. Bir dostum oraya Pasifik adalarından köprü yüklü gemiler geldiğini söyledi. Buradan çekip gitmek için sakin bir yol.»

«Bu türlü bir çıkışa ihtiyacınız mı var?»

«Öyle diyebiliriz sanırım, Gidip bir harita getireyim.»

Papaz Mersedes arabasına giderken kız da mutfaktan elinde bir tepsi içinde kahve güğümü ve fincanlar olduğu halde çıktı. Fincanları doldurunca ilk servisi bana yaptı ki, her nedense bu durum beni epey huzursuz etmişti. Kız daha sonra tezgahın yanında durup benim gülümsemelerime bile karşılık vermeden efendisinin emirlerini bekleyen bir köpek gibi yüzüme bakmaya başladı. Van Horne getirdiği büyük ölçekli bir kuzey Meksika haritasını tezgahın üzerine yaydı.

«Kuzey, güney ve doğu benim için kapalı,» dedi. «Birkaç saate kalmaz gideceğimiz her yöne telgraf üstüne telgraf yağdırırlar.»

«Geriye bir tek dağlar kalıyor.» Parmağımı Huila yolu üzerine koydum. «En iyisi şurası olacak. Dağlardan geçen yol Huila'nın şu çıkışından kırk mil sonra ayrılıyor.»

«Başımız derde girmeden oraya kadar gidemeyiz.»

«Beni de bu işe mi katıyorsunuz?»

«Başka seçeneğ!n var mı ki? Seni yakaladıkları takdirde nasıl olsa sallandıracaklardır, üstelik ortalık karışırsa iki kişi bir kişiden iyidir.»

Kısacası bana ihtiyacı vardı. Az sonra elini haritanın üzerine indirdiğinde gerçek nedeni anladım.

«Tanrım, ne berbat bir durum. Neden burnumu beni ilgilendirmeyen işlere sokuyorum sanki?»

Bu benim de aklıma gelmişti ama ağzımı açıp bir şey söylemedim. Konuşan haritanın üzerine miyop gözlerini kasarak eğilen Tacho oldu.

«Dağlar arasından Nonava Geçidinden de bir yol vardır. Cok seyrek kullanılan berbat bir yol, ama İhtilâlde bazı Amerikalılar kıyıdan o yolu kullanarak iki kamyon silah getirmişlerdi. Bildiğim kadarıyla bir daha hiç kullanılmadı.»

«Bak bu ilginç,» dedi van Horne. «Sözleri doğruysa bizi orada aramak akıllarına bile gelmeyecektir.»

«Peki benzini nereden bulacağız?»

«Depoda yirmibeş galon var, bagajdaki tenekelerde de elli. Bizi kıyıya kadar götürmeye yeter.»

Haritaya bir daha baktım. Onbeş mil kadar Huila yolunda kalmalıydık, başka seçeneğimiz yoktu. Ondan sonra tepeler arasından bir katır patikasından pek farklı olmadığı anlaşılan bu bilinmeyen yola girecektik.

«Karanlıkta orada başımız derde girebilir,» dedim. «Farlarımız olsa da olmasa da.»

«Ne yapalım öyleyse? Güneş doğana kadar burada oturup da federallerin gelmesini mi bekleyelim? Kendine gel, Keogh. Hiç kuşkusuz bir çukura düşebiliriz ya da bir tepeden aşağı uçabiliriz, ama elimizde başka bir seçenek olmadığından bir an önce yola koyulsak iyi olur.»

Haritasını katladı, açılmamış bir tekila şişesini kaptığı gibi dışarı çıktı.

«Haklı,» dedim Tacho'ya. «Burada daha fazla kalmanın bir, anlamı yok.»

Gitmek üzere döndüğümde kız kolumu yakaladı. Gözleriyle konuşmaya çalışıyordu, ağzı açılıp kapanıyor, yüzü ile birşeyler anlatıyordu.

«Ne var?» diye sordum.

«Sanırım szinle birlikte gitmek istiyor, Senor.» dedi Tacho.

Kız hevesle başını salladı, ben ise omuzlarından tutup şöyle bir sarstım.

«Aptallaşma. Seni ne yapabilirim ki? Nereye gidersin? Ben canımı kurtarmaya çalışıyorum.»

Kız, gözleriyle yalvararak ellerimi tuttu. Ben yine başımı salladım.

«Olmaz.»

Kızın birden içi boşalmış gibi oldu, umudunu kaybetmişti belki de. Ya da kendisi için çok daha önemli bir şeyi. Hepimizin içinde olan canlı bir şey. Omuzları sarkmış bir halde geri döndü.

«O da kaçıyor, senor,» dedi Tacho. «Bu kadar genç olmasına rağmen çok acı çekti. Çok kötü şeyler gördü. Balbuenas ailesi bu yörenin ünlüleri arasındaydı, kızın babası bir soyluydu, ama bağışlanamaz bir günah işledi. Bir kızılderili ile evlendi. Hem de

Yaki kabilesinden bir kadınla. Dağın öteki tarafındaki Rüzgâr Nehri bölgesinden bir kadınla. Ailesi adamı asla bağışlamadı.»

«Kızın kimsesi yok öyleyse?»

«Burada yok, Senor, ama annesinin doğduğu dağın öteki yanında durum çok daha değişik olabilir.»

Kaçınılmaza boyun eğerek kıza, «Pekâlâ, dedim. «Eşyalarını toplamak için iki dakikan var.»

Kız omzu üzerinden yüzüme şaşkın şaşkın baktıktan sonra mutfağa koştu.

Tacho, «Kimi zaman Tanrı bulutlar arasından bize de bakar, Senor,» dedi.

«Benim pek sık rastladığım bir şey değildir bu. Peki sen ne olacaksın? Federaller sana ne yaparlar?»

«Kötü muamele görmüş masum bir seyirciyim ben Senor. Üstelik benim gibi yaşlı biri nereye gidebilir ki?»

Mersedesin kornası sabırsızlıkla çalıyordu. Victoria da o anda elinde küçük bir torba, sırtında kalın yünlü bir şal olduğu halde mutfaktan çıktı.

Kızı kapıya doğru iterken Tacho arkamdan, «Ona iyi bakın, Senor,» diye seslendi. «Artık size emanet kız.»

İnsanın yeniden başka bir insanın sorumluluğunu üstlenmesi huzur kaçırıcı bir şeydi, ancak geri dönemezdim artık.

Mersedese geldiğimizde kızın torbasını alıp arka koltuğun üstüne attım.

«Ne yaptığını sanıyorsun?» diye sordu van Horne.

«Kız da bizimle geliyor. Tartışma istemiyorum.»

«Ben ölmedikçe gelemez.» «Eh, bunu ayarlamak pek güç değil,» dedim.

Bundan sonra ne olacağını bilemiyorum, elimi **Enfield**'in kabzasına götürmüştüm bile, ancak van Horne beni şaşırtarak birden pes etti.

«Tanrı aşkına kızı sok içeri de gidelim artık. Kafanı daha sonra da kırabilirim.»

Kızı arka koltuğa yerleştirdim, kendim de van Horne'un yanına oturdum, yola koyulduk.

Huila yolunda bulunduğumuz onbeş mil boyunca hiçbir sorun çıkmadı. Karanlık ve yol durumu göze alındığında onbeş mili yarım saatte almamız gerçekten şaşırtıcıydı.

Dönemece vardığımızda güçlükler de başladı. Bir kere gireceğimiz yolun başını bulmamız yarım saatimizi aldı. Yola saptığımız anda da başımızın iyice dertte olduğunu anladım.

Farlara rağmen önümüzü görmek olanaksızdı. Çalılar ve kaktüslerden oluşan bir labirente girmiştik sanki. Saatte beş altı mil hızla bir süre böyle gittik. Ancak van Horne'un refleksleri sayesinde iki kere uçuruma yuvarlanmaktan kurtulduk.

Van Horne sonunda frene basıp motoru ve ışıkları kapattı.

«Sen haklıymışsın,» dedi. «Yolda olup olmadığımızı bile kestiremiyorum artık. Sabahı bekleyeceğiz.»

Dönüp kıza baktım. «İyi misin?»

Kız elimi tutup hafifçe sıktı.

«Onu neden getirdin sorabilir miyim?» dedi van Horne. «O işi yapmadan duramaz mısın yoksa?»

«Federaller onu sıradan geçirirlerdi.»

«Burada olmazsa başka yerde aynı şey başına gelecek nasıl olsa. O yüzden bunun anlamını pek kestiremedim doğrusu.»

«Dağların öteki yanında annesinin ailesi varmış. Ona bakarlar. Yaki kabilesinin aile bağları güçlüdür. Kızı kapılarından çevirmezler.»

Van Horne sigarillosunu yakarken birden durup şaşkın şaşkın bana baktı.

«Yani kız Yaki mi?»

«Annesi Yaki imiş. Babası ise soylunun soylusu. Büyük toprak ağalarından biri.»

«Evlât, bunun hiçbir önemi yoktur. Kız ömrünün sonuna kadar lekelidir artık. Yakiler Apache'lerden bile berbattırlar. Seninle yattığı ilk gece yatakta senden hoşlanmazsa bıçakla doğrar takım taklavatını.»

«Bu benim sorunum, senin değil.»

«Birlikte olduğumuz sürece beni de ilgilendirir. Öteki yana geçtiğimiz anda kızı bırakacaksın, tamam mı?»

«Bakarız.»

«Elbette bakacağız.»

Sonra kendisinde şaşırtıcı bulduğum o ani dönüşlerden biriyle, «Bu gece sabaha karşı çok soğuk olacak,» dedi. «Oturduğu yeri kaldırırsa altında birkaç battaniye vardır.»

Sonra sanki bıkmış gibi dönüp aynı şeyi ispanyolca söyledi. Kız kalkıp karanlıkta elyordamıyla arandı. Bir süre sonra kalın dizörtüsünü uzattı bana.

«Hayır, senin için bu,» dedim.

Van Horne huzursuzca güldü.

«Sana sülük gibi yapışacak, Keogh. Bu dediğimi unutma bak.»

Battaniyenin ucunu çekip dizlerimizin üstüne yaydı.

«Kızın arkada rahatı yerindedir, iki battaniye daha var. Diğer yandan onunla bir örtü altına girmek istersen seni kınamam.»

Yemlediği oltayı bana uzatıyordu ama ben kıza dönüp, «İyice örtün ve uyu,» dedim. «Sabah şafak söker sökmez hareket edeceğiz.»

Van Horne ışığı yaktı, bardan aldığı tekila şişesini bulup kapağını açtı.

İri bir yudum alıp içini çekti.

«Bu içkinin karaciğerde yaptığı zararı ancak Tanrı bilir ama bu geceyi de başka türlü geçiremem. Sen de al biraz.»

Bir yudum aldım, içki mideme inerken güçlükle soluk alıp şişeyi hemen geri uzattım.

«Tacho bunu arka odasında kendi elleriyle yapmış olmalı.»

«Buna inanırım işte. Bu lanet ülkede her şeye inanırım.»

Van Horne titredi. «Hayatımı yeniden yaşayabilseydim.»

«Bugünküden daha değişik olur muydu?»

Şişenin boynu dişlerine çarptı, uzun uzun içti, sonra yine içini çekti.

«Hayır. Hiçbir yere açılmayan bir kapının ağzında kapkaranlık bir gecedeyiz, Keogh, onun için bir kere olsun gerçekleri konuşalım: ikimiz de yurdumuzdan çok uzaktayız.»

«Yani...»

Van Horne kesik kesik güldü.

«Sana bir din okulunda dört yıl geçirdiğimi söylesem inanır miydin, Keogh? Gerçekten papazlık eğitimi gördüğümü söylesem?»

«Bu sabah Huerta'da o adamları kurşuna dizdiklerinde epey inandırıcı bir tablo çizmiştin doğrusu.»

Açık bir yaraya dokunmuş gibiydim, sertçe döndü bancı doğru.

«Onlar ölüyorlardı, Keogh, hayatta yalnız birkaç dakikaları kalmıştı. Yanlarında bir papaz olduğunu sanıp daha rahat gittiler öteki tarafa. Ama gittikleri yerde son anlarında yanlarında papaz olup olmamasının hiçbir önemi yok.»

«Yani daha mutlu bir yere mi gittiler şence?»

İçinde bulunduğumuz durumda aptalca bir sözdü bu, ama o yine hakettiğm karşılığı verdi.

«Bana ukalâlık taslama, evlât.»

«Pekâlâ, özür dilerim.» Bir yudum daha alıp şişeyi bana geçirdi. «Peki cübbe giymediğin zamanlar ne yaparsın?»

«Bankacılık yapıyorum diyebilirsin.» Kahkahayla güldü. O kadar içmiş olmasına rağmen sarhoş değildi. «Evet, hiç de kötü değil bu. Bir zamanlar Arkansas'da küçük bir kasabadaydım, yerel polis silahın varsa ruhsat almanda ısrar ediyordu, silah taşıma gerekçeni açıklamak zorundaydın.»

«Sen ne dedin peki?»

«Genellikle yanımda büyük paralar taşıdığımı söyledim. Ama bunun başka insanların paraları olduğunu belirtmedim tabii.»

«Anlıyorum... hırsızsın demek.»

«Banka soyarım eğer demek istediğin buysa ve inan bana bu işi başarmak için insanın epey usta olması gerekir.»

«Demek bu yüzden Meksika'da namuslu papaz rolünü oynuyorsun?»

«Tam üstüne bastın. İki gün önce Teksas'ta Brownsville diye bir yerin bankasını tek başıma soydum. Komik bir şey ama papazlarla rahibelere herkes güvenir. Açılış saatinden yarım saat önce kapıyı çalınca içerdeki bekçi hiç duraksamadan açtı kapıyı.»

«Arkanda kaç ölü bıraktın?»

«Ölü mü?» Şaşırmış gibiydi. «Sana temiz bir işti dedim ya. Arkamda yalnızca boş bir kasa ile elleri arkalarına bağlı yere

uzanmış dört kişi bıraktım.» Yüzümü görmek istermiş gibi öne eğildi. «Sen kaç kişi öldürdün bakalım, Keogh?»

Haklıydı, ama söyleseydim hayatında şaşırmadığı kadar şaşırırdı.

«Gereğinden bir fazla,» dedim.

«Hep öyledir zaten, öyle politika falan gibi bir mazeretin olsa da. Biz birbirimize çok benziyoruz, Keogh. Nedenini söyleyeyim mi: ruhumuzda ölüm var bizim, bu kadar basit işte.»

Bundan daha korkunç bir şey söylememişti kimse benim için; belki de insanın kaçınmaya çalıştığı gerçeği açığa çıkmaya zorladığı için.

«Ne demiştin?» diye van Horne devam etti. «Tanrının yarattığı en son yer. Özeti bu işte. Anam lâyığımı bulduğumu söylerdi. Babamla anam Hollandalıydılar. Vermont'a taşındıklarında babam Altona'da küçük bir basımevi açtı. Annemin dini herşeyiydi kendisi için. İnan bana evlât. Hollanda katolikleri gibi dini ciddiye alan başka kimse yoktur. O aptal orospu yüzünden, ki beni altı ay sonra terketti, din okulundan ayrıldığımda annem gözünü yumdu ağzını açtı. Tanrının Gazabı ve Mahşer Günü birleşmişti sanki. İşler böyle devam ederse dedikleri çıkacak sanırım.»

Sarhoş değildi ama yine de kendisini böyle konuşturan içkiydi. Sonunda iri damlalı bir sağanak başladı, hemen inip arabanın tentesini kapattık.

«Bir bu eksikti,» dedi van Horne.

Olayların bu yeni durumunun gerçekten farkında olup olmadığını düşündüm. Sabaha kalmadan gideceğimiz yolun yarısı bataklığa dönüşecekti, kuru dere yatakları seller yüzünden geçilmez olacaktı.

Ancak bunu şimdi dile getirmenin hiçbir yararı olamazdı, onun için örtünün bir ucuyla dizlerimi örtüp ceketimin yakasını kaldırdım.

Sen kaç kişi öldürdün, Keogh? Doğrusu insanın uykusunu kaçıracak bir düşünce işte.

Sabah şafak söktüğünde yağmur hâlâ yağıyordu, gün kurşuni ve sıkıntılıydı. Bir gece önce kuru bir dere yatağının hemen yanında durmuştuk. Şimdi ise yataktan seller akıyordu. Dağlar sandığımdan daha yakındılar ama, haritamızı çıkartıp sonunda güçlükle yerimizi saptayabildik.

Aradığımız yola varana kadar on on iki mil açık araziden geçmek zorundaydık. Nonava Geçidi iki dağ arasında işaretliydi. Yağmura rağmen uzaktan ikisini de açıkça görebiliyorduk.

Van Horne marşa basınca kusursuz motor bir anda tökezlemeden çalıştı, van Horne arabayı ağır ağır sürmeye başladı. Bir gece önce izlediğimiz yol yağmurla tümüyle silinmişti artık.

Hava hâlâ buz gibi soğuktu, Victoria gece sarındığı iki battaniyenin içine büzülmüş, yüzü her zamanki gibi ciddi, sabahı seyrediyordu. İyi olup olmadığını sorunca başını salladı ve ilk kez gülümsedi.

«Nasıl oluyor da böyle iyi ispanyolca konuşuyorsun?» diye sordu van Horne.

«Annem Seville'de doğmuş.»

«Öyle mi? Baban dünyayı dolaşan biri olmalı. Ben ispanyolcamı bir yıl içinde Juarez'de öğrendim. Leavenworth'dan yani Texas Devlet Cezaevinden kaçtığımdan bir süre ortalıkta görünmemek zorundaydım.»

«Deliğe neden girmiştin?»

«Beni vurmaya çalışan bir adama ateş ettiğim için, ancak onun mahkemede dostları vardı, benim yoktu.»

Adamda nasıl da bir değişiklik oluvermişti. Sesindeki sertlik, davranışlarındaki kendine güven hep bir şey kanıtlamaya çalışıyordu sanki; ama bana mı yoksa kendine mi orası tartışmaya açıktı. Söyleyecek bir şey düşündüğüm sırada bir iki dakika sonra hafif bir tepenin üzerine çıktık ve altımızdaki düzlükte Federal atlıları gördük.

Sanki kamp yerini terkediyorlar da emir bekliyorlarmış gibi atlarına binmiş, bir halka oluşturmuşlardı. Biz de onlar da şaşırmıştık, çok ağır giden arabanın motor mırıltısını sağanak halinde yağan yağmurun gürültüsü arasında duyamamışlardı.

Bizi gördükleri anda bir çığlık koptu, van Horne direksiyonu çevirip gazı köklediğinde tepemizden ıslıklar çalarak iki kurşun geçti. Yokuş aşağı inerken iki karış derinliğinde bir su birikintisine dalıp dağlarla son bulan son düzlüğe girdik.

Şimdi tam bir av başladı. Federaller sonuçtan hiç kuşku duymuyor olmalıydılar. Van Horne ne yaparsa yapsın önünde arabayı yavaşlatmak zorunda kalacağı yerler vardı.

Van Horne bir küfür savurup frene bastığında yaklaşık iki yüz metre kadar ilerdeydik. Önümüzde suyu taşmış dere yatağı vardı. Kendimizi oradan kurtardığımızda askerlerle aramızda yalnızca elli metre kalmıştı. Dik bir yokuşu tırmanmaya başladık, yumuşak toprak zeminde tekerlekler boşa dönüyordu.

«Tepeye çıkınca o yolu bulacağız sanırım,» diye bağırdı van Horne. «O zaman dünyada yetişemezler bize. **Thompson** ayağının altında, şunların keyiflerini kaçır biraz.»

Ünlü çantayı koltuğun altından çekip açınca makinalı tüfeğin bir tomar gıcır gıcır banknotun üzerinde durduğunu gördüm. İlginç bir keşifti bu, ama o anda aklımı meşgul eden çok başka şeyler vardı. Camdan dışarı uzanıp kovalayanların başları üzerine uzun bir el ateş ettim. Askerler hemen dizginlere asıldılar, ancak ikinci bir el

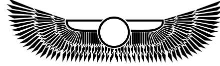
ateş etmeye hazırlandığımda o günün silahlarında pek sık görüldüğü gibi şarjör takılıverdi.

Federaller atlarını mahmuzladılar, ama bir an sonra tepenin üstüne varmıştık ve elli metre kadar altımızdaki yol görünmüştü. Yol beklediğimden çok daha iyi durumdaydı, Mersedes yola girip yokuşu çıkmaya başladığında kurtulduğumuzu anladım.

Van Horne dönüp bana baktı. Sonra yol epey dikleşirken vitesi küçültürken öne döndüğünde aniden bir küfür savurup frene bastı. Dağın koca bir parçası herhalde gecenin yağmurundan olduğu gibi kaymış ve haritadaki yolu silip götürmüştü.

Van Horne geri vitese takıp arabayı döndürmeye çalıştı ama geç kalmıştı, tepenin üstünde beliren sekiz on federal öfkeli bir deniz gibi çevremizi sardılar.

Enfield'im sağ elimde hazırdı, askerlerden bir ikisini saf dışı edeceğim kuşkusuzdu ama o durumda bundan fazlasını beklemek boşunaydı. Tabancamı yanıma bırakıp kollarımı mümkün olduğu kadar havaya kaldırdım.

4. BÖLÜM

Önümdeki birkaç dakika büyük bir olasılıkla son dakikalarım olacaktı. Mersedesten inerken sırtıma yediğim bir tekme yüzünden dizlerimin üzerine çökmüştüm. Beş altı atın beni ezmek için tepiştikleri yerde olmak hiç hoş değildi doğrusu. İki tekme daha yedim, ikincisi öyle güçlüydü ki kaburgamın kırıldığına emindim; tam o anda güçlü bir el beni yakamdan tutup ayağa kaldırdı.

Van Horne beni bir eiiyle dik tutmaya çalışırken diğer yumruğunu en yakındaki atın sağrısına indirdi. Atın üstündeki adam darbenin şiddetinden az daha eyerden devriliyordu. Biri van Horne'a kamçısını savurdu. Van Horne kamçının koluna sarılmasını bekledi, sonra fazla bir kuvvet harcamıyormuş gibi atlıyı yere çekiverdi. Adamın bu inanılmaz gücüne ilk kez tanık oluyordum.

Bundan sonra birkaç dakika askerler yere düşen arkadaşlarını ezmemek için hayvanlarını yana çekmeye çalışırlarken epey karışıklık oldu. İçlerinde bir ikisi kılıçlarını çekince durup biraz kötüleşir gibi olduysa birden bir el silah sesi duyuldu, genç bir subay askerlerin oluşturduğu halkayı yarıp ortaya girdi, atının dizginlerini çekti.

Soluk, zayıf yüzü, hafif bir bıyığı, omuzlarında teğmen gümüş demirleri vardı. Adamları gibi yağmurluk giymemişti, üniforması sırılsıklamdı.

Herif soğuk bir gülümsemeyle eyerinden eğilip tabancasının namlusuyla van Horne'un gözleri arasına dokundu.

«Senor bir tek kurşun güçlü ya güçsüz, iri ya da ufaktefek demeden bitirir insanın işini.»

«Köpeklerini çek üstümden yeter,» dedi van Horne. «Sessizce geleceğiz.»

«Elbette. Bana verilen emir sizi mümkünse sağ olarak ele geçirmekti. Ama bana başka türlü davranma fırsatı yaratırsanız size minnet duyarım. Sizi insanlığa bir hakaret olarak görüyorum. Çıkart o cübbeyi.»

Van Horne ellerini kalçalarına dayamış bakıyordu.

«Sana meydan okuyup öteki işi yapmanı söylersem ne dersin bakalım?»

Teğmen atından indi, dizginleri adamlarından birine verip van Horne'un karşısına geçti, tabancayı midesi hizasına kaldırdı. Sonra ağır ağır horozcuğu çekti.

«Senor, sizi hiç ilgilendirmeyen bazı nedenlerden dolayı sizden hiç hoşlanmıyorum. Anamın mezarı üzerine yemin ederim ki, böylesine hak ettiğiniz şeyi yapmaktan hiç kaçınmam sözümü dinlemezseniz.»

Subay artık gülümsemiyordu, dikkatle bakıldığında tabancanın çok hafifçe titremekte olduğu farkedilebilirdi. Van Horne adamı yatıştırmak istercesine elini kaldırdı.

«Pekâlâ, asker efendi, nasıl istersen öyle olsun.»

Cübbesinin yakasını açtı, eteğini toplayıp başından yukarı çekip çıkardı, Mersedese attı. Şimdi üzerinde papaz pantolonunu pek andıran kara yünlü kumuştan bir pantolonla beyaz bir gömlek vardı.

Teğmen, «Yakayı da lütfen,» dedi.

Van Horne papaz yakalığını çıkartıp cübbenin ardından arabaya attı.

«Memnun oldun mu şimdi?»

«Sizi asılmış gördüğüm zaman memnun olacağım, Senor. Şimdi arabanızı aynı yoldan geri süreceksiniz. Kaçmak için en küçük bir hareketinizi görürsem ateş ederim. Anlaşıldı mı?»

«Elinde silah olunca konuşmasını iyi beceriyorsun, tek anladığım bu, evlât.»

Van Horne dönüp arabasına yürüdü.

Teğmen bana, «Sen yürüyebilirsin,» diyerek van Horne'un ardından yürüdü.

«Ya o ne olacak?» İki adamının gereksiz yere sımsıkı tuttukları kızı işaret ettim. «Onu da birlikte alamaz mısınız?»

Subay kıza bakıp kaşlarını çattı.

«Tacho'nun yanındaki kız değil mi bu? Dilsiz olan yani?»

«Evet. Tacho ile konuştunuz mu? Dün gece olanları anlattı mı size?»

«Hayır, ama öldürdüğünüz adamlardan sağ kalanı olup biteni yeteri kadar anlattı.»

«Çok ilginç,» dedim. «Kıza ne yapmak üzere olduklarını söyledi mi? İşlerine engel olmaya çalıştım diye beni asacaklarını da anlattı mı? Arkadaşım tam zamanında gelmeseydi beni öldürmüş olacaklardı.»

Bana inandı, ki önemli olan da buydu, yüzü daha da soluklaşmıştı şimdi, gözlerindeki ifade korkunçtu.

«Pis bir dünya, teğmenim,» dedim. «Kızcağız kendini kurtarmak için sesini bile çıkaramıyordu.»

Teğmen tek bir söz söylemeden döndü, kızı kolundan tuttuğu gibi Mersedesin arka koltuğuna soktu. Sonra kendisi de van Horne'un yanına oturup arabayı sürmesini söyledi. Van Horne epey zorlandıktan sonra arabayı çevirdi, biz de geçmesi için kenara çekildik.

Bizler de yola koyulduk, askerler atlarına binmişlerdi, ancak başlarındaki çavuş atından indi, tabancasını çekip yanımda yürümeye başladı.

Cebimden bir paket Artista çıkardım. «Sigara içebilir miyim?»

«Tabii, ben de bir tane yakarım.»

Çakmağı uzattım, ilk ciğer dolusu dumanı ustalıkla üfledi.

«Sen ve arkadaşın dün akşam Tacho'nun orada epey eğlenmişsiniz. Kaç **rurale** temizlediniz beş mi?»

«Şimdi ne olacak?» diye sordum.

«Albay sizi bekliyor. Albay Bonilla. Bu bölgenin askeri valisi. Durumu kendi gözleriyle görmek için dün sabah bizimle devriyeye çıktı. Öyle bir insandır. O **rurale** geldiğinde anayolun dışında eski bir çiftlikte geceliyorduk.» Adamın sesinde hayranlık vardı, «Arkadaşınla sen epey hızlıymışsınız,» derken.

«Peki neden Tacho'nun oraya gitmediniz de dosdoğru buraya geldiniz?»

«Albayın fikri. Cok kurnazdır. Sizin kaçacağınızı tahmin ettiği için başlarına bir çavuş verip beş altı kişiyi oraya yolladı, kendisi de teğmenle haritayı inceledi. Eğer bu işi yapan o olsaymış pek mümkün görünmediği için Nonava Geçidinden geçmeye çalışırmış dedi.»

«Tam üstüne basmış desene.»

«Genellikle hep öyledir. Dün gece epey zorlu bir yürüyüş yaptırttı bize. Yağmur başlayıncaya kadar hiç durmadık. Ama yine haklı çıktı işte. Eğer o beklediğimiz yerde olmasaydık geçip giderdiniz, değil mi?»

Esaslı adammış bu Albay Bonilla. Yolun çölle birleştiği yere varınca Marsedesin dar bir boğazın girişinde durmuş olduğunu gördük. Yağmura rağmen biri bir ateş yakmıştı, dumanı ıslak havada tembel tembel yükseliyordu.

Van Horne arabanın yanında ayakta duruyordu. Kapısı açık arka tarafta biri, herhalde Bonilla oturmaktaydı. Yaşını kırktan fazla tahmin etmediğim için favorileri zamanından öncebeyazlaşmış uzun boylu, yakışıklı bir erkekti..

Pelerinli süvari kaputuyla epey gösterişliydi. Hafif alaycı, zeki bir görünüşü vardı. Hayatta mümkün olan her şeyi görmüş ve artık

hiçbir şeye inanmayan bir insan yüzü vardı.

Çavuşun teslim ettiği teğmen beni albaya götürdü. Bonillo sakin sakin baktı bana.

«Adınız, senor?» diye kibarca sordu.

«Emmet Keogh. İngiliz yurttaşıyım.»

«Keogh mu?» Hafifçe kaşlarını çattı, «Çok rastlanmayan bir ad bu, senor, ancak benim bu adı daha önceden duymuşluğum var. Hermosa gümüş madenlerinde güvenlik servisinin başında olan kişisiniz siz.»

«Evet öyle. Şaşırmış görünüyorsunuz.»

«Beklediğim kişi çıkmadınız, senor. Ben çok daha başka biri olacağınızı sanmıştım.»

«Nasıl yani? Kuyruklu boynuzlu falan mı?»

«Öyle bile olabilirdi. Kağıtlarınız.»

Bonito'daki şefin imzaladığı yol kağıdını çıkardım.

«Yanımda yalnızca bu var.»

İyice inceledi kağıdı.

«Demek Huila'da Gomez diye birine bir kamyon eşya götürüyorsunuz?»

«Evet. Bonito'da Hotel Blanco'nun sahibi Senor Janos gönderiyor malı.»

«Senor Janos'u tanıyor olmak, inanın bana, hiç de övünülecek bir şey değildir. Bu adam dün gece handa olanları kendi bildiğince anlattı az önce, Şimdi hikâyeyi bir de sizin ağzınızdan dinlemek istiyorum.» Genç teğmene döndü. «Onu götürebilirsin.»

Teğmen van Horne'u pek de hafifçe sayılmayacak bir biçimde iteledi. Bonillo kıs kıs güldü.

«Korkarım Teğmen Cordona dostunuzdan pek hoşlanmadı. Kendisi çok temiz bir insandır. Çocukken ana-babası papaz olmasını istemişler ve öyle bir eğitim görmüş. Onun gibi bir insan için papaz olmadığı halde kendisini papaz olarak tanıtan bir kimseyi kabul etmenin güç olduğunu anlarsınız sanırım.»

Gümüş tabakasından bir sigara çekip yaktı, dumanını yağmura savurdu.

«Şimdi de sizin anlatacaklarınızı dinleyelim bakalım.»

Ona gerçeği anlattım. Hikâyemi bitirdiğimde ağır ağır başını salladı.

«Şaşılacak bir şey, gerçekten şaşılacak bir şey.» Arkasına uzanıp van Horne'in Gladstone çantasını çekti. «Bunun içinde elliüçbin dolar olduğunu biliyor muydunuz?»

Van Horne'u ilk olarak dün sabah Bonito'da kurşuna dizilen üç kişinin son dualarını ederken gördüm. Papaza benziyordu. Papaz gibi davrandığı için de, ben dahil herkes onu papaz sandı. Dün gece olaylar sırasında Tacho'nun yerine girdiğinde beni asılmaktan kurtardı. Kızı da Tanrı bilir nelerden... Her ne olursa olsun bunun bir değeri olmalı.»

«Şartlar ne olursa olsun bir hamlede beş kişi yine de biraz aşırıdır, dostum. Diğer devriyeden haber gelince bunu bir daha konuşacağız.»

Albay parmağını şaklatınca çavuş koşarak geldi.

«Bunu da arkadaşının yanına koy sonra da bana kahvaltı getir.»

Bir kayanın dibine çömelmiş duran van Horne'un yanına gittim. Gömleği sırtına yapışmıştı, hafif bir titreme geçirmekteydi.

«Ne söyledin ona?» diye sordu.

«Gerçeği... ne söyleyecektim ki?»

«Eh, haklısın.» Gülümsedi. «Bence fark etmez ya. Bu işin tek bir sonu var, Keogh.»

«Belki.» Çevreme bakındım. «Kız ne oldu?»

«Çalıştırıyorlar.»

Kızın üzerinde askerlerden birinin muşambası ile kepi olduğundan ilk bakışta farkedememiştim; ateşin yanında çömelmiş tavada *frijoles* kızartıyordu.

Benim baktığımı görünce bir fincana kahve doldurup bize doğru yürümeye başladı. Ancak Cordona ondan önce davranıp fincanı bir vuruşta yere savurduğu gibi kızı da iterek ateşin başına yolladı.

Van Horne, «İşte nefret edebileceğim bir insan,» diye mırıldandı.

«Al benden de o kadar. Papazmış gibi davrananlara karşı bir hıncı var sanki.»

Uzaktan atlıların borazanı işitildi. Başlarında çavuşları olan yarım düzine kadar asker yağmurun arasından göründüler.

«Dün gece Tacho'ya gönderdiği devriye olacak,» dedim.

Çavuşun gidip raporunu vermesini seyrettik. Bonilla bize bir iki kere dönüp baktı, adamı dikkatle sorguya çeker gibi oldu. Sonunda Cordona'ya bizi yanına getirmesini emretti:.

«Söyleyin Bay Keogh, o kamyonda ne vardı.

«Viski. Huila'da Gomez diye birine teslim edilecekti. Daha önce de söylemiştim.»

«Ama tüfeklerden sözetmeyi unutmuştunuz.»

«Tüfek mi?» Adamın yüzüne şaşkın şaşkın baktım. «Ne dernek istediğinizi pek anlayamadım.»

«**Martini Henry karabinaları**. Kamyonun arkasındaki sandıklar silah doluymuş diyor çavuşum, ki genellikle sözüne güvenilir bir insandır.»

«Doğrusu iyi dostların varmış, Keogh,» dedi Van Horne. «Şimdi yandık işte.»

«Nedenmiş yani? Kamyon Janos'un benim değilki. O beni lanet şeyi sürmem için tuttu.» Bonilla'ya döndüm. Sizin aradığınız Janos'tur. Janos ve Bonito'daki polis şefi Yüzbaşı Ortiz.»

«Her şey sırasıyla. Bay Keogh.»

Bonilla Mersedesin sürücü koltuğunun sırtını okşadı.

«Çok esaslı bir araç.» Cordona'ya döndü. «Benim araba kullandığımı bilir miydin, teğmen? Önemsiz bir şey ama insanın karşısına böyle bir araba çıkınca bir zevk oluyor. Huila'ya bununla dönme zevkini yaşamaya karar verdim. İki kişi benimle gelsin. Bir an önce yola çıkmak İstiyorum.»

«Tutuklular, albayım?»

«Onlar yürüyebilirler. Yürümek sağlıkları için iyidir. Yarın öğleden sonra varırsınız kasabaya, gelir gelmez bana haber verirsin.»

Bize bakmadan döndü sonra, Cordona eski yerimize dönmemizi emretti. Bonilla'nın yola çıkış hazırlıklarını izledik. Tüfekleri ellerinde iki asker arka koltuğa oturdular. Bonilla marşa basınca araba tıpkı van Horne'un elindeymiş gibi kolaylıkla canlanıverdi.

Arabanın yağmurda uzaklaşmasına baktık.

«Ne diyorsun?» diye sordum van Horne'a.

«Ne diyeceğim? Ne diyebilirim ki?» Öfkeyle baktı yüzüme. «Olgun ol, Keogh. Yolun sonuna geldik artık, bu fikre alışsan iyi olur.»

Kampı bozup da yola çıkarken kızı yük katırlarından birine bindirdiler. Van Horne ile ben Cordona'nın emriyle bileklerimizden onar metrelik bir iple bağlı olarak yürüyorduk.

Yürüyorduk diyorum ama, aslında atlara ayak uydurmaya çalışıyorduk. Onlar tırıs giderken biz de tırıs gidiyor, onlar koşarken biz de koşuyorduk.

Berbat bir sabahtı kısacası, yağmur kesildikten sonra bile yürümek kolay değildi, düştüğümüz birkaç kere de uzun uzun sürüklendik atların arkasında.

Öğlen mola verildi, kahve pişirilmesi için küçük bir ateş yakıldı. Van Horne ile ben yorgun bir halde atların yanına çöktük. Bizden başka herkes kahve içti. Kız bu duruma çok üzülmüştü. Hep bizden yana bakıyordu, bir keresinde bir fincana kahve doldurup Cordona'nın kolunu çekiştirdiyse de adam sabırsızlıkla başını salladı.

«Bu hayvan herif bize acı çektirmeye karar vermiş galiba,» dedi van Horne.

«Genel fikrin bu olduğunu sanmaya başlamıştım ben de. Bari Metodist papazı kılığına girseydin, ,o zaman belki bu kadar önemsemezdi.»

Bu sözüm her nedense pek hoşuna gitmiş olacak kahkahalarla gülmeye başladı. Cordona bundan hiç hoşlanmamıştı, bir süre aksi aksi bize baktıktan sonra adamlarına kampı dağıtmalarını söyledi.

Öğleden sonra da sabahın bir tekrarıydı, yani hiç sona ermeyecek uzun bir ıstırap. Akşama doğru yeniden sağanak başladı. Yürüyüş kolunun sonunda üşüyerek, sırılsıklam ve olduğum yere yığılacak kadar yorgun tökezleyip duruyordum. Bacaklarım öylesine ağrıyordu ki attığım her adım bir mucizeydi sanki.

Sonunda yıkık bir çiftlikte kamp kurduğumuzda beni çeken asker ipimi bırakır bırakmaz bir duvarın dibine yığıldım kaldım.

Otuz mil kadar yol gelmiştik, önümüzde bir yirmi milimiz daha vardı. Gözlerimi açınca van Horne'un yanıbaşımda olduğunu gördüm.

«Yaşlanıyorum, Keogh.» Yüzü soluktu, süzülmüştü ama yine de gülümseyebiliyordu. «Birşey söyliyeyim mi sana? Dostumuzdan hiç

hoşlanmadığıma karar verdim artık.»

Adamlar yakınlardaki ağaçlıktan çalıçırpı topladılar, üç tane ateş yakıldı, az sonra ıslak havaya kahve ve kızarmış pastırma kokusu yayılıyordu.

Kız az sonra elinde teneke bir maşrapa kahve ve *frijoles* ile göründü. Cordona koşa koşa yetişti, ardından bir tekmede maşrapayı devirdi, kızın bileğini yakalayıp büktü.

«Bu ikisine yiyecek yok dedim sana.»

Ama sonra kızın yüzündeki ıstırap ifadesini görünce bir an duraksar gibi oldu.

Van Horne, «Böyle davrannca daha rahat mı ediyorsun, evlât?» diye sordu.

Cordona yumruğunu kaldırıp döndü, kendine güçlükle hakim oldu, kızı bileğinden yakalayıp ateşe doğru çekti.

Yağmurla birlikte karanlık da, çektiğimiz sefalet de artmıştı. Sağanak altında çömelmiş durduğumuz yere askerler dönüp dönüp bakiıorlardı. Cordona ise bizi görmezlikten gelmekteydi. Kendi özel ateşi başında oturmuş birbiri ardından kahve ve sigara içiyordu.

Sonunda Victoria yerinden kalktı, iki at battaniyesi alıp yanımıza geldi, birini van Horne'a verdi, sonra yanıma çömelik diğerini ikimizin sırtına örttü. Askerler kaçamak bakışlarla Cordona'ya ve birbirlerine bakıyorlardı. Fısıltıları duyuyordum, ama Cordona bir olay başlatmayacak kadar gururlu olduğundan dimdik, önüne bakmakla yetindi.

Ben yaprak gibi titriyordum, dişlerim takırdıyordu, ancak kızın bana yaslanan vücuduyla ısınmaya başlamıştım bile. Titremem geçmeyince kız başımı omuzlarına çekip battaniyeyi: başımın üstüne örttü, hafif hafif iki yana sallanmaya başladı. Onun yaşını unuttum o anda, gözlerim kapanmaya başlarken geçmişini de unuttum. Yapılması gereken şeyi zamanında yapan bir kadındı yalnızca; kadınlar zaten çok şeyi bilmiş olarak yaşlı doğarlardı.

Gece yağmur dindi, sabah güneş doğarken masmavi gökyüzünde bir tek bulut bile yoktu. Öğlene doğru hava öylesine ısınmıştı ki, toprağın nemi uçup gitmişti, atların ayakları altında yine tozlar kalkıyordu.

Van Horne ile ben toz bulutunun tam ortasındaydık, soluk alamıyorduk nerdeyse, sıcak da daha fazla katlanılır gibi değildi. Öğle molası zamanı geldiğinde ben artık dayanma noktamın sonundaydım. O kadar çok düşüyordum ki, yürüyüş kolu sık sık beni beklemek zorunda kalıyordu. Sonunda biraz su verdiklerinde Cordona bile itiraz edemedi.

Kendi ıstırap dolu dünyamda yaşadığımdan van Horne'un ne halde olduğunu bilmiyordum. Sonunda gözlerimi açtığımda onu yanıbaşımda yatarken gördüm, durumu benden daha iyi değildi.

Kısık bir sesle, «Bu herifi çıldırtmak için yaşamaya karar verdim,» dedi. «Küçük bir zafer belki, ama benim zaferim.»

Tüm vücudum ateşten yanarak sırtüstü döndüğümde Victoria'nın elinde bir matara suyla üzerime eğilmekte olduğunu gördüm. Hem korkmuş hem öfkeli bir hali vardı. Gülümsemeye çalıştım ama çatlak dudaklarımın acısına dayanamadım.

Kız ağzıma, birkaç damla su döktükten sonra yüzümü yıkadı. Cordona elinde bir maşrapa kahve olduğu halde ateşin başından yanımıza yürüdü bir süre bizi seyretti.

«Tatmin oldun mu?» diye van Horne kısılmış sesiyle sordu. «Yoksa şimdiye kadar ölmemiz mi grekiyordu?»

Cordona dönüp ateşin başına yürüdü. Hâlâ pes etmemişti. Yola çıktığımızda beni katırların birinin yanına götürüp bağlı bileklerimi eyerin tahta kayışına geçirdiler; böylece bir daha düşmeyecektim, iyi bir şeydi bu ama yine de yürümek zorundaydım.

Bir iki metre ilerde van Horne'a da aynı şey uygulanıyordu. Huila'ya böyle girdik. Kasabaya vardığımızda artık ben yürümüyor, parmaklarımın ucunda sürükleniyordum.

Huila'ya girişimizi pek hatırlamıyorum aslında, yalnızca yüzüme bir kova su atıldığını, kendimi yerde sırtüstü bulduğumu ve gözlerimi açınca Cordona'nın üzerime eğilmiş olduğunu hatırlıyorum.

«Tamam Keogh, topla artık kendini, geldik işte,» dedi.

İki er kollarımdan tutup ayağa kaldırdılar, avlunun öteki yanına yürümeye başladık. Van Horne iki yanındaki iki askere dayanarak önümde yürüyordu. Büyük meşe bir kapıdan geçip kokusundan cezaevi olduğunu anladığım yere girdik.

Atıldığımız hücre bir lağımdan farksızdı, zaten burası lağım olarak yapılmış olmalıydı. Cordona için bu kadarı bile yeterli değildi ki gitmeden önce bacaklarımıza demir halkaları geçirtti. Artık hiçbir şeyi umursayacak durumda değildim ben, daha kapı kapanırken huzurlu bir karanlığa dalmıştım bile.

Onaltı onyedi saat öylece uyumuş olmalıyım. İşemek için bir iki kere kalktığımı ve van Horne'un bir köşede horladığını hatırlıyorum. Her seferinde gözümü kapatıp yeniden dalmıştım uykuya.

Tam olarak uyandığımda ertesi günün öğleden sonrasıydı ve van Horne hücrenin demir parmaklıklı küçük penceresinden dışarı bakıyordu.

Gülümseyerek bana döndü. «Nasılsın bakalım?»

«Feci.» Elimi bana delikmiş gibi gelen karnıma bastırdım. «Buralarda yiyecek bir şey yok mu?»

«Köşede içi kurtlu bir tabak dolusu birşeyler var. Ben senin kızı bekliyorum.»

«Victoria.» Yerimden kalkarken bacaklarımın kaskatı kesildiğini farkettim. «Neden söz ediyorsun sen?»

«Az önce buradaydı, ayakkabımda sakladığım elli pesoyu verdim bir iki şey alması için. Hah, geliyor işte!»

Parmaklıklar arasından ortasında bir çeşme olan küçük bir avlu görünüyordu. Ortalıkta kimseler olmadığı gibi sokak kapısı da açıktı.

Victoria ciddi ve kaygılı bir yüzle baktı bana. Hafifçe, «Bunu yapmamalıydın,» dedim.

Kız gülümseyerek aldıklarını parmaklıklar arasından bize uzattı. Bir şişe şarap, ekmek, zeytin, iki uzun sucuk ve iki paket Artistas sigarası ile kibrit.

«Afiyetler olsun, dostlarım.» Albay Bonilla sağımızdaki kemerlerin gölgesi arasından çıktı.

«Sakın kızı suçlama,» dedim. «O yalnızca bize yardım etmek istiyordu.»

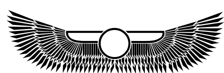
Kız kaygıyla baktı adamın yüzüne. Bonilla kızın başını okşadı.

«Haydi yerine git yavrum, başını derde sokmamaya bak.»

Benim şaşkın bakışlarım altında kız albaya gülümsedi, hafif bir gülümseme ama yine de gülümseme... Sonra gitmeden önce bir de bana gülümsedi.

«Evet dostlarım, bu hayatta insanın imkan bulduğunda yemek yemesi akıllıca bir şeydir, çünkü insan bir daha yemek yeyip yiyemeyeceğini bilemez.»

Bu tatlı sözlerinden sonra bizi yemeğimizle başbaşa bırakıp gölgeler arasında kayboldu yine.

5. BÖLÜM

Bir İngiliz cezaevinde veremden ölene kadar ateşli bir Fenian(*) yanlısı olan babam beni Kerry Bölgesinde Stradballa'da oturan büyükbabam Mickeen Bawn Keogh'a emanet etmişti.

(*) İrlanda'da, İngiltere egemenliğine karşı çıkan eski bir İrlanda kahramanının adı.

Mickeen Bawn'un küçük beyaz Michael anlamına geldiğini bilmek gerek, aslında bu tanım benim için pek bir anlam taşımıyordu: büyükbabamın saçları çocukluğundan beri kar beyazı olduğu halde boyu bir seksenden uzundu, içki içmediği zamanlar sakin bir devdi. Gençliğinde profesyonel boks yaptığından sarhoş olduğu zamanlar yarım düzine belâlı adamın yanından kaçtıklarına tanık olmuşumdur.

Böylece bir Kerry çiftliğinde İrlanda'nın hatta dünyanın en iyi atlarıyla birlikte büyüdüm. Hayatta o günlerle kıyas edilebilecek başka hiçbir şey olamazdı. Ortalık öylesine sessizdi ki bir sonraki kasabada köpek havlasa bizim çiftlikten duyulurdu. Tanrıya şükürler yağdırtacak tatlı kokulu sabahlar ve güneşin batışları. Ne başlangıç ne son, zaman sonsuz bir halkaydı büyükbabam benim akıllı olduğuma karar verip beni okumuş biri, hatta bir beyefendi yapabilmek için Knockbree'deki Cizvit okuluna göndermeye kalkana kadar...

Tıp Fakültesi tarafından kabul edildiğimde benden daha gururlu bir insan olamazdı yeryüzünde, ancak biz insanlar doğduğumuz gün neysek oyuz ve bundan kaçınamayız. İnsanı iyileştirme sanatını öğrenmek için Dublin'e gittim ve orada beni çok daha başka bir alanda kullanacak olan Michael Collins'le tanıştım.

Paskalya Ayaklanmasından sonra onun emri üzerine üniversiteye dönüp beklemeye başladım. Ondan sonraki yıllar hep orada kaldım. Gündüzün kusursuz bir tıp öğrencisiydim, boş zamanlarımda ise yeraltı örgütü üyesi. Emmet Oge Keogh küçük Edmund Keogh. Benim güçlü sol kolu olduğumu söylerdi. O günlerde ya onun için ya da İrlanda için hangisini kabul ederseniz edin pek çok adam öldürdüm.

Bu olaylardan bazılarını tutukluluğumuzun ilk üç gününde anlattım van Horne'a. Doğrusu büyükbabama benzediği için adamdan haşlanmıştım. Zaten iş falan vermedikleri için o günlerde konuşmaktan başka yapacak bir şey de yoktu ya.

Victoria kasabadan bir şey getiremediği için artık günde bir kere yemek diye verdikleri o süprüntüyü yiyorduk. Bonilla'nın gölgeler arasından ansızın çıktığı o ilk akşamdan sonra pencerenin önüne bir nöbetçi dikilmişti.

Üç gün dayanabildik ancak, üç günün sonunda insanda sinir diye bir şey kalmamıştı. Van Horne'un karanlık basarken pencere önünde durduğunu hatırlıyorum. Birden sanki dalaşacak birini arıyormuş gibi öfkeyle döndü.

«Bildiğim kadarıyla İngilizlere karşı hiçbir zaman onbinden fazla silahlı adamınız olmamış,» dedi. «Milletin geri kalanı neredeydi, ha?»

Her nedense beni kızdırmaya çalışıyordu, bunu bildiğim için tartışmaya girmeye hiç niyetim yoktu.

«Daha fazlası için silahımız yoktu,» dedim.

«Haydi haydi, Keogh.» Pis pis gülüp elindeki kirli paçavrayla yüzünü sildi. «Senin gibilerin insan öldürmekten zevk aldıkları için

bu işe bulaştıklarını sanıyorum. Gerçek silahlarla oynayan okul çocukları.»

«Bak bunda haklı olabilirsin,» dedim. Buruşuk paketimden son sigaramı çıkardım.

Van Horne'in canı sıkılmıştı.

«Bir yerde okumuştum, bazı bölgelerde o kadar çok olay varmış ki, sokakta polisin yanından geçen herkesin kollarını havaya kaldırması için bir yasa çıkarmışlar.»

«Bazı yerlerde öyleydi sanırım.»

«Elbette.» Van Horne iyice çileden çıkmıştı artık.

«Pekâlâ, lanet davan uğruna kaç kişi temizledin, Keogh?»

«Gerektiği kadar elbette, Bay van Horne.»

Saldırıya hazırlanan gerçekten öfkeli bir boğa gibi, olduğu yerde durmuş bana bakıyordu . Bundan sonra ne olacağı bilinemezdi, ancak kilidin içinde dönen anahtar sesiyle ikimiz de kendimize geldik.

Yeni ütülenmiş üniformasıyla Teğmen Cordona içeri girdi. Loş ışıkta cilalı çizmeleri parlıyordu.

«Vay canına askere bak!» dedi van Horne. «Yani sonunda biraz hizmet görecek miyiz?»

«Çok daha fazlasını da göreceksiniz, hiç kuşkunuz olmasın.» Cordona dışarı çıkmamızı işaret etti.

Teğmen bizi prangaları yerlere sürünen sekiz on askerin arasından geçirdi. Bir kemerden geçip kapalı bir avluya, oradan da duvarlarla çevrili bir bahçeye girdik. Ortada bir havuz, çiçekler içinde bir ağaç vardı; Bonilla hasır bir koltuğa kurulmuş oturuyordu.

Cordona gibi o da üstüne uyan bir üniforma ile cilalı çizmeler giymişti. Tam bir asker görünümündeydi. Cordona'ya bizi içeri almasını söyledi, ayağa kalktı, önümüze düşüp balkon kapısından içeri girdi.

Pek sade döşenmiş odanın büro olarak kullanıldığı anlaşılıyordu. Bir masa, bir koltuk, duvarlarda bölgenin çeşitli ölçeklerde haritaları ve bir köşede de daracık bir karyola vardı.

Bonilla masanın arkasına oturup purosunu ağzına soktu. Cordona koşup ateş tuttu. Bonilla arkasına yaslanıp uzun bir süre ikimize baktı, sonra konuştu.

«Evet, birçok bakımdan birbirinizi tamamlıyorsunuz. İnanılacak şey değil. İki serseri.»

«Ben olsam öyle konuşmazdım,» dedi van Horne.

«Öyle mi, peder? Size peder desem aldırmazsınız, değil mi?»

«Ne isterseniz söyleyebilirsiniz,» dedi van Horne.

«Epey seçenek var öyleyse. Katil? Hem de kaç kere. Hırsız mı?» Bonilla bana döndü. «Bu. adamın yüzüklerini almak için ölünün parmaklarını kesebileceğini söylersem bilmem bana inanır mıydınız, Senor Keogh? Hiç acımadan, vicdan azabı çekmeden. Birleşik Devletlerin en az iki eyaletinde ölüme mahkum edilmiştir kendisi.»

«Pecklerin Kötü Çocuğuyum ben,» dedi van Horne. «Ee, ne olacakmış yani?»

«Çok uygun bir ortamdasınız, peder. Mexico City'deki Özgür İrlanda Devleti temsilcisinden çok ilginç bir mektup aldım. Bu Emmet Keogh çok tehlikeli bir insanmış. Örgüt diye bilinen bir grubun yıllarca silahşorluğunu yapmış. İrlanda yurtsever lideri Michael Collins'in İngilizlere karşı yönelttiği terör hareketinin başlıca organıymış bu Örgüt. Senor Keogh sayısını bilemeyeceği kadar çok insan öldürmüş.»

«Ben İrlanda Cumhuriyetçi Ordusunun bir neferiyim,» dedim.

«Ne kadar da soylu. Hermosa Madencilik Şirketinin güvenliğinde çalışırken de İrlanda için mi dövüşüyordunuz? Oradaki olaylarda kaç kişi öldürdünüzdü, dört mü beş mi?»

«Çok iyi bildiğiniz gibi bir papaz asmışlardı,» dedim. «Ben aldığım paranın hakkını ödüyordum.»

Albay beni dinlemiyordu bile.

«Evet çok tehlikeli bir insan,» dedi. «Senor Keogh bir fanatik. İngilizlerden kurtuldukları yetmemiş gibi, o ve onun gibiler kendi liderlerine dönüp ülkeyi en kötüsünden, bir iç savaşa soktular. İrlanda Hükümeti senin kurşuna dizilmek üzere iade edilmeni istiyor. Onlardan aldığım yazıda dört ay önce Drumdoon'da içinde Özgür Devletin dört yüksek rütbeli subayının bulunduğu bir aracı pusuya düşürüp hepsini öldürdüğünden özellikle de söz ediliyor.»

Kalbim duracak gibi oldu birden, bu kadar zamandır içimde tutmaya çalıştıklarım yükseldikçe boğazım kupkuru kesildi.

«Onlardan biri de anladığım kadarıyla ağabeyin Albay Sean Keogh'muş.»

Van Horne'un şaşkın bakışlarını görüyordum, yerimden sallanır gibi öne fırlayıp masanın kenarına tutundum.

«Cehenneme kadar yolun var,» diye bağırdım Bonilla'ya.

«Orası senin gideceğin yer, dostum. Sen ve peder bu öğleden sonra askeri mahkeme tarafından ölüme mahkûm edildiniz. Yarın sabah kurşuna dizileceksiniz.»

Bonilla kalkıp başka bir şey söylemeden dışarı çıktı, ben soluk almaya çalışarak masasına dayanıp durdum bir süre.

Dirseğimin altında bir el hissettim. Van Horne sakin bir sesle, «İyi misin?» diye sordu.

«Merhamet istemiyorum.»

«Benim sözlüğümde böyle bir sözcük yoktur.»

Dönüp baktığımda o yıpranmış yüzünde o güne kadar kimsede görmediğim bir gülümseme gördüm. Cesaret ve güç. Gerçek güç ve sonsuz acıma.

Cordona'nın, «Artık gidebiliriz, beyler,» dediğini duydum. Artık yürüyen ölüler olduğumuz için ilk kez saygılı davranıyordu.

Van Horne, «Buradan kendi ayakların üzerinde ve gülümseyerek çıkacaksın,» dedi. «Ne dediğimi anladın mı, evlât?»

Büyükbabam konuşuyordu sanki; ancak haklıydı, onun dediği gibi olsundu. Adımı ne bu gece ne de başka bir zaman kirletecek değildim. Ayakta durabilmek için derin bir soluk aldım ve hepsinin önüne geçip dışarı ilk ben çıktım.

Hücrenin içi buz gibiydi, dış dünyaya yaptığımız kısa ziyaret sonunda kokusu daha beter olmuştu sanki. Pencerenin önünde durup geceye baktım. Aradan bir süre geçtikten sonra kilitte anahtar yine çevrildi, Cordona elinde iki paket Artista ve üzeri hasır kaplı bir şişe tekila ile içeri girdi. Elindekileri yere bıraktı ve tek söz söylemeden çıkıp gitti.

«Vay canına orospu çocuğunun kalbi varmış demek,» dedi van Horne. «Al şundan bir fırt bakalım.»

Tekila şişesini bana uzattı. Daha önce de dediğim gibi içkiyle aram iyi değildi, ama en azından insanın içini ısıtıcı bir şeydi. Bir iki yudum alıp şişeyi iade ettim.

«O konuyu konuşmak ister misin?» diye sordu.

Garip olan da buydu işte; onu papaz rolünde görmüştüm, Tacho'daki olaydan sonra bambaşka bir insan olarak görmüştüm, ancak şimdi karşımdaki bu sakin, bilmiş, merhametli insan bambaşka biriydi sanki. Konuşması bile değişmişti.

«Tanrı aşkına, kaç değişik insansın sen?» diye sordum.

«İnsanların kafasını karıştırmak hoşuma gider, ama bu seninki sorumun karşılığı değil ki.»

«Pekâlâ anlatayım,» dedim. «Benden altı yaş büyüktü ağabeyim. 1914'te *Dublin Fusiliers* birliğine katılıp, İrlandalıların pek kolay terkedemedikleri bir alışkanlık olan İngilizler için savaşa katıldı. Savaş alanında subaylık aldı ve 1918 başında yüzbaşı olarak malulen ordudan ayrıldı.»

«Aynı renk miydi politikanız?»

«Öyle diyebiliriz. Sakat sağ bacağına rağmen *Flying Column*'un komutanlığına getirildi. İngilizlerle yapılan anlaşma üzerinde görüş birliğinde olmadığımız için birbirimizden koptuk sonra. Collins gibi o da yeteri kadar ıstırap çektiğimize inananlardandı. Yarım somunun hiç yoktan iyi olduğunu savunurdu.»

«Sen ise sapına kadar bir *Cumhuriyetçiydin*.»

«Öylesine karanlıktı ki yüzleri seçememiştim. Onun o gün Drumdoon'daki arabada olduğunu bilmiyordum. Biz tümen komutanını bekliyorduk.»

«Savaşta böyle şeyler olur.»

«Onu öldürdüm,» dedim. «Cohan'ın Barının üst kat penceresinden bir **Thompson** makinelisiyle öldürdüm dördünü de. Felâket bir yağmur yağıyordu, sokaklarda bir tek canlı yoktu. Zaten çıkmazlardı sokağa. Terörizmin amacı milletin yüreğine korku salmaktır derdi Mick Collins, ben de buna inanmıştım. Sonunda ise değişemeyecek kadar geç olmuştu artık, Drumdoon'dan sonra bile. Yapabileceğim tek şey kaçmaktı.»

«Bu hayatta hiçbir şey için geç değildir.»

«Yine papazlık oynamaya başladın şimdi.»

Öylesine aniden değişiveriyordu işte.

«Haklısın, Keogh, doğru değil bu,» dedi. «Bana kalırsa insan yolun sonuna geldiğinde, hayatı boşuboşuna bile geçmiş olsa, yine

de olduğunu inkâr etmemelidir.»

«İşte tam beni tarif ettin.»

«Bilemiyorum. O kızılderili kıza ne diyeceksin. Tacho'da onu kurtardın, değil mi? Bunun bir değeri olması gerek.»

Bu düşüncenin rahatlatıcı bir yanı vardı; bir an için o kara, sakin gözleri, o esmer teni, yağmurlu gecede bana sıkı sıkı sarılan vücudunun sıcaklığını düşündüm.

«Benim kadar sana da borçlu kız,» dedim. «Eğer tam zamanında işe karışmış olmasaydın...»

«Benim davranışıma var olmayan bir neden yüklemeye çalışma, Keogh.»

Yine o alaycı kimliğine bürünmüş, sesi sertleşmişti.

«Ben o gece Tacho'nun meyhanesine girdiğimde herhangi bir karar vermemiştim. Olaylar öylece gelişti sadece. Benim kaçıklığımın belirli bir yöntemi yoktur. Bu kadar konuşma yeter, ben uyuyacağım artık.»

Köşedeki kovaya çöküp işini bitirdikten sonra ottan minderine uzandı.

Ben parmaklıklara tutunup yarın gece küçük Emmet Keogh çoktan gittikten sonra hâlâ orada olacak olan o uzak ve soğuk yıldızlara baktım uzun uzun. Tanrı yardımcım olsun ama hayat dediğim bu paçavraya baktığımda yine de çok yazık olmuş gibi geldi.

Nöbetçi çavuşu saat yedide kahve getirdi, içinde bulunduğumuz koşullar altında normal sayılabileceği için yiyecek bir şey getirmemişti.

Bundan sonra iki saat hiç rahatsız edilmedik. Van Horne'un söyleyecek hiçbir şeyi yoktu. Sabahın soğuk ışığında olduğundan yaşlı görünüyordu, yüzü pis, sakalı karışıktı. Ben de ondan daha iyi değildim kuşkusuz, içimdeki sıkıntı anlaşılmayacak bir şey değildi. Avludaki koşuşturma sesleri de bize yardımcı olmuyordu herhalde.

Askerlerin ayak sesleri duyuldu sonra, bir iki emir verildi, van Horne kalkıp pencereden baktı. Dışarda bağrışmalar oldu, ardından biri bir çığlık attı.

«Ne oluyor?» diye sordum.

«Zavallının birini kurşuna dizmeye hazırlanıyorlar, adamcağız da su koyveriyor işte.»

Pencereye gidip parmaklıkların arasından baktım. Avlunun öte yanında duvarın dibinde tahta bir direk vardı. Direğe bağlamaya çalıştıkları adam öylesine çırpınıyordu ki, dört asker güçlükle tutabiliyorlardı zavallıyı. Adamı bağlayıp önünden çekildiklerinde tutuklunun yüzünü görünce hafifçe gülmekten alamadım kendimi.

«Tacho'nun dediği gibi Tanrı zaman zaman bakıyor bulutların arasından.»

«Tanıdığın biri mi?»

Başımı eğdim.

«Yüzbaşı Jose Ortiz. Bonito Polis Müdürü.»

«Vay canına bir tıkaç sokup gözlerini bağladıkları için Ortiz kendini daha fazla kepaze edemedi. İdam mangasının başında Cordona vardı. Ben kendi sapık nedenlerimle idamı seyrettim, ama zaten zamanında pek çok kişinin böyle öldüğünü gördüğüm için bunun benim için pek gerçek bir yanı yoktu. Sert bir emir, aynı anda ateş ve direğe bağlı zavallı yaşamıyordu artık. Bir tatmin duyulacak bir şey yoktu bunda. Bizi almaya gelirlerken kapıya döndüm.

Çavuş ve yarım düzine asker bizi hücreden serin ve duvarları beyaz badanalı, pencereleri avlunun görünmeyeceği kadar yüksekte

olan koridora çıkardılar. Çavuş anahtarlarıyla prangalarımızı çıkardı, beklemeye başladık.

Bir süre sonra arkamızdaki kapı açıldı, zincir şakırtısından başka bir tutuklunun getirilmekte olduğunu anladım. Omzum üzerinden şöyle ilgisizce bakınca hayatımda bu denli şaşırdığımı hatırlamıyorum. İki nöbetçi arasında duran Janos'tu, keten elbisesi tarif edilemeyecek kadar pisti, şişko suratından terler boşanıyordu.

Adamın gözleri irileşti, hiçbir şaşkınlık belirtisi göstermeden, «Bay Keogh, yine karşılaştık işte,» dedi.

Adamın küstahlığı öylesine aşırıydı ki, kendimi tutamayıp güldüm. Van Horne'a «Bonito'lu dostum Bay Jonas'la tanıştırayım seni,» dedim.

«Viskiyi tüfekle karıştıran mı?» Van Horne adama gülümseyerek baktı. «Eh, hiç olmazsa adamlar için epey geniş bir hedef oluşturacaksın, dostum.»

Janos van Horne'u görmezlikten geldi. Bastonunu almamışlardı, zincirleri çıkarılırken öne doğru düşecek gibi oldu.

«Bu olanlardan çok üzgünüm, 'Bay Keogh,» dedi. «Hep benim suçum. Elimden bir şey gelse, emin olun yapardım. Hepimiz aynı yazgıyı paylaşacağız, belki bu sizin için bir avuntu olur.»

«Hiç olmuyor ama,» dedim.

Kapı açıldı, içeri teğmen Cordona girdi. Sağ elinde bir tomar kağıt vardı. Çavuşa başıyla işaret etti, çavuş Janos'un kolundan tutup ileri çıkardı.

Cordona üstteki kağıttan okudu.

«*Paul Janos. Yaş ellidokuz. Gerçek adı Kont Rakossy, Avusturya İmparatorluk Muhafız Alayı eski albaylarından.*»

Janos sıkılmışçasına, «İlle de eski defterleri karıştırmak zorunda mıyız?» diye sordu.

«Devlete ihanet suçundan askeri mahkemece yargılanmış ve suçlu olduğunuz saptanmıştır. Mahkemenin verdiği ceza kurşuna dizilerek idamdır.»

«Öyleyse bir an önce yapın da bitsin.»

Cordona askerce bir selam verip kapıyı açtı.

Janos bana dönüp ciddi bir sesle, «Sizi bu pisliğe bulaştırdığım için gerçekten üzgünüm, Bay Keogh,» dedi. «Talihiniz açık olsun.»

Adamın küstahlığı gerçekten soluk kesiciydi. Kapıdan çıkarken sanki askerler onu değil de, o askerleri götürüyormuş gibiydi.

İş çabuk bitti. Bir emir, ateş, ardından bir tek tabanca sesi. Aradan iki dakika geçmeden kapı açıldı yine, Cordona ile adamları içeri girdiler.

Biz ne olup bittiğini pek anlayamadan çavuş ile adamları sanki bir boğuşma bekliyorlarmış gibi van Horne'un üstüne atladılar.

Kapıdan dışarı itilirken van Horne dönüp, «Pişman olmak yok, Keogh,» diye seslendi.

Yumruğum kadar bir şey takıldı boğazıma. Gözlerimi kapatıp bekledim. Soğuk içime doluyordu sanki. Ölümün kaçınılmazlığı pek az insanın bilinçli olarak düşündüğü bir şeydir; çünkü bu hayatı katlanılmaz yapar aksi halde. Ben de şimdi gerçek ve dehşetle ve gerçek olarak öleceğimi biliyordum. Hayatta birkaç dakikam kalmıştı.

Dışarda silahlar patladı. Ben gözlerim kapalı bekliyordum ayakseslerinin kapıya yaklaşmasını. Gözlerimi açtığımda Cordona elinde son kağıt parçasıyla karşımda duruyordu.

«*Emmet Keogh, yirmi altı yaşında, İngiliz yurttaşı...*»

O konuşurken ben onun omzu üzerinden avlunun köşesine, sabah güneşinde yere demir parmaklıklar gibi gölgeler veren sütunlara bakıyordum. Sonra kapıdan çıktık, dibinde taze kan gölleri olan direğe doğru yürüdük.

Ayak bileklerimi, belimi ve göğsümü direğe bağlarlarken kıpırdamadan durdum. «Ne yazık ki papaz yok, Senor,» dedi Cordona. «Tanrı ile kendi bildiğiniz gibi anlaşacaksınız.»

Gözlerimi bağlayıp yanımdan çekildiler. Beynim durmuş gibiydi. Bu olanlar bana değil de bir başkasının başına geliyordu sanki. Korkmuyordum artık, dua etmeye değecek bir şey de göremiyordum.

Teğmen silahların doldurulması emrini verdi, sürgülerin tek tek çekildiğini duyuyordum, sanki acemiymişler ya da yaptıkları bu işten hoşlanmıyormuşlar gibi.

Teğmenin emriyle askerler hazırola geçtiler. Ağabeyimin beni bağışlaması için yalvardığını anda kulaklarımı parçalayan bir patlama duydum.

Henüz yaşıyordum, bu kadarı belliydi, ancak hiçbir yerimden vurulmamış olmam akıl alacak bir şey değildi. Bir an sessizlik oldu, sonra ayaksesleri duyuldu. Gözbağım çıkarıldı, güneşin parıltısı karşısında gözlerimi kırpıştırdım.

Cordona'nın yüzü solgundu ama kendisi sakindi.

«Şimdi benimle geleceksiniz, senor,» dedi ifadesiz bir sesle.

Çavuş bağlarımı çözerken dilimle dudaklarımı ıslattım.

«Tanrı aşkına, ne biçim oyun bu, teğmen?» diye kısık bir sesle sordum.

Teğmen hiç konuşmadan dönüp yürümeye başladı; çavuş silahının dipçiğini hafifçe belime bastırarak beni de arkasından yürümeye zorladı. Kemerden geçip yine o duvarlar arasındaki

bahçeye girdik. Bonilla ortalarda yoktu ama van Horne ile Janos çevrelerinde üç asker olduğu halde duvarın dibinde duruyorlardı.

Durup şaşkın şaşkın baktım.

«Harikalar Diyarında Alis'i hatırladınız mı?» diye seslendi Janos. «'Giderek daha da garipleşiyor her şey.'»

Van Horne bir şey demedi, yüzü tehlike hisseden vahşi bir hayvanınki gibi gerilmişti. Cordona balkon kapısından içeri yürürken çavuş bizleri de ardından sürüklediğinden konuşacak fırsat bulamadık.

Albay Bonilla masası başında oturmuş kahvaltı ediyordu. Ağzını peçeteyle silerek başını kaldırdı, Cordona'ya başıyla bir işaret yaptı. Cordona çavuş ile erlerin çıkmalarını emrettikten sonra balkon kapısı önüne geçti,

«Güne kötü bir başlangıç, beyler,» dedi Bonilla. «Ama sanırım sizleri avcumun içinde tuttuğumu artık çok iyi anlamış bulunuyorsunuz.»

Sessizliği bozan van Horne oldu.

«Pekâlâ, neler dönüyor burada? Nedir bu oyun?»

«Çok yerinde bir sözcük,» dedi Bonilla. «Aslında çok basit, sizin yeniden papaz rolünü oynamanızı istiyorum Senor van Horne. Epey yeteneğiniz var bu konuda.»

Van Horne şaşkın şaşkın baktı adama. «Ne dediniz?»

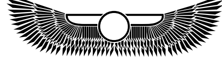
«Senor Janos da esaslı bir işadamı olacaktır. Bunun için yapısı pek uygun. Epey oturaklı göründüğünden herkes başka bakımlardan da öyle olduğunu sanacaktır.»

Janos, epey bir alaycılıkla, «iltifat ediyorsunuz, efendim,» dedi.

Bonilla adamı duymazlıktan geldi.

«Ve sizin işiniz de çok kolay olacak, Bay Senor Keogh. Sizin karanlık yeteneklerinize sahip bir insan için özellikle yaratılmış

denebilir... Benim için birini öldürmenizi istiyorum.»

6. BÖLÜM

İhtilâlden sonraki bir yıl içinde Meksika'nın pek çok yerinde huzursuzluk çıktı, şiddet olayları görüldü, ama bu bölgede görülenler hepsini bastırdı. En kötüsü de Sierra Madre'nin kuzey eteklerinde Mojada'da.»

Bonilla kırbacının sapıyla haritada bir noktayı işaret edince daha iyi görebilmek için yaklaştım. Gösterdiği nokta Huila'nın otuz kırk mil ötesinde, dağlardan geçen katır yollarının kenarında bir iki yüzyıl önce ortaya çıkmış yerlerden biriydi.

«Pekâlâ, hikayeyi dinleyelim,» dedi van Horne.

«Şimdi anlatacağım, Senor. Ben merkezi Huila'da olan bölgenin askeri valisiyim. Buradan otuz mil uzakta olmasına rağmen ne yasa ne düzen olmadığı gibi seleflerim hiçbir şey yapmadıkları için tam bir anarşi hüküm sürmektedir.»

«Ben bunun için asker besliyorsunuz sanıyordum,» dedi.

«Komutam altında olan bölgede asayişi sağlamak için yalnızca iki yüz adamım var. Mojada'daki durumu bir ordu bile düzeltemez oysa. Geçmişte bu işe ayırdığım birkaç avuç insan da hiçbir şey başaramadılar. Olayın anahtarı müthiş bir adamın kişiliğinde yatıyor beyler. ***Tomas de la Plata***, şerefini ayakları altına alana kadar benim emrimde çalışmış olan bir binbaşı.»

Bu sonuncuyu sanki kendisi için çok önemliymiş gibi söylemişti.

«De la Plata'lar bir zamanlar bu bölgenin en büyük toprak sahipleriydi. Şimdi ise ellerinde Mojada dışında yıkılmak üzere bir bina, birkaç dönüm toprak ve son on oniki yıldır işletilmeyen bir gümüş madeni var.»

«Orada oturan var mı?» diye sordum.

«Babası Don Angel de la Plata ile kızkardeşi Chela.»

«Peki ya Tomas?»

«Onun herhangi bir anda nerede olduğunu ancak Tanrı bilir. Geçen ay adamlarıyla Madera'ya giden gece ekspresini soydu. Bununla da yetinmeyip makinisti öldürdü ve treni dik bir yokuşun tepesinde serbest bıraktı. Otuzdan fazla ölü, bir o kadar da yaralı...»

«Peki böyle bir şeyi yaptıktan sonra hâlâ kendisini izleyen adam bulabiliyor mu?» diye sordu van Horne.

«Yurdumun hikayesi yıllardır bir ölüm ve ıstırap hikayesidir, senor. Bizim için bir yaşam biçimi olmuştur bu. Yalnız İhtilâlde üç milyon ölü verdik. Buna kıyasla otuz ölü nedir ki?»

«Doğru,» dedim. «Ama yine de kafamda adamı canlandırabilmiş değilim. Nedir bu adam? Tatmin olmamış bir ihtilâlci mi yoksa sıradan bir haydut mu?»

«Onu yalnızca Tomas'ın kendi ve Tanrı bilir.» Bonilla sigarasını fildişinden yapılmış ağızlığına dikkatle yerleştirdi. «Onu ilk tanıdığımda üniversiteyi yeni bitirmişti. Tam bir idealist. Bu yüzden her şey yanlıştı ve değiştirilmesi gerekiyordu.»

«Bu da onu kendi sınıfı gözünde popüler yapmamıştır,» diye Janos atıldı.

«Öyle. Kendini halkın davasına adayarak çok şey kaybetti. Öz babası bile onu kamuoyu önünde evlatlıktan reddetti.»

«Ama o aldırmadı tabii,» dedim. «Her şey dava için. Tanıdık birine benziyor.»

Bonilla acı acı gülümsedi.

«Benim deneyimlerime göre bu tip idealistler uğrunda savaştıkları davada ya da arkadaşlarının davranışlarında kusursuzluktan başka bir şey kabul edemeyecek kadar bağnaz olurlar.»

«Bu dünyada kusursuzluğu bulmak pek güç,» dedi van Horne.

«Gerçekte hayat istediğimiz ile elde edebildiğimiz arasında bir uzlaşmadır. Tomas işte bunu asla yapamayacak bir insandı.»

«Peki olay nasıl patlak verdi?» diye sordum.

«Bir esrar bu. İhtilâlin başarıyla sonuçlanmasından sonra Tomas bölgeyi iyi tanıdığı için Huila'ya atandı, Albay Varga adındaki askeri valinin yardımcılığına getirildi. İkisinin pek anlaşamadıklarını sanıyorum.»

«Belirli bir neden var mı buna?»

«Varga alaydan yetişme öküz gibi bir adamdı. Kendi çapında iyi bir askerdi. Ama hâlâ elleriyle yemek yerdi, bilmem anlatabiliyor muyum. Bir sabah yatağında boğazı kesilmiş olarak bulundu. Ayrıca erkekliği de kopartılmıştı.»

«Peki, ya Tomas de la Plata?»

«Gitmişti, senor. Yeryüzü yarılmıştı da içine girmişti sanki. Bir ay sonra buraya gelmekte olan askeri ikmal konvoyunu soyan yirmi otuz kişilik çetenin başında görüldü. Bu tür olayların ilkiydi bu.»

«Adamlarını nereden buluyor?» diye van Horne sordu.

«Senor Keogh'un kendi ülkesinden çok iyi bildiği gibi her ihtilâlden sonra tatmin edilmemiş bir sürü insan çıkar.» Herif iyice belden aşağı vurmaya başlamıştı. «İmkân buldukları takdirde her türlü otoriteye karşı koyacakların bulunduğu gibi. Mojada bölgesinde halk devlet kontrolündün tümüyle kurtulmuştur. Vergi tahsildarları çalışamadıkları için vergi toplanmaz. Bölgede hiçbir polis memuru yaşayamadığı için ne yasa vardır ne de adalet. Kiliseyi bile reddetmişlerdir. Son onsekiz ay içinde üç papaz. İkisi öldürüldü, üçüncüsü de dayaktan ölüm halinde ve çırılçıplak çölde bulundu. Aklını kaçırmıştı.»

Van Horne'un bu konuda fikir yürütmemesine şaşırmıştım. Onun yerine Janos, «Yani de la Plata karargâh olarak kullandığı Mojada'da halkın desteğine mi sahip diyorsunuz?» diye sordu.

«Kendisinin çoğunlukla o bölgede ve zaman zaman da Mojada'da bulunduğunu söyleyebiliriz. Ancak halkı disiplin altında tutmak için adamlarından birkaçı hep oralarda açıkta dolaşmaktadırlar.»

«Şu halde halkın çoğunluğunun onu tutması diye bir şey yok,» dedim.

«Ondan korkuyorlar, senor. Bölgeye üç kere gittim. Bir keresinde bir ay kadar askerlerimi orada bıraktım, sanki bir sessizlik duvarı vardı karşımızda.»

«Pekâlâ albayım, sadede gelelim artık,» dedi van Horne. «Bu sözün sonu nereye varacak?»

«On yıl süren savaş, beyler, üç milyon ölü, yıkılmış bir ekonomi. Yurdum yeteri kadar acı çekti. Şimdi barışa, dengeye ve cinayetlere son vermeye ihtiyacımız var, Tomas de la Plata gibi insanlara yer yok artık. O ne kadar çok ortalıkta dolaşırsa tatminsizlik duyanlar o kadar çok dağlara çıkacaklar kendisine katılmak için ve bu da kabul edilebilecek bir şey değildir. Kellesini istiyorum onun.»

«Ve bunu bizim yapmamızı istiyorsunuz,» dedi van Horne.

«Bunu başarabilirseniz senor, hem özgürlüğünüze kavuşursunuz, hem de Gladstone marka bir çantanın içindekilere. Senor Janos da devlet tarafından elkonulacak olan otelini geri alır.»

«Ya ben?» diye atıldım.

Bonilla düşünceli düşünceli baktı bana, sonra içini çekti.

«Siz de kendi bildiğiniz yoldan cehenneme gitmekte özgür olacaksınız, Senor Keogh.»

Pek de hoş bir öneri değildi doğrusu. Janos beklenen noktayı dile getirdi.

«Peki buradan kurtulur kurtulmaz kaçmayacağımıza nasıl emin olabilirsiniz? Ya Mojada'ya gitmezsek?»

«Gidebileceğiniz başka bir yer yok ki, beyler. Ne kadar uzağa kaçabilirsiniz ki? Yüz mil? İkiyüz mil? Bundan sonra yakalandığınızda

artık bir seçeneğiniz olmayacaktır. Ben sizi ölümün çenelerinden daha yeni kopartıp aldım. Size canınızı kurtarma fırsatı tanıdım. Başka ne olursanız olun sizleri akıllı insanlar sanırdım.»

Van Horne bir şey sorar gibi yüzüme bakıp sonra Janos'a döndü.

«Pekâlâ albayım, kabul,» dedi. «Planınız nedir?»

Bonilla'nın yüz ifadesi değişmemişti; az sonra da anlayacağımız gibi önerisini geri çevireceğimizi hesaplarına hiç katmamıştı bile.

«Platoların arazisinde bir gümüş madeni olduğunu söylemiştim. Yaşlı adam bir süredir madeni ortak işletmek üzere madencilik şirketlerinin kapısını çalıp duruyor. Büyük para sıkıntısı içinde.»

«Tomas babasına yardım etmiyor mu?»

«Kızkardeşi Chela'yı görmek için sık sık çiftliğe gitmesine rağmen babasıyla yıldızı barışmış değil, ama kızkardeşiyle çok iyi anlaşırlar.»

Van Horne, «Peki bu maden işi nedir?» diye sordu.

«Bölgenin huzursuzluk içinde olmasından dolayı kimse ortaklığa yanaşmıyor. Bölgenin postası Huila'dan geçtiği için biliyorum bunu; böylece bazı mektupları açıp okumak imkânına sahibim. Önceki gün bu oyuna katılmaya karar verdim ve yaşlı de la Plata'ya sizin adınıza bir mektup yazdım, Senor Janos.»

«Gerçek mi!»

«Mexıco City'deki Herrara Madencilik Şirketinin temsilcisisiniz ve birkaç gün sonra yardımcınızla birlikte madeni görmek üzere Mojada'ya gideceksiniz. Geçmiş deneylerinizden yararlanabileceksiniz, Bay Keogh.»

«Her şeyi düşünmüşsünüz,» dedim.

«Buna zorunluyum, dostum. Çok uzun süreden beri askerim ben. Sağ kalabilmek bir alışkanlık oldu artık.»

Van Horne masaya uzanıp Bonilla'nın dirseği dibinde duran kutudan bir puro aldı.

«Beni en sona bıraktığınıza göre, epey esaslı bir rolüm olmalı, albayım.»

Cordona sinirli bir hareketle bir adım öne çıktı, ancak albay yerinde kalmasını işaret edip van Horne'un purosunu yaktı.

«Mojada'da papaza ihtiyaç var, peder. Onların ihtiyaçlarını gidereceğinizden hiç kuşkum yok.»

Van Horne'un yüzü inanılmaz derecede sakindi.

«Papazlardan ikisi ölü, biri de aklını kaçırmış... durum böyleydi, değil mi?»

«Evet, ama bu da orada olmanız için mükemmel bir neden sizin için. Yabancılara genellikle hükümet casusu gözüyle bakılır ve öyle davranılır. Don Angel'in isteği üzere kendisini ziyarete gelen iki madencilik uzmanı ve bir papazın sağ kalabilme şansları yüksektir, hele üçü de yabancıysa. Gerektiğinde ihtiyaç olabilir diye teğmen Cordona ile yirmi kişi göndereceğim Mojada'ya onbeş mil uzakta olan Huanca'ya. Oradaki terkedilmiş bir çiftlik binasını sık sık bölgedeki devriyeler için kullandığımızdan bu durum pek bir aykırılık yaratmayacaktır.

«Peki ya Tomas'ın ne zaman ortaya çıkacağı hakkında bir bildiğiniz var mı?» diye sordum.

«Siz oraya ayak bastığınızdan birkaç saat sonra hem orada olduğunuzu, hem de babasıyla iş görüşmeye geldiğinizi öğrenecektir. Neler olup bittiğini anlamak için fazla gecikmeden çiftliğe geleceğinden emin olabiliriz sanıyorum. Ne de olsa madenin yeniden işletilmesi kendisi için önemsenmeyecek bir şeydir.»

«Nden bizi doğrudan doğruya kurşuna dizdirmiyorsunuz, albayım?» diye sordum, «Mojada'da öleceğimiz kesin nasıl olsa.»

«Hiç de değil,» diye van Horne atıldı. «Bu durumda sağ kalıp kalmamız yalnızca bize bağlı, başka kimseye değil. İnsaf, evlât, sen koskoca İngiliz ordusunu karşına alıp kendi oyunlarınla yenilgiye uğratmadın mı? Kıçları çıplak bir avuç köylü mü öldürecek beni

şimdi? Ben sizin için Mojada'ya giderim, albayım. Hatta yeniden papaz rolü de oynarım, ancak kellemi uçurmaya kalkışacak herkes bundan sonra hayatının en sert vaazını dinleyecektir. Anlaşıldı mı?»

«Tam olarak,» dedi Bonilla ayağa kalkarken. «Tomas de la Platayı sağ olarak isterim, ancak cesedini getirebildiğiniz takdirde ölüsüne de hayır demem. Yerel halk için gerekli bir özendirme olur bu.» Janos'a döndü. «Mercedesi kullanabilirsiniz. Yeni rolünüze uyar, üstelik aynı yöne gitmekte olan yoksul bir papazı da almış olmanız kimsenin pek karşı çıkamayacağı bir iyilik gösterisi olur.»

Van Horne hafif alaycı bir sesle, «Doğrusu çok iyi düşünmüşsünüz, albayım,» dedi. «Kalbinizin temiz olduğu bir bakışta anlaşılıyor.»

«Teğmen Cordona sizi daha rahat bir yere götürecek şimdi. Bütün ihtiyaçlarınızı da sağlayacak. Talihiniz açık olsun, beyler.»

Eh, bizi başından savmanın epey mantıklı bir yoluydu bu, üstelik hemen oturup kendini önündeki kağıtlara verdiğinden ne demek istediğini de açıkça anlatmış oldu.

Cordona bizi balkon kapısından bahçeye çıkardı. Çavuş ile adamlarını gönderdikten sonra kendisini izleyip izlemediğimize bakmadan yürümeye devam etti.

Bahçenin öteki ucunda bir kapı daha küçük bir avluya açılıyordu. Ortasında mavili beyazlı çinili bir havuzda fıskiyeden sular akan avlunun üç tarafı üstü kapalı sundurmaydı. Sakin ve hoş bir yerdi. Duvarın ötesindeki kasabadan gelen sesler başka bir dünyadan geliyor gibiydi dersem belki biraz abartmış olurum ama son birkaç günlük yaşantımla bu görüntü pek başka türlü de kıyaslanamazdı.

Daha sonra öğrendiğim gibi küçük avluyu çevreleyen odalarda subaylar kalıyorlardı ve Cordona da bu düzenlemeden hiç memnun kalmamıştı. Hatta özellikle van Horne'un durumuna karşı duyduğu öfkeyi açığa vurmamak için büyük bir güç harcadığını söyleyebilirim.

Van Horne ile ben aynı odada kalacaktık, Janos ise yanımızdaki odada tek başına. Odalar birbirinin eşiydi; iki yatak, birkaç parça mobilya, badanalanmış duvarlar ve zamanın din aleyhtarlığının yansıması olarak da içlerinde dini herhangi bir resim falan bulunmaması.

«Uçta bir banyo vardır,» dedi Cordona. «Başında bir emireri bulunur. Hazır olduğunuzda sıcak suyu ve ihtiyacınız olan başka şeyleri getirecektir.»

Van Horne, «Ben bir kadın isterdim,» dedi.

«Çok genç olmasın. Otuz yaşlarında, kara saçlı, işini bilen biri.»

Cordona'nın huzurunu kaçırmak için özellikle söylenmiş bir sözdü bu, çünkü van Horne'u tanıdığım süre içinde kendisinde en çok gözlediğim şey kadınlara olan ilgisizliğiydi. İstediğini az daha başardı da. Cordona'nın yüzü bembeyaz kesildi, eli tabancasının kabzasına uzandı; her nasıl bir sapık nedenle ise o anda adamcağıza çok acıdım.

Tehlikeli an birden geçiverdi. Teğmen derin bir soluk aldı.

«İhtiyacınız olabilecek giyecekler ve diğer eşyalar sağlandı,» dedi Sonra van Horne'a döndü. «Sizin için de bazı özel şeyler, senor.»

Van Horne'un yakalandığımızda giydiği cübbe yıkanmış ve ütülenmiş olarak yatağın üzerine serilmişti, baca gibi şapkası da üstüne yerleştirilmişti. Gladstone çantası da oradaydı ama içinde yalnızca **Thompson** makinalısıyla yedek şarjörler vardı. Para ortalıkta yoktu. Cordona yerdeki siyah sandığa ayağıyla dokundu.

«Aylardır papaz yok burada. Sonuncusu hummadan öldü. Bu sandıkta onun eşyaları var, özellikle de rolünüzü oynamanız için gerekecek ayin giysileri.»

«Bu rolü üstlenmemi onaylamıyorsunuz sanırım.»

«Senor, benim elimde olsaydı iyiyürekli bir insana ait olan bu sandığı açmadan cehennemde cayır cayır yanmanızı sağlardım.

İnsanlara yardım ederken ölen bir Tanrı adamının eşyalarıdır bunlar.»

Teğmen aniden dönüp yürüdü gitti. Van Horne bir süre yüzünde garip bir ifadeyle açık kapıya baktı, sonra bir kahkaha atıp eliyle dizine vurdu.

«Şu anda ölmüş olacağımı sanıyordum. Keogh, hiç hayat kadar garip bir oyun görmüş müydün, ha?»

Bir fikirdi bu da. Yatağıma gidince omuz kılıfındaki **Enfield**'imle en son Bonito'da otel odasında bıraktığım iki bavulumu gördüm.

«Beyler, şu anda beni ilgilendiren bir tek şey var,» dedi. «Banyo ve sözü edilen sıcak sudan bolca bir miktar.»

«Önce durumumuzu konuşsak daha iyi olmaz mı?» diye sordum.

«Konuşacak ne var ki,» dedi van Horne.

«Her şey olabilir ve büyük bir olasılıkla da Mojada'ya vardığımızda olacaktır. Bizi gördükleri anda vurabilirler de. Bu işler poker oyununa benzer, Keogh. Eline gelen kağıda göre oynaman gerekir.»

«Al benden de o kadar,» diye Janos atıldı.«Bu sabah olanları geleceği düşünmenin yararsızlığı konusunda bir ders olarak görüyorum. Ama şimdi sıcak bir banyonun zevki beni bekliyor, beyler. Sonra görüşürüz artık.»

«Senin gerçekten de banyoya ihtiyacın var, şişko,» dedi van Horne.

Macar siyah fildişi bastonunun ucundan elli santimlik çelik bir şiş çıkardı ve van Horne ne olduğunu anlayamadan boğazına dayadı.

«Herhalde şaka ediyordunuz, bayım,» diye gülümseyerek sordu Janos.

Van Horne elini kaldırdı.

«Benim de bilmek istediğim buydu zaten Kont bilmem ne hazretleri.»

Janos şişi yerine soktu. «Esaslı adamsınız, bayım. Anlaşabileceğimizi sanıyorum.»

İri cüssesi iki yana sallanarak dışarı çıktı sonra.

«İşte karşımda olması yerine yanımda olmasını yeğleyeceğim bir insan,» dedi van Horne.

Dizüstü çöküp sandığı açtı. Eline ilk gelen şey uzun yıllar kullanıldığı belli olan soluk yeşil bir papaz cübbesi oldu. Günlük kullanım içindi bu. Bir de önemli bayram günleri için yaldızlı ve ölüm ayinleri için siyah bir cübbe daha vardı.

Eski bir battaniyeye sarılı gümüş bir kupa, küçük gümüş şişelerde kutsal yağlar, günlük, birkaç yünlü kumaşa sarılı elli santim boyunda, çok eski olduğu belli olan ve tahtadan oyma bir heykelcik. Hangi ölçüyü kabul ederseniz edin değerli bir eserdi. Van Horne hiç konuşmadan uzun uzun baktı elindeki heykelciğe.

«Kim bu?» diye sordum.

«Şu anda aklıma gelen tek siyah aziz St. Martın de Porres. Piçti. İspanyollardan biri ile bir kızılderili kadının oğlu. Yoksullar ve ezilmişler için bir aziz varsa odur işte.»

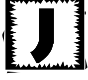
Nasıl da aniden hatırladım Knockbree'deki çocukluğumu, haftalık ayinlerde papaza yardım sırası bana geldiğinde giymekten nefret ettiğim o kızıllı beyazlı cübbeyi. Benim dinle pek ilgim yoktu çocukluğumda, hele yaşlı büyükbabam dinini inkâr edip de *Plymouth Brethren*'lere katıldıktan sonra.

Uzun zamandır inanmıyordum insana huzur verebilecek bir Tanrı olduğuna. Bildiğim tek tanrı şiddet ve öfke getiren gazap Tanrısıydı. Onsuz da pek iyi idare edebilirdim kendimi.

Van Horne heykelciği sandığa yerleştirip kapağını kapattı, sonra başını kaldırdı.

«Doğrusu yeniden işe başladım galiba, öyle değil mi, Keogh?» Gülümsememişti ama.

anos'tan sonra yarım saat kadar da haşlar suda ben yattım. Yerimi van Horne'a bırakıp belime sardığım havluyla odamıza döndüm, Bonilla'nın düşünceli davranmasına borçlu olduğum temiz elbiselerimi giydim.

Janos avlunun öteki ucunda gölgelikte bir masa başında oturuyordu. Kızılderili bir emireri çevresinde dolaşmaktaydı; masanın üstü tepeleme yiyecek doluydu. Pideler, frijoles, benim hiç sevmediğim yeşil zeytin ve tereyağda pişirilmiş tatlı mısır. Ayrıca taze meyve ile bir kaç şişe kırmızı şarap da vardı.

Janos şaşılacak kadar az yedi ama epey içti. Çenesi de iyice açılmıştı. Benim maden mühendisi rolünü yapabileceğimden hiç kuşkum yoktu. Bunu kendisine söyleyince içi biraz rahat eder gibi oldu. Aramızda onun rolünün de bu işe para için girmek isteyen ve konuyu anlamayan bir finansör olmasını kararlaştırdık. Kısacası sağlam ve oturaklı bir işadamı olacaktı.

Bu arada ikinci şişe şarabı da açmış ve çenesi daha da düşmüştü.

«Tehlikeli bir girişim bayım. Tehlikeli bir girişim, ama hiç korkunuz olmasın, yüzümüzün akıyla çıkacağız bu işten. Dostunuz van Horne çok yetenekli bir insan besbelli, siz de...siz de bana gençliğimi hatırlatıyorsunuz. Cıva gibi.»

Adam, «Salgı bezleri, efendim, salgı bezleri,» diyerek öne eğildiğinde az daha kendimi tutamayıp kahkahayı basıyordum. «Otuzbir yaşımdan bu yana doğanın lanetine uğradım. O yaşa kadar herkes gibi normaldim ben de, soylu bir adın sahibi ve ünlü bir süvari subayı... ve şimdi de hepsi gerilerde kaldı işte.»

Gözlerinin yaşardığını görünce şaşırdım, sonra birden çenesi düştü, horlamaya başladı.

Onu öylece bırakıp bir sigara yakarak yürüyüşe çıktım. Bonilla'nın odasının önündeki bahçe ile sabahın, gerçek ya da sahte idamlarının yeraldığı avlu bomboştu.

Bağlanmış olduğum direğe gidip, ardındaki kurşunlardan delik deşik olmuş duvara baktım ve ilk kez elimde olmayarak hayatın anlamını düşündüm. Hiç kuşkusuz pek az insanın denetimi altında olan bir şeydi.

Sonra şimdi kapalı olan büyük demir parmaklıklı kapıya gittim parmaklıklar arasından sokağa baktım. Kapıya yaklaşınca epey geniş duvarın içine oyulmuş aralıktaki nöbetçiyi farkettim. Adam silahına dayanmış uyukluyordu, ben yaklaşırken yarı kapalı gözleri aralandı, asker doğruldu. Başımla selamladım kendisini iyi. akşamlar dileyip sokağa baktım.

Karşıdaki kerpiç evin duvarına yaslanmış oturan iki kızılderili dışında ortalıkta kimseler yoktu. Erkeğin bacaklarında deri dolaklar, sırtında kırmızı pamuklu bir gömlek vardı, omuzlarına uzun saçları da aynı kumaştan bir bantla bağlıydı. Kucağında epey eski bir **Winchester** tüfeği taşıyordu.

Kadının saçları kuzguni siyahtı, omuzlarına inen kara bir perde, başının çevresinde kızıl bir bant vardı onun da. Kızılderili işlemeli bluzu da kızıldı, belinde elişi bir gümüş kemer vardı. Dizlerinin hemen altına kadar uzayan kara bir etek giymişti, ayağa kalkarken ham deriden çizmeler giydiğini farkettim.

Kadın bana doğru koştu, parmaklıklardan uzanıp ellerimi tutmaya çalıştı. Bu vahşi ve gururlu güzelin Victoria Balbuena olduğunu anlamam için birkaç saniye geçmesi gerekmişti.

Kızın yüzüne, sesi çıkmadığı için konuşmaya çalışan gözlerine bakarken açıklayamadığım birtakım duygular nedeniyle sıkı sıkı ellerine sarıldım.

«Merak etme, iyiyim,» dedim. «Kaygılanacak hiçbir şey vok.»

Nöbetçi hiç beklenmedik bir hareketle beni arkamdan itip o küçük, esmer ellere tüfeğinin dipçiğiyle öyle bir darbe indirmeye

kalktı ki, kızın parmaklarına değse parçalayacağından hiç kuşkum yoktu.

Kız ellerini tam zamanında parmaklıkların arasından çekti. Dipçik demirlere vurduğu anda ben de herifi boğazından yakalayıp sıkmaya başlamıştım bile. İçimde kabaran öfke dalgası öylesine güçlüydü ki, işini az daha orada bitiriyordum.

Bağrışmalar işittim. Beyaz saçlı kızılderilinin kızın omzu yanında belirdiğini gördüm, adamı **Winchester**in namlusuna bir mermi sürdü, tam o anda nereden çıktıysa, van Horne benimle nöbetçi arasına girdi.

Nöbetçi savrulduğu duvar dibinden silahını bize doğrulttuğu sırada Cordona koşarak yetişip tüfeğe bir tekme savurdu. Talihsiz nöbetçi yeniden yere devrildiği anda teğmenin yumruğu ağzının ortasını bulmuştu bile.

Zavallı adamın kalkmasına yardım edip duvara yasladım, ancak döndüğümde Victoria ile yanındaki adamın gitmiş olduklarını gördüm.

«Nereye gitti?» Parmaklıklara sarıldım «Kim olduğunu gördün mü?»

Van Horne başını salladı. «Sana Yakilerden söz etmiştim, evlât. Kendi insanlarına döndü işte.»

Cordona da başını salladı.

«Yanındaki Nachita Rüzgâr Nehri Yakilerinin yaşlılarındandır, kızın annesinin kabilesinden. Yılda iki kere bir katır kervanıyla dağı aşıp Huila'ya gelir. Bugünlerde bu işe ancak Yakiler cesaret edebiliyorlar.»

«Peki ama kızın onun yanında ne işi vardı? Neden öyle giyinmişti?»

«Adam geçen gün kızı burada kapının dışında gördü, Yaki kanını tanıyıp sorguya çekti. Bu insanlar için aile bağları çok güçlüdür, kız

ile adam da aynı kanı taşıyorlar. Kızın annesi adamın kuzeniydi. Dün kendisini iyice sorguya çektim.»

Demek onca olaya rağmen kız sonunda kendi ailesini bulmuştu.

«Peki onlar arasında yaşayabilecek mi?» diye sordum.

«Kabilede ana soyu esastır, o yüzden kız tamkan Yaki sayılır. Annesinin babası da kabile reisi olduğu için kabile içinde elüstünde tutulacaktır. Aralarına döndüğü için şeref duyacaklardır. Bu insanları iyi tanırım, inanın bana. Bu Nachita ile adamları kıza yan bakanın gözünü çıkarırlar.»

«Sana dediğim gibi, Keogh,» diye atıldı van Horne. «Yakiler Apache'lerden de vahşidirler.»

Ama ben içimde garip, mantıksız bir sızıduyarak dönüp yürüdüm. Hiç anlamı yoktu bunun. Yatağıma uzanıp gözlerimiı kapattığımda birden kız beliriverdi önümde. Güzel değildi, ama yine de hayatımda tanıdığım kadınların en güzeliydi.

Üç dört saat uyuyup saat ondan az önce uyandım. Van Horne görünürlerde yoktu, ama kapıyı açıp avluya baktığımda Janos'la karşı tarafta bir masa başında bir gaz lambasının soluk sarı ışığı altında iskambil oynamakta olduklarını gördüm.

Huzursuzdum, sıkılıyordum, dostluk edecek durumda değildim, bu yüzden gölgede kalmamaya çalışarak kenardan geçip bahçeye çıktım.

Duvarın dışında kasaba sakindi, bir gitar çalıyor, biri hafif sesle bir şarkı okuyordu. Resimli kitapların Meksikası. Rüzgarla sallanan selvi ağaçları arasında bir kıpırtı oldu, boynuma bir kol dolanırken gözlerimin önünde bir bıçak parıltısı belirdi.

Ses, ormanda akşamları fısıltılar çıkaran kuru yaprakları andırıyordu.

«Sakin olun Senor, korkacak bir şey yok.»

Victoria Balbuena gölgeler arasından sıyrıldı. Kol boğazımın çevresinden çekildi, kız ellerimi tuttu. Gülümsedi sonra geceyi gündüz yapan bir gülümsemeydi bu.

Kız beni gölgelere çekmeye çalışırken direndim. «Dur hele, nereye gidiyoruz?»

Kızın gözleri konuşuyordu ama sesiyle konuşan Nachita oldu.

«Hemen gidiyoruz, senor, bu gece ayrılıyoruz Huila'dan. Şafak sökerken dağlarda oluruz; orada da hiçbir federal bir Yakiyi yakalayamaz. Dört gün sonra Rüzgar Nehri bölgesinde güvenlik içinde olursunuz.»

«Neden ama?»

«Hanımım öyle istiyor.»

İspanyolca olarak kızın kabile içindeki yerini ancak bu sözcükle anlatabilirdi, Cordona'nın dediği' doğruydu anlaşılan.

Victoria'nın ellerini sımsıkı tutarken başımı salladım.

«İmkânsız bu.»

«Bu sabah ölmek üzereydiniz, senor, bu gece ise yaşıyorsunuz. Çok ilginç bir gelişme bu.»

Esaslı bir yüzü vardı adamın, sanırım İlk olarak o anda dikkat etmiştim kendisine. Düz burunlu, ince dudaklı, soluk esmer tenli... güç, zekâ ve sakin bir gurur... Adamın yetmiş iki yaşında olduğunu daha sonraları öğrendiğimde daha da şaşmıştım.

«Bir cana karşılık üç can. Albay Bonilla benimle iki arkadaşımın hayatını Tomas de la Plata adında birinin hayatına karşılık bağışladı.»

«Ama de la Plata hâlâ sağ, senor, herkesin bildiği bir şey bu.»

«Biz de işte yarın Mojada'ya bu durumu değiştirmeye gidiyoruz.»

«Kötü bir sona gidiyorsunuz öyleyse,» dedi.

Victoria sımsıkı sarılmıştı koluma.

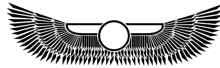
«Burada şeref sözkonusu,» dedim. «Van Horne Tacho'nun meyhanesinde ikimizi de kurtardı. Şimdi onu terkedeyim mi?»

Tanrı bilir nereden aklıma gelmişti bu, ancak kız sözümü ciddiye aldı, başını salladı, avcumun içindeki elleri birden gevşeyiverdi. Uzanıp yanağına dokundum, başını çevirip elimin içini öptü. Boynunda meşin bir kayış ucunda yuvarlak bir kızılderili gümüş madalyonu vardı. Ani bir hareketle madalyonu çıkardı, başımı tutup eğdi, kayışı boynuma geçirdi, sonra uzanıp beni tam bir Avrupalı gibi öptükten sonra karanlığın içinde kayboldu.

«Mojada'yı bilirim, senor,» dedi Nachita. «Dolmamış bir mezardır. Bir daha düşünün.»

«Yol boyunca bir başka durak, hepsi bu, dostum,» dedim. «Ben hiç sözümden dönmem. Kıza iyi bak.»

Kızılderili sanki hiç varolmamış gibi karanlığın içinde eridi gitti. Ben öneminin hiç farkında olmadan parmaklarımın arasındaki gümüş madalyonu parmaklarımın arasında evirip çevirdim. Büyük bir keder çökmüştü üzerime, sanki şimdi herşeyin sonuna varmışım da elimde hiçbir şey kalmamış gibi...

7. BÖLÜM

İnsanın aklına gelebilecek en gri ve içkapayıcı bir sabah saat altıda yola çıktık. Sabahın erken saatlerine kadar iskambil oynayıp şarap içmiş olan van Horne yüz yaşında görünmesine rağmen Janos'ta hiçbir değişiklik yoktu.

Cordona bizi uğurlamaya gelmişti, çizmeleri cilâlı, pantolonu ütülüydü, sabahın o saatinde bile kusursuz bir askerdi. Devriye kolu ile birlikte o gün daha geç bir saatte Huanca'daki çiftliğe gitmek üzere yola çıkacağını söyleyip kendine özgü o çekingen konuşmasıyla bize şans diledi. Bizi bir daha sağ görmeyeceğine emin olduğuna emindim.

Arabayı ben sürdüm, van Horne yanımda oturuyordu, zaten iki kişilik yer kaplayan Janos'u ise arkaya atmıştık. Huila'dan geçerken sokaklar bomboştu, kasabanın dışındaki yol da, eğer yol denebilirse sabahın griliğinde Sierra Madre'ye doğru sisler içinde kayboluyordu.

Yoğunluğu yer yer değişse de toprağa oturmuş olan sis yüzünden birkaç metre ötesini görmek olanaksızdı. Huila'dan beş mil kadar sonra ortalık biraz açıldı da ilerde hareket eden kızıl bir parıltı gördüm.

Az daha yaklaştığımızda önümüzde yüklü katırlardan oluşan on-onbeş hayvanlık bir kervana yetiştik. Nachita eski **Winchesteri** elinde olduğu halde en arkada koruyuculuk görevini üstlenmişti. Kervan boyunca üç kızılderili daha vardı: üniforma gibi kızıl gömlekler ve başlarındaki bantlarla tepeden tırnağa kadar silahlı tehlikeli görünüşlü insanlar.

Victoria Balbuena üzerinde daha önce gördüğüm giysilere ek olarak sırtına soğuğa karşı bir hayvan postundan bir pelerin atmış bir halde kervanın başındaydı.

Yanlarından geçerken arabayı iyice ağırlaştırdım, Nachita selam vermek için silahını kaldırdı, ancak Victoria dimdik ileri bakarak katırını sürmeye devam etti; sıradan insanları görmezlikten gelen küçük vahşi bir kraliçe.

Bu görünüm van Horne'u canlandırmıştı.

«Vay canına!» diye söylendi. «Kendi tipini buldu sonunda diyordum ama bu kadarı da gülünç artık.»

Elli metre kadar ilerde arabayı kenara çekip kontağı kapattım.

«Ne yapıyorsun böyle?» diye sordu van Horne.

Ona karşılık vermeden arabadan atlayıp yeniden sisin içine koştum. Kızın atının boynunda küçük bir çıngırak vardı. Kız sislerin arasından yüzermiş gibi ortaya çıkmadan önce çıngırağın sesini duydum.

Victoria beni karşısında görünce hiçbir şaşkınlık belirtisi göstermedi. Kendisine en yakın kızılderili hayvanını bize doğru sürmeye kalkışınca Nachita sert bir sesle kendi dillerinde bir şey söyledi. Victoria bakışlarını ilerden ayırmadan yoluna devam ediyordu. Üzengisinin kayışını tutup ben de onun yanında yürümeye başladım. Mersedese vardığımızda kayışı bıraktım, kız hâlâ yüzüme bir kere bile bakmadan atını sürdü gitti

Nachita'nın en arkasında olduğu kervan sisler içinde kayboldu.

«Ne oldu?» diye sordu Janos.

Direksiyon başına geçtim yine. Öne doğru eğilirken kızın verdiği gümüş madalyon gömleğimin altından kurtulup sallandı. Van Horne uzanıp madalyonu tuttu.

«Kız mı verdi bunu sana?»

«Ne olacakmış yani?»

Güldü van Horne.

«Sana biraz Yakileri anlatayım, evlât. Kabilelerden bazılarında kadınlar üstündür. Erkeğini seçen bile kadındır hatta. Her kız

çocuğa doğumda annesi tarafından cinsinin ve gücünün sembolü olarak gümüş bir madalyon verilir. Kız bir koca istediği zaman madalyonu seçtiği erkeğin boynuna geçirir, boşanmak isteyince de madalyonunu geri alır.»

Her ne nedense olay kendisine çok komik gelmişti.

«Keogh, sen evlenmişsin, de haberin yok yahu!»

Öylesine kahkahalar atıyordu ki soluğu kesilecek sandım, Janos da ona katılmıştı, ancak ben bu olayda gülünecek hiçbir şey görmüyordum.

«Ne olacakmış yani?» dedim. «Nasılsa bir iki güne kadar öleceğim, hepimiz öleceğiz.»

Her ikisinin de yüzlerindeki neşe aniden siliniverince gaza bastım ben de.

Aradan bir saat geçince sis dağılmış, bulutlar yükselmiş, güneş çıkmıştı. Ortasından geçtiğimiz yarı çöl ova dağlara doğru yükselen boz renkli bir pustu sanki, kanyonlar kapkara gölgelerle doluydu.

Araba geçeceği hiç düşünülmemiş bir araziydi burası, Mersedes tank gibi sağlam olduğu ve her türlü güçlüğe dayanabildiği halde başımıza dert sarmanın gereği olmadığını düşünerek çok dikkatli sürüyordum arabayı. Dağlara tırmanmaya başladığımızda ise sık sık inip önümüze çıkan kayaları itmek zorunda kalıyorduk.

Hiç kuşkusuz böyle durumlarda Janos'un hiçbir yararı olmuyordu. O arka koltuğunda oturup purosunu içiyor, yüksek sesle bizi özendirip duruyordu. Van Horne'un adamın bu davranışını sessizlikle karşılamasına şaşıyordum doğrusu. Hatta saatler ilerledikçe neşelenmişti bile.

Mojada'ya on mil kadar yaklaştığımızda durup yemek yemeye karar verdik. Hazırlanan sepeti açtığımızda bayağı bir piknik yapacağımızı gördük. Sepette soğuk et, ançuvez, zeytin, taze ekmek ve iki şişe de kırmızı şarap vardı.

Janos kadehini Mojada yönüne doğru kaldırdı. «Ölmek üzere olan bizler seni selamlıyoruz!»

«İnce duygular, ama benim için değil,» dedi van Horne. «Sen ne diyorsun, Keogh.»

«Tanrının dediği olur,» diye omuzlarımı silktim. «Boğa güreşçileri arenaya girmeden önce öyle demezler mi?»

Adamın içinde bir yaraya dokunmuştum, bunu şimdi eskileri hatırlayınca daha iyi anlıyorum artık, hayatta herhangi bir şeyin ne zaman bittiğini kestirebilmek çok güç olduğu halde onun içinde bir değişikliğin daha o zaman başlamış olduğunu söyleyebilirim. Neşesi bir anda kaybolmuştu, ayağa kalkıp dağlara doğru bakarken yüzünde sıkıntılı ve garip bir bakış vardı.

«Bir düşünce bu, Keogh,» dedi. «Berbat bir düşünce üstelik.» Belirgin bir biçimde ürperip zorla gülümsedi. «Böyle güneş altında bile rüzgârın böyle buz gibi esmesi ne garip,» diye söylendi.

Oysa rüzgâr falan yoktu.

ojada'ya yaklaştıkça dağlarda atlılar görünmeye başlamıştı. Atlıları bana Janos gösterdi ama çok uzakta ve bizden çok yüksekte olduklarından kimliklerini seçmek olanaksızdı. Bizimle aynı hızda gidiyorlardı onlar da, yolun sonuna gelip de aşağımızda Mojada'yı gördüğümüzde ise tümüyle ortadan kayboldular.

Mojada beş metre yüksekliğinde bir duvarla çevrili köyden biraz büyükçe bir yerdi. Duvar da kızılderililerin eskiden tehlikeli oldukları günlerden kalmaydı. Köye kemerli bir kapıdan giriliyordu, içerde otuz-kırk kerpiç ev, bir zamanlar badanalı olduğu anlaşılan kulesinde çan olan harap bir kilise ve Cordona'nın sözünü ettiği

otele benzeyen bir yer vardı, eğer böyle bir yerdeki yapıya otel denilebilirse.

Yamaçtan aşağı inerken çobanlık yapan üç yaşlı adamın şaşkınlıktan büyüyen bakışları altında bir koyun sürüsünün arasından geçtik. Kasabaya girdiğimizde çıplak ayaklı sefil bir çocuk grubu arabanın arkasından koşmaya başladı. Ben otelin önünde dururken Janos da çocukları başımızdan savmak için bir avuç bozukluk para fırlattı. Sefil bir yerdi otel anlaşıldığı kadarıyla, kızgın güneşin altında her gün biraz daha yıkılıyor, kimse de onarmak için zahmet etmiyordu. Kapının üstündeki tabelada Casa Molada yazıyordu.

Ben arabadan çıkıp Janos'un inmesi için arka kapıyı açtım. Çocuklar saygılı bir mesafede bir halka oluşturmuşlar bizi seyrediyorlardı. Yakındaki evlerden çıkan dört beş kadının bağırmaları üzerine istemeye istemeye ayrıldılar çevremizden.

Otelin verandasında gölgede üç dört adam sırtlarını duvara dayamış oturuyorlardı. Zamanından önce yaşlanmış insanların yorgun ve buruşuk yüzleriyle tipik yoksul köylülerdi hepsi de. Yaşayabilmek için çocukluklarından beri köpekler gibi çalışan insanlar. Hayata hiçbir şeysiz başlamışlardı ve öyle öleceklerdi.

İçerisi serin ve loştu. Yer taş döşeliydi, iki üç masa, birkaç iskemle, üstü temiz bir tezgâh ve barın ardında da sıra sıra şişeler. Ortalıkta ne bir müşteri vardı, ne de hizmet edecek herhangi br insan. Janos tezgaha bastonuyla vurdu bir iki kere, sonra yüzünden yine terler boşanarak bir iskemleye çöktü.

Birden şaşkın bir soluma duydum arkamda. Dönüp bakınca barın solundaki açık kapının önünde bir kadın gördüm. Kırk yaşlarında olan kadının ödü patlamıştı bizi orada görünce. En garip olan şey de kadının hamile olması ve her an doğuracak durumda bulunmasıydı.

Kadının ardından uzun boylu, orta yaşlı, kalın bıyığı ve saçları kırlaşmış bir adam ceketini giyerek geliyordu. Adam kadına birşeyler mırıldanıp onu geldiği yöne doğru iteleyip yanımıza yaklaştı.

«Hoş geldiniz, beyler.»

«Sen kimsin?» diye sordu Janos.

«Rafael Monero, senor. Otelin sahibiyim, aynı zamanda Mojada belediye başkanıyım.»

«Öyle mi?» Janos yüzündeki terleri sildi. «Adım Janos, bu bey de yardımcım Bay Keogh. Don Angel de la Plata'nın daveti üzerine madenini incelemeye geldik.»

Moreno diyecek bir şey bulamayınca Janos sözünü sürdürdü.

«Kalacak yer arıyoruz, be adam, anlamadın mı? İki oda istiyoruz.»

Tam o anda içeri giren van Horne'u gören Moreno'nun yüzündeki ifadeyi ve şaşkınlığı anlamak için ancak orada olmak gerekirdi. Elinde olmadan birkaç adım gerileyip istavroz işareti yaptı.

«Bu da peder van Horne, Huila'ya gitmekte olduğumu duyunca kendisini de almamı istedi. Onu da papazevine götürürsün herhalde.»

«Papazevi mi?» Moreno şaşkın şaşkın bakıyordu. «Ama burada papazevi yok ki, senor. Mojada'da papaz yoktur.»

«Ama şimdi var artık, evlâdım,» dedi van Horne şaşırtıcı bir yumuşaklıkla. «Kiliseniz var, şimdi de papazınız oldu işte.»

Moreno'nun yüzünde gerçek bir dehşet belirmişti.

«Papazımız yok, peder, buna izin vermiyorlar.» İki yana açtı kollarını. «Oda da yok. Otel dolu, anlıyor musunuz? Gitmelisiniz buradan, hepiniz gitmelisiniz. Ve özellikle de siz, peder.»

Sonra yine içeri girip kapıyı arkasından kapattı.

Bir sessizlik çökmüştü aramıza. Ben tezgâhın arkasına geçip bulduğum üç kadehe bir kova içinde soğumaya bırakılmış testiden bira doldurdum.

«Bizim geleceğimizi haber almış olacağını sanıyordum,» dedim.

«Alması gerekirdi.» Van Horne birasından bir yudum aldı. «Bir oyun dönüyor burada.»

«Öyleyse bundan sonraki adımımız ne olacak, sorabilir miyim?» diye Janos atıldı.

«Bu durumda bizden beklenecek şey elbette. Hepimiz rollerimizi oynayacağız. Siz ikiniz beni eşyalarımla birlikte kiliseye götürecek sonra da Don Angel'in evine gidip hikâyenizi anlatacaksınız. Sizi evinde konuk edecektir sanırım.»

«Sen tek başına kalacaksın öyleyse,» dedim.

Van Horne ciddi bir gülümsemeyle elindeki Gladstone çantasını kaldırdı.

«Bu yanımda oldukça yalnız sayılmam. Haydi gidelim şimdi.»

Kilisenin kapısına vardığımızda çürümüşlük ve pislik kokusu birden yüzümüze çarpmıştı. Kilidi parçalanmış olduğu için kapı açıktı. Van Horne kapıyı ayağı ile itip içeri girdi.

İçerisi tam anlamıyla bir yıkıntıydı. Tahta sıralar devrilmiş ve parçalanmıştı, badanalı duvarlara müstehcen sözler yazılıydı. Her tarafta insan ve hayvan pisliği kümeleri göze çarpıyordu. Çok eski olduğu belli olan gri taştan mihrap bile nasibini almaktan kurtulamamıştı. Taşın ön yüzüne hayatımda hiç görmediğim kadar müstehcen bir cinsel ilişki resmedilmişti.

Van Horne bir süre sesini çıkarmadan baktı, sonra elini uzatıp hafifçe dokundu mihrap taşının üstüne.

«Zavallı cahil budalalar,» diye söylendi. «Ne yaptıklarını biliyorlar mıydı acaba? Bundan sonra burasının tümüyle yeniden kutsanması gerekecek.»

Yan taraftaki bir kapıyı açıp papazın giyinme odası olduğunu tahmin ettiğim yere girdi. Odada bir masa, eski bir dolap, köşede şiltesi insanın bildiği her mikrobu taşıdığı izlenimini veren daracık bir karyola vardı.

«Bu bana yeter,» dedi van Horne. Sandığımı taşımama yardım edin, sonra da kendi işinizin ardına düşün bakalım.»

Sandığı taşıyıp bir köşeye yerleştirdik.

«Ne yaptığının farkında mısın?» diye sordum.

«Genellikle farkındayımdır. Arabadaki battaniyeyi alır, Moreno'dan da bir şilte ile bir lamba dilenirim. Bu kadarını reddedemez artık.»

Bakışları küçücük kilisede dolaşırken dalgın görünüyordu. Yan gözle Janos'a baktım, sonra da onu orada bırakıp çıktık.

Janos arabanın arkasına yerleşirken, «Dostumuz rolünü ciddiye alıyor,» dedi,

«Öyle mi dersin?» Omuzlarımı silktim. «Bilmem. Kiliseye yapılanlar felâket doğrusu. Ben bile kahkahalarla gülüyor değildim.»

Ancak van Horne'un mihraba bakışını gördüğüm için kendi sözüme kendim inanmıyordum aslında, Adamın yüzünde bir an için müthiş bir ıstırap belirmiş ve belki de en önemlisi sesi bir kere daha değişmişti.

Haritaya göre çiftlik Mojada'nın üç mil ötesindeydi, oysa araziye daha bir mil gitmeden girmiştik bile. Yan yollardan birinin başında yolu kaplayan büyük bir kemerin üstünde de la Plata adı ve aile arması taşa kazınmıştı.

İki yanı geniş otlak olan bir yolda sürdüm arabayı orada burada kavaklar altında inekler otluyordu.

Kemeri bir mil kadar geçmiştik ki, birden bir silah sesi duyuldu ve yola paralel bir ağılın içinden üç atlı dörtnala üzerimize doğru geldiler. Ben gaza basıp yoluma devam ettim, ancak atlıların önündeki adam silahını sol koluna dayayıp nişan aldı ve iki adım ötemizden bir toz bulutu kaldırdı. Ben de en doğru şeyi yapıp frene bastım.

«Eğer istersen, Cordona'dan bir tabanca almıştım,» dedi Janos. «Salgı bezlerimin değiştiremediği şeylerden biri de keskin nişancılığımdır.»

«Bekle hele,» dedim. «Önce yasalara bir uyalım da.

Gelenler hasır şapkalı, meşin dizlikli çobanlar gibi giyinmişlerdi. Ancak silahlı olanı bambaşka biriydi. Hayatımda gördüğüm en iri elli, vahşi yüzlü, van Horne kadar iri yapılı bir insandı.

Janos, «Ne biçim oyun bu?» diye kükredi.

Diğeri yıllar boyu süren içki ve hastalıktan sertleşmiş bir sesle, «Burası özel arazi,» dedi.

«Ben buraya bu toprakların sahibi Don Angel de la Plata'nın davetli üzerine geldim.»

«Kötü bir yalancısınız, senor, ben Don Angel'in kâhyası Raul Jurado'yum ve böyle bir şey olsa ilk olarak benim haberim olurdu.»

Sol kolunu kaldırıp namluyu üzerimize doğrulttu. Parmaklarım Enfieldin kabzasını bulmuştu bile. Ama buna gerek yoktu.

Janos, «Dostum dikkatli bakarsan elimin cebimde olduğunu görürsün,» dedi. «Dolu bir tabanca var cebimde. Epey iri bir insan olduğundan bu mesafede sana isabet ettirmek için pek güçlük çekmeyeceğimi anlarsın.»

Tüfeğin namlusu titremedi bile, Jurado'nun yüzü taştan yontulmuştu sanki. Durumun nasıl sonlanacağını bilemiyordum ama tam o anda yeni biri girdi sahneye.

«Jurado, aptal herif, ne yapıyorsun?»

Tepenin üstünde beliren genç bir kadın bize doğru yürüyordu. Tıpkı bir erkek gibi çizme, kara deriden İspanyol binici pantolonu, boğazı, açık beyaz ipekli bir gömlek giyinmişti. Solgun yüzünü güneşten korumak için geniş şapkası öne çekilmişti.

«Burada neler oluyor?» diye sorarken Jurado'nun silahına vurdu.

«Yabancılar,» dedi adam ters bir sesle «İzinsiz girmişler.»

«Senora, izin verirseniz size kendimi ve arkadaşımı tanıştırayım.»

Janos kalkıp hafifçe eğilerek kızı selamladı. Her ne derseniz deyin bayağı beceriyordu bu tür şeyleri.

«Adım Paul Janos, Herrerg Madencilik Şirketinin temsilcisiyim, bu da maden mühendisi Senor Emmet Keogh. Don Angel de la Plata'nın çağrısı üzerine burada bulunuyorum ve bu adam da pek anlamadığım bir nedenle bize ateş etti.»

Kızın yüzü öfkeyle kasıldı birden, kolunu kaldırıp deri kamçısını Jurado'nun yüzüne indirdi.

«Hayvan! Ne yapmaya çalışıyorsun sen?»

Adam kendini korumak için kolunu kaldırdı.

«Emir almıştım, senorita.»

«Emir mi?» Kız tadından hoşlanmamış da sözcüğü tükürüyor gibiydi. «Burada emirleri ben veririm, kardeşim değil. Haydi şimdi defol git ve atımı da götür.»

Kız yere atladı, dizginleri adama fırlattı. Bir an adamın bir şey söyleyeceğini sandım, ancak elini şapkasının kenarına götürdü, kızın atını alıp adamları ardında olduğu halde çekip gitti.

Kız şapkasını çıkarınca onun göründüğünden daha yaşlı olduğunu farkettim. En azından otuz yaşında vardı; teni öylesine soluktu ki, iri kara gözlerinde dünyanın tüm trajedisi yerleşmişti sanki.

«Chela de la Plata emrinizde, beyler. Eğer beni de arabanıza alırsanız sizi babamın evine götürürüm.»

Karşımıza ilk çıkan ahırların ve diğer binaların çoğu yıkılmaya terkedilmiş gibiydi. Çiftlik binası bunların ardındaydı, evin arkasında da bir dizi selvi vardı. Bina eski sömürge üslûbunda olup tek katlı ve önü sütunluydu.

Mersedesi geniş merdivenlerin önünde durduğumda gözüme ilk çarpan şey sütunlarda ve arkalarındaki duvardaki mermi izleri oldu. Bir zamanlar burada epey çetin çatışmaların yer aldığı anlaşılıyordu.

Chela de la Plata'nın ardından merdivenleri çıkıp duvarlarında doldurulmuş boğa başları asılı serin ve loş bir hole girdik. Kadının solda açtığı kalın meşe kapının yüzünde de birkaç kurşun izi vardı ama oda gerçekten şahaneydi. Siyah meşeden masif onsekizinci yüzyıl İspanyol mobilyaları, cilalı cam tahtası döşemede renk renk kızılderili kilimleri ve o anda ateşi yanmayan kocaman bir şömine.

«Babamı gidip getireyim, beyler, lütfen burada bekleyin.»

Kız gidince Janos goblen kaplı bir koltuğa çöküp hayranlıkla çevresine bakındı.

«Bir zamanlar burada epey lüks bir hayat yaşamış olmalılar,» dedi.

Öteki uçtaki pencereye yürüyüp dışarı baktım. Taş bir duvarla çevrili bir bahçe vardı önümde. Bir zamanlar epey gösterişli olmalıydı ama şimdi çok bakımsızdı. Dünyanın en kederli şeylerinden biri de kendi haline terkedilmiş bir bahçedir.

Kapı açıldı ve Chela tekerlekli bir koltuğu iterek içeri girdi. Koltukta zayıf, hastalıklı görünüşlü, kır saçları neredeyse omuzlarına değecek kadar uzun bir adam vardı. Uzun ve kemikli yüzü ile dünyaya şaşkınlık ve kederle bekar gibi görünen kahverengi gözlerinde kızına benzeyen bir şey yoktu. Adamın dizleri üstünde bir örtü vardı ve açık konuşmak gerekirse bu dünyada daha uzun süre kalıcı görünmüyordu.

«Babam Don Angel de la Plata, beyler.»

Adam titrek elini Janos'a uzattı.

«Senor Janos'sunuz, değil mi? Mektubunuzu aldığımda ne kadar sevindiğimi anlatamam. Çok memnun oldum. Her şey hazır. Haftalardır madende işçi çalıştırıyorum. Durumu iyi bulacağınızdan eminim.»

Adam daha bir sürü laf ederken Janos bir fırsat bulup beni tanıştırdı. Yaşlı adam hiç de sağlıklı gelmeyen yaşlı bir kadın sesiyle bir söylediğini bir daha söyleyerek konuşup duruyordu.

Kızı adamın sözünü Kesip yemeğin başka bir odada hazır olduğunu söyledi. Tekerlekli koltuğu ben ittim, kadın öne geçip bizi bakımsız bahçeye bakan bir verandaya kurulmuş olan sofraya götürdü.

Sofrada bize tek kelime bile konuşmadan gerektiğinde ortaya çıkıp gerektiğinde kaybolan asık yüzlü iki kızılderili kadın hizmet etti.

Şarap boldu, kadehte değilde kocaman bardaklarda sunuluyordu. Bardağım boşaldığında kadınlardan biri hemen dolduruyordu. Yemek sıradan, besleyici ve boldu. Tipik taşra çiftlik yemeği. Bol acılı frijoles. Tabak kadar iri biftek ve hayatımda yediğim en esaslı keçi sütünden peynir. Yaşlı adam yemeğine şöyle bir çatal dokunduruyor ve hiçbir şey yemiyordu. Artık konuşmayı bile kızına bırakmıştı.

«Huila'dan rahat geldiniz mi?» diye sordu kadın.

«İyi denebilir,» dedi Janos. «Arabanın çok etkisi var tabii. Papaz epey etkilendi, öyle değil mi, Keogh?»

«Papaz mı?» diye sordu kadın.

«Huila'da rastladık, Mojada'ya gelmek için bir çare arıyordu. Peder van Horne. Amerikalı. Bu bölgeye atanmış anladığım kadarıyla. Kendisini, doğrusu pek berbat bir halde olan kilisede bıraktık.»

«Öyledir sanırım.» Kadın kaşlarını çattı. «Senor, bu adamla konuşmak için sizinle Mojada'ya dönmek isterdim. Bir sakıncası var mı sizce?»

«Bizim için bir zevk olur, senorita.» Janos hafifçe öksürdü. «Ama bir nokta var. Otelde bize yer olmadığını söylediler.»

«Otel sahibi Moreno ile konuşurum, o zaman bir güçlük çıkarmaz.»

«Peki madeni ne zaman göreceğiz, senorita?» diye ben söze karıştım.

«Sizce uygunsa sabaha belki de. Buradan üç mil kadar uzaktadır. Otomobilinizin o yolu yapabileceğini sanmıyorum, sizce bir sakıncası yoksa arabayla gideriz.»

Janos başıyla selamladı kadını. «Hizmetinizdeyim, senorita. Ancak bir nokta daha var.»

«Neymiş o?»

Janos hafifçe boğazını temizleyerek kusursuz bir role başladı.

«Açık konuşacağım, senorita. Huila'dayken bölgenin askeri valisi Albay Bonilla buraya gelmememi söyledi. Arkadaşımla benim canlarımızın hayatlarımızın tehlikede olduğunu belirtti.»

«Böyle bir tehlike yoktur. Albay Bonilla gerçekleri tam olarak bilemez.»

«Senorita, bu nokta üzerinde durduğum için beni bağışlamanızı rica edeceğim. Ama bana sizin kardeşinizin işimize engel olabileceği söylenmişti.»

«Burada babamın adına ben konuşuyorum, senor. Kardeşimin burada sözü geçmez. Şimdi gidip hemen döneceğim ve sizce uygunsa hemen yola çıkarız.»

Kadın çıkınca Janos'a baktım. Hafifçe başını sallayıp purosunu yaktı.

O kadar zamandır sesini çıkarmadan oturan yaşlı adam birden başını kaldırdı, ikimize de kötü kötü baktıktan sonra, «Kimsiniz siz? Burada ne arıyorsunuz?» diye sordu.

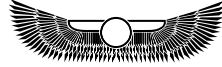
İkimiz de ayağa kalktık, arkamızda kapı açıldı, Chela de la Plata içeri girdi. Yaşlı adam monoton bir biçimde epey ama müstehcen küfürler sıralıyordu. Kadın geçmemiz için kapıyı açık tuttu, dışarı çıktık.

Biz kadını arkada bırakıp arabaya gittik. Janos'u arka koltuğa yerleştirirken Janos yüzündeki gülümsemeyi eksik etmeden hafifçe, «Bonilla bu küçük noktayı neden anlatmadı bize?» diye sordu.

Ben de aynı şeyi düşünüyordum aslında, ancak üzerinde hâlâ binici giysileri olan Chela'nın gelmesiyle daha fazla konuşamadık.

Kadın ön koltuğa oturup gülümsedi. «Hazır olduğunuz zaman gidebiliriz, senor.»

İşte hepsi bu kadar. Ben arabayı sürerken Bonilla'yı ve Don Angel de la Plata'nın zırdeli olduğunu söylemeyi neden ihmal ettiğini düşünüyordum.

8. BÖLÜM

Köye yaklaşırken öğleden sonrasının ağır havasında yoğun bir duman yükseliyordu.

Janos sakin bir sesle, «Bir şey yanıyor galiba,» dedi. «Umarım kilise değildir.»

Chela de la Plata alçak ve heyecanlı bir sesle, «Yalvarırım, biraz daha hızlı gidin, senor,» dedi.

Tepeye varınca kilisenin yerinde durduğunu gördük, duman çan kulesinin arkasında bir yerden geliyordu.

Biz aşağıya vardığımızda otuz kırk kişi bir halka oluşturmuşlar sessizce olup bitenleri seyretmekteydiler. Kilisenin içinde devrilen bir şeyin çıkardığı gürültü duyuldu, van Horne kapıdan dışarı çıktı. Beline kadar çıplaktı, omzunda iki kalas taşıyordu.

«Bahar temizliği mi, peder?» diye seslendim.

Van Horne sırıttı, «Onun gibi bir şey işte.»

Arkasından kilisenin arka tarafına yürüyünce epey büyükçe bir ateş gördüm. Van Horne kalasları ateşe atıp bana döndü.

«Kurtarabileceğimi kurtardım. Sıralardan bazılarına dokunulmamış. Bu işten sonra buraya iyi bir temizlik ve bir de badana gerekecek.»

«Durumundan hoşlanıyormuş gibi bir halin var,» dedim. Sözlerimi duymazlıktan gelince de, «De la Plata hikâyesini sonra anlatırım,» diye mırıldandım. «Kızı buraya geldi şimdi.»

Van Horne omzum üzerinden bakıp gülümsedi, «İyi günler, senorita.»

Arkama döndüğümde kadının biraz geride durup bize baktığını gördüm. Janos iyice yaslanmıştı bastonuna.

«Bu sıcakta epey güç bir iş yapıyorsunuz, peder,» dedi.

«Size Senorita de la Plata'yı tanıştırayım. Senorita, bu da Huila'dan getirdiğimiz peder van Horne işte.»

Chela de la Plata bize aldırış etmeden koşar adımlarla van Horne'un yanına gitti. Yüzü bembeyazdı şimdi, gözleri kara delikler gibiydi.

«Burada kalamazsınız, peder. Kalmamalısınız. Sizi uyarmış olmaları gerekirdi.»

«Pek çok konuda uyardılar, senorita.» Van Horne hafifçe gülümsedi. «Ama benim yerim burası şimdi, başka türlüsü düşünülemez. Bunu anlayacağınızdan eminim.»

«Burada papazları öldürüyorlar, peder!» diye kadın bağırdı. «Size de öyle davranmamaları için bir neden yok. Ben de bu işin içindeyim. Bu işe karışmak zorunda bırakıldım, başka seçeneğim yoktu. Ve bu yükü taşımaktan yoruldum artık, peder.»

Van Horne kadının sesindeki belirgin ıstıraba karşı çok şaşırtıcı bir karşılık verdi, Kadının elini elinin içine aldı, diğer eliyle de kaşına düşmüş saçlarını geri itti. Yüzü ciddi, sesi güven ve iyilik doluydu.

«Bunun seninle hiçbir ilgisi yok, evlâdım. Kesinlikle yok. Beni anlıyor musun?»

Kadın şaşkın şaşkın baktı adamın yüzüne sonra van Horne'un elini sıktı. Bir an için gözleri kapandı, ağzından titrek bir ses döküldü.

Gözlerini açtığında yüzündeki gerginlik kaybolmuş gibiydi.

«Size yardım etmeyeceklerdir, peder, çok korkuyorlar çünkü.»

«Bitiyorum.»

«Kardeşimden korkuyorlar. Canlı her şeyden nefret eden kardeşimden.»

Van Horne hafifçe gülümseyerek kadının elini bıraktı.

«Tanrı sizinle olsun, senorita. Benim yapacak çok işim var. Burası biraz düzene girince belki de beni görmeye gelirsiniz yine, olmaz mı?»

Kadın arabaya doğru yürüdü. Kaşlarımı çatarak van Horne'a baktım ama o beni görmezlikten gelip bir kereste alıp ateşe attı. Ben de arabaya döndüm. Chela de la Plata yanımdan koşarak geçip van Horne'a gitti, ben de Janos'un arka koltuğa oturmasına yardım ettim.

«Ne diyorsun?» diye sordum.

«Müthiş bir gösteri. Sanırım rolüne kendisi de inanıyordu.»

«Ya gerçekten inanmaya başlamışsa?»

Janos kısık sesiyle güldü. «Bir bu eksikti işte.»

Chela yanında van Horne olduğu halde döndüğü için konuşmamızı kesmek zorunda kaldık.

«Peder van Horne'dan yarın çiftliği ziyaret etmesini rica ettim,» dedi kadın. «Babamla tanışmasını istiyorum. Beyler, sizden yarın onu getirmenizi rica edebilir miyim?»

«Size hizmet bizim için zevktir, senorita.» dedi Janos. «Burası eskiden pek sevimli küçük bir kiliseydi herhalde?»

«İki yüz yıllıktır. Kutsal Martin de Porres anısına yapılmıştır. Aziz Martin bu bölgede büyük saygı görürdü. Annesi kızılderiliydi.»

«Duymuştum,» dedim. «Peder van Horne daha dün bize ondan sözediyordu. Hatta kendisinde azizin çok ilginç bir de heykelciği var.»

Van Horne o sıralarda tam olarak anlamadığım bir nedenle kaşlarını çatmıştı. Ancak olayların akışında rastlantılardan başka bir şey olduğunu da düşündüğüne emindim.

«Bu kilise Aziz Martin de Porres adına mı yapıldı?» diye sordu.

«Ama bunu biliyor olmalısınız, peder.» Kadın duraksıyor gibiydi. «Yanınızdaki bu heykelciği görebilir miyim?»

«Elbette.» Van Horne kadının kolunu tutarken bize baktı. «Beylerin iznini isteyelim.»

Kiliseye girdiklerinde Jonas'a, «Buna ne buyrulur?» diye sordu.

«Bildiğim tek şey var, o da kadının zokayı iyice yuttuğu.»

«Doğru, bu da ancak bizim lehimize olur. Dostumuz doğrusu nasıl davranacağını çok iyi biliyor.»

«Çok geçmeden kadının günahlarını çıkartacaktır.»

Janos purosunun ucunu gümüş çakısıyla kesecekken durdu. «Bu da seni rahatsız mı ediyor yani?»

«Etmemeli miydi?»

«Adam buraya bir rol oynamaya geldi. Sen şimdi kalkmış onu rolünü kusursuz oynadığı için suçluyorsun.»

Haklıydı, ancak midemdeki o garip ve mantıksız soğukluk kaybolmuyordu işte. Olayların başta düşündüğümüzden çok başka bir yol izledikleri duygusuna kapılmıştım.

Yeniden dışarı çıktıklarında van Horne çok ciddiydi, Chela de la Plata ise çok solgun. Van Horne kadının omzuna dokunup onu kutsadıktan sonra içeri girdi.

Arabayla giderken Janos, «Heykelciği beğendiniz mi, senorita?» diye sordu.

Ama kadın cevap vermedi, hatta anladığım kadarıyla onu duymadı bile, gözlerini boşluğa dikmiş dimdik ileri bakıyor, yalnızca zihninin derinliklerinde gizli yatan bir şeyi görüyordu.

Otele vardığımızda kendini toplamış görünen kadın mahmuzları şangırdayarak canlı adımlarla çıktı merdivenleri. Moreno tezgâhın

ardında kadehleri kuruluyordu, kadını görünce ellerini önlüğüne kurulayıp ne yapacağını bilemeyen bir tavırla yanına gitti.

«Buyrun, senorita.»

«Bu beyler babamın bir işi için geldiler, Rafael. İki ya da üç gün kalacaklar. En iyi odaların yeterlidir kendileri için.»

Otelcinin yüzünde van Horne'u gördüğü anda beliren o dehşete uğramış bakış vardı yine.

«Ama nasıl olur senorita,» diye mırıldandı. «Buna izin yok ki.»

Kadın buz gibi bir sesle, «Dostum söylesene bana bu otel kimin malı?» diye sordu.

«Babanızın elbette, senorita.»

«O zaman iki seçeneğin var. Ya benim dediğimi yaparsın ya da pılını pırtını toplar çeker gidersin buradan. İstediğin bu mu?»

Adam örümcek ağına takılmış bir sinek gibi umutsuzca çırpınıyordu.

«Senorita çok iyi bilirler ki karımın durumu ... »

«Çok iyi söyledin.» Kadında müthiş bir acımasızlık vardı. «Karar benim değil, senin, Rafael. Sana bir zarar gelmeyecektir.»

Adam tümüyle pes etti. «Pekâlâ, senorita,. günahı sizin başınıza.»

Kadın zafer dolu soluk bir gülümsemeyle bize döndü. Kardeşi ile pek çok benzer yanları olduğunu o zaman anladım sanırım.

Bavullarımızı yukarı çıkarması için Moreno'ya bıraktık. Chela de la Plata'yı eve götürmek gerektiği için onlarla uğraşacak zamanımız yoktu.

Yolun yarısına varana kadar ağzını açıp bir şey söylemedi, tam eve yarım mil kala aniden, «Madeni sizin standartlarınıza göre pek ilkel bulabilirsiniz,» dedi. «Doğru dürüst çalıştırılmayalı yıllar oldu, Senor Keogh. Bizi hoşgöreceğinizi umarım.»

«Ekonomik miktarlarda gümüş olduğu sürece önemi yok, senorita. Önemli olan budur Araç gereci her zaman getirebiliriz.»

«Elbette.» Kadın arkasına yaslanıp hemen sözü değiştirdi. «Peder van Horne. İnanılmaz bir insan, değil mi?»

«Böyle bir yargıya varabilecek kadar iyi tanımıyorum kendisini. Ama pek çok şeye katlanabilecek bir görüntüsü var doğrusu.»

«Sizin de öyle, senor.» Kadın boynumdaki gümüş madalyona dokundu. «Sizin gibi bir insanın bunu takması çok garip. Bunu nereden bulduğunuzu sorabilir miyim?»

«Bir armağan,» dedim. «İyi bir arkadaştan.»

Kadının kaşları kalktı, o anda benden biraz çekilir gibi oldu. Bu noktada soylu saf kan olsun yarım kan olsun hepsi de aynıydılar, kızılderililerden nefret ederlerdi.

Geri dönerken Janos, «Bir soğukluk mu sezdin?» diye sordu.

Madalyona dokundum. «İzlenimime göre bizim tarafı düşkırıklığına uğrattım.»

«Korkarım ki öyle. Teksas ya da Arizona'da olsan seni kızılderili dostu diye postalamışlardı bile. Rüzgâr Nehri bölgesinde yaşamaktan hoşlanır mıydın, Keogh?»

«Oraya hiç gitmediğim için şimdiden bir şey söyleyemem.»

«Ben bu yöreye ilk geldiğimde kıyısından köşesinden biraz görmüştüm oraları. Senin İrlanda'ya hiç benzemez, inan bana. Vahşi, çorak bir yer. Lav yatakları, kayalıklar, taştan ormanlar. Orada yaşamak sabahtan akşama kadar doğayla savaşmaktır.»

«İlginç bir yer olmalı.»

«Apache'ler tüm insanların düşmanları olarak ün salmışlardır, ama yine de Yaki'lerden korkarlar. İspanya bu topraklara ilk el koyduğundan bu yana, yani dört yüz yıldır her istilâcıya karşı koymuşlardır. Hem de epey bir başarıyla diyebilirim. Hükümet uzun yıllardır artık çaresizliğe kapılıp bir kıyım kampanyasına girişmiş

durumda. Zalim ve vahşi bir millet, Keogh. Düşmanlarının cesetlerini parçalarlar.»

«Bir **Mills** el bombasıyla aynı biçimde parçalanan insanlar gördüm ben.»

Sol taraftaki tümseğin ardından bir atlı çıkıp da hayvanını yolun tam ortasında durdurunca ani bir fren yaptım.

Kim olduğunu hemen anlamıştım. Başka biri olamazdı. Dimdik oturuyordu eyerin üstünde. Siyah ceket, daracık siyah pantolon giymişti, görünüşündeki ciddiyeti bozacak bir tek gümüş düğme yoktu üzerinde. Siyah sombreronun altındaki yüz harap olmuş bir azizin yüzüydü. Vahşi doğanın sıcağıyla kemiklerine kadar yanmış bir Aziz Anthony. Mavi gözleri bomboştu. Ne sevgi ne de zalimlik. Bomboş.

Sakin bir sesle, «Tomas de la Plata emrinizdedir, beyler,» dedi.

Janos, «Biz sizin emrinizdeyiz, senor,» diye karşılık verdi. «Adım... »

«Kim olduğunuzu biliyorum, ne olduğunuzu da. Babamın bu hayâli, yaşlı bir insanın bu saçmalığı için geldiniz, değil mi?»

İlk bakışta silahsız görünüyordu, ama hafifçe öne eğildiğinde sol kolunun altında bir tabanca taşıdığını farkettim.

«Madeni inceleyene kadar bunu nasıl bilebiliriz ki?» dedim.

Başını sallayarak durdu öylece, sakin sakin boşluğa bakıyordu, sanki beklediği bir şey varmış gibi sakindi yüzü. Onu öldürmek için daha iyi bir fırsat ele geçiremezdim. Elimi kaldırmam yeterliydi. Üzerimizdeki tepede kavaklardan kuşlar ürkmüş bir halde havalandılar.

Bir kere daha böyle olmuştu. County Clare dışında, İç Savaşın başlamasından hemen sonra. İki taraflı oynayan muhbirin biri bizi götürüyordu. Yolun kenarındaki ağaçlarda çığlık çığlığa bağıran kargaların beni uyarması gerekirdi, ama geç kalmıştım işte ve bir

ağır makineli tüfek önümüzdeki kamyondakilerin tümünü biçivermişti.

Yanlış yapa yapa bir şeyin doğrusunu öğreniriz zaten. Saygılı bir sesle, «Kızkardeşiniz bizi sabaha madenleri incelememiz için davet etti, senor,» dedim.

«İki gün,» dedi. «Ondan sonra gideceksiniz. Kızkardeşimden önce de ben göreceğim raporunuzu. Anlaşıldı mı?»

Tomas de la Plata elini kaldırınca kavaklar arasından yarım düzine silahlı adam belirdi. Arabanın çevresini saran bu insanlar kovboylar gibi giyinmiş olmalarına rağmen tepeden tırnağa silahlıydılar.

«Yanınızda gelen bu papaz da sizinle dönecek,» dedi Tomas de la Plata. «Bugün keyfim yerinde de ondan diye söyleyin kendisine. Bu arada Mojadalılara yaklaşırsa başına neler gelir bilemem. Ayin yasak, dini propaganda yasak. Burada böyle şeyler kabul edemem.»

Janos boğazını temizledi. «Biz onun bakıcısı değiliz, senor.»

«Arkasından yas tutmayı mı yeğlersiniz?» De la Plata gülümsedi. «Bu adam için başka bir seçenek yok, beyler. Hiç de olmamıştı zaten. Burada kalırsa, ölür.»

Atını mahmuzlayıp arkasında adamları olduğu halde dörtnala uzaklaştı sonra. Janos içini çekti.

«Bir an için herifi öldürmeye çalışacaksın sandım. Buna kalkışsaydın kargalar şu anda ziyafete başlamışlardı üstümüzde. Onların orada olduğunu biliyor muydun?»

«Kuşları ürkütmemeleri gerekirdi,» dedim.

Janos kıs kıs güldü.

«İşinizi doğrusu çok iyi biliyormuşsunuz, bayım.»

Arabayı sürerken terden gömleğimin ve ceketimin ıslandığını hissediyordum, ellerim de tir tir titriyordu.

Janos'u yerleşmesi için Casa Mojada'ya bıraktıktan sonra ben bir sigara yakıp biraz dolaşmaya çıktım. Önüme geleni selamlıyordum ama bir allahın kulu kalkıp da bana bir iyi akşamlar demedi.

Yoksul insanlardı bunlar, İhtilâlden önceki kadar sefil bir hayat yaşıyorlardı. İhtilâlin ideallerine ancak gülebilirlerdi. Gerçekten de bu hayat hiç değişmezdi. Bir sokağın ortasından açık bir lağım akıyordu, küçük çocuklar sidik kokusu ile insan pisliğinin bulaşmadığı tek yer olmayan bir hava içinde oynaşıp durmaktaydılar.

Ortasında bir kuyu olan küçük bir meydana çıktım. Yaşadığına insanın ancak bir mucize gözüyle bakabileceği çok yaşlı bir kadın su dolu bir testiyi taşımaya çalışıyordu.

Kadının itirazlarını dinlemeden testiyi elinden aldım, kadın dönüp de karşı izbelerden birine kaçınca ben de ardından içeri girdim. Kapıdan girmek için eğilmek zorunda kalmam, pek de uzun olmayan boyumu düşününce içersinin yüksekliği hakkında bir fikir verir sanırım. Odanın pis havasında boğuluyordum az daha, soluğum birden kesildi. Gözlerim karanlığa alışınca odanın penceresi olmadığını ve mobilya denecek tek şeyin bir köşede yatak olarak kullanılan kızılderili kilimleri olduğunu gördüm. Yaşlı kadın korkuyla büzüldü isli ateşin yanına. Testiyi yere bıraktım, kadının eline bir beş peso sıkıştırıp kendimi dışarı attım.

Meydana çıktığımda van Horne kilisenin önünde durmuş bana bakıyordu. Üzerinde yine cübbesi ile papaz yakası vardı.

Yanına yaklaşırken, «İyi akşamlar, peder,» diye yüksek sesle seslendim.

«Bay Keogh.» Van Horne dönüp kiliseye girdi. «Ne yapıyordunuz? Yoksulları ziyarete mi çıkmıştınız?»

«O izbeye köpek bile bağlamam ben. Zamanında pek çok yoksulluk gördüm ama Dublin'in en berbat gecekondusu bile bunun yanında saray sayılır.»

«Söylemiştim, yaşaması güç bir yerdir burası. Çiftlikte neler oldu?»

Jurado ile karşılaşmamızdan başlayıp Tomas de la Plata'ya kadar bütün olanları bir bir anlattım. Sözüm bittiğ nde van Horne masanın kenarına oturdu. Kaşları çatılmıştı.

«İki gün,» dedi sonunda. «Pek zamanımız yok yani,»

«Bonilla yaşlı adamın deli olduğunu neden söylemedi dersin? Bunu bilmiyor olamazdı. Aile hakkında her şeyi biliyor.»

Van Horne hâlâ kaşları çatık olarak bana baktı.

«Bunun cevabını biliyorrnuşsun gibi bir halin var.»

«Pekâlâ,» dedim. «Bu işte senin önemin Bonilla'nın belirttiğinden çok daha fazla bence. Seni yem olarak kullanmayı düşündü sanırım.»

«Herifi dağlardan indirip sana ateş etme fırsatı verebilmem için.» omuzlarını silkeledi. «Bana göre hava hoş, evlât. İlk fırsatta onu ben öldüreceğim, söz veriyorum sana.»

«Yani de la Plata'nın yolladığı mesaja aldırış etmeyeceksin, öyle mi?»

«Ben buraya ondan emir almak için gelmedim, Keogh. Onu gömülmüş görmeye geldim ki duyduğum kadarıyla böylece bir kamu hizmeti yapmış olacağım.»

«Peki ya kadın? Senin oynadığın oyun, nasıl bir oyun?»

«Ne gibi bir oyun oynamamı isterdin?» Gerçekten şaşırmış görünüyordu. «Burada ben bir papazım, evlât, bunun için de papaz olmalıyım. Bunun sence bir sakıncası mı var? Dini inançlarının pek güçlü olmadığı izlenimine kapılmıştım oysa.»

«Güçlü değildir. Birden kişilik değiştirmiş göründün de ondan işte... »

«Bunu biraz daha açıklamalısın, pek anlayamadım.»

«Tanrı aşkına, be adam! Kadının yanındayken seni ben bile papaz sandım. Konuşman, hareketlerin... Kendini fazla ciddiye alma, bütün dediğim bu.»

Giyinme odasından kilisenin içine yürüdüm, her nedense dizlerim titriyordu. Van Horne arkamdan gelip kolumu tuttu, o korkunç kuvvetiyle beni kendisine doğru çevirdi.

«Ben bir katilim, Keogh ve de hırsızım. Benim gibi bir insan için Tanrı yoktur. Olamaz.»

«Bu doğruysa neden yaptığın şeyler seni bu kadar rahatsız ediyor?»

İlk ve son olarak o anda tam kalbine girebilmiştim. Yüzü, daha doğrusu yüzü olan o maske, birden eriyiverdi, altında hayatımda gördüğüm en fazla işkence çeken bir yüz belirdi. Uzanıp ceketimin yakalarını tuttu. Böylesine saf bir güç gördüğümü hatırlamıyorum! Lastik bir topmuşum gibi havaya kaldırmıştı beni; son saatimin geldiğini sandım. Sonra aniden bir spazmla titrer gibi oldu, yakamı bıraktı.

«Ya sen?» diye sordu. «Hiçbir şeye inanmayan, hatta kendine bile, yaşamının hiçbir amacı olmayan bir insan. İçinde duygu kalmamış senin. Ne sevgi, ne de nefret. Yürüyen bir ölüsün sen, Keogh.»

Dönüp odaya girdi sonra, kapıyı ardından kapattı. Beni tarif ederken kullandığı sözcükler tıpatıp benimde de la Plata için düşündüklerimdi. İçim dehşetle dolmuştu.

Kiliseden çıkmak üzere döndüğümde birden soluğum boğazıma tıkanıp kaldı. Mihrabın önündeki müstehcen resim silinip temizlenmiş, üzerine sandıktaki eşyalardan biri olan tahta bir haç yerleştirilmişti. Haçın üstündeki İsa heykelciği gümüştendi, akşam güneşinin son ışıkları daracık pencereden girerken hafifçe aydınlatmıştı İsayı.

Cehennemin bütün köpekleri ardıma takılmış gibi dönüp koşa koşa dışarı attım kendimi.

Otelin odaları beklediğim gibi pek sadeydi: badanalı duvarlar, eski pirinç karyolalar ve acemi bir marangozun elinden çıktığı anlaşılan mobilyalar.

Janos açık pencerenin yanındaki yatağında oturuyordu. Dizlerine yaydığı bir bezin üzerinde **Smith Wesson** tabancasını temizlemekteydi.

«Van Horne'u gördün mü?» diye sordu.

«Evet, gördüm.»

«Sesine bakılırsa tartışmışsın da.»

«Onun gibi bir şey işte, ama önemli değil. Bir an için aynaya baktım ve orada gördüğümden hoşlanmadım.»

«Anlamsız bir alışkanlık, dostum; çok uzun bir süre önce öğrendim ben bunu. Şimdi şu gönülsüz otelcimizden biraz yemekle bir iki şişe içki sızdırabilir miyiz bakalım. Biraz kendini toparlarsın o zaman.»

Moreno gerçekten gönülsüzdü ama yine de bizim arkadaki özel odada yemek yememizi sağladı. Bize koskoca şişmiş karnıyla hareket etmekte güçlük çeken karısı hizmet ediyordu. Adama bu ülkede, hele kırsal bölgelerde, kadınların doğdukları günden başlayarak yük hayvanı gibi çalıştırıldıklarını söyleyecektim ama sonunda beni ilgilendirmeyen bir konu olduğu için ağzımı açmadım.

Yemeğin sonunda kadının ayaklarını sürüyerek odadan çıkmasından sonra Janos, «Kadın pek de sağlıklı görünmüyor,» dedi.

«Sağlıklı görünmek de ne demek, böyle devam ederse başı gerçekten belâya girecek.»

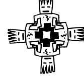
«Senin tıp eğitimi gördüğünü unutmuştum,» dedi. «Diplomanı almış mıydın?»

«Bir yılım kalmıştı.»

«Yazk olmuş. Peki sınavlarını vermek için geri dönmeyi düşünmedin mi hiç?»

«Dublin'e mi?» Acı acı güldüm. «Hesabımı hemen görürler orada. Haydi gidelim bakalım barı nasıl bir yermiş.»

Eh, onun da bildiği gibi konuşmayı kısa kesmenin en kestirme yoluydu bu. Akıllı herifti hiç kuşkusuz.

İçeri girdiğimizde Moreno barda değildi; bu da bizim için epey iyi oldu doğrusu, kendimize birşeyler hazırlamak için tezgahın arkasına geçtiğimde iyi kalite İskoç viskisi buldum. Bunun kimin için saklandığını tahmin etmekle birlikte bir şişe ile iki kadeh aldım. Tam o anda içeri giren Moreno itiraz edecekti ki susmayı yeğledi.

«Başka bir şey ister miydiniz, beyler?»

«Bir ya da daha iyisi iki deste oyun kağıdı,» dedim. Janos umutla yüzüme bakarak. «Bezik oynar mısın?»

«Hayır. Ama bir kere Connemara'da bir çiftlikte ayağımdan yaralıyken rehin tuttuğumuz bir İngiliz generalinden piket denilen şeytanca bir oyun öğrenmişim.»

Janos'un yüzü inanılmaz bir sevinçle aydınlandı.

«Tanrım, bu centilmen oyununu bir daha oynayacağım dünyada aklıma gelmezdi.»

Verdiği puroyu yakarken Moreno da kağıtları getirdi. Masanın üstüne bırakırken, «Beyler özel bir odada belki daha rahat ederler,» dedi. «Burası biraz sonra epey kalabalık olur.»

Kağıt destesinden yediliden küçük kartları ayıklamaya başlamış olan Janos, «Biz olduğumuz yerde mutluyuz, adam,» dedi. «Bizi rahat bırak artık.»

Ne kadar usta olduğunu anlamalıydım, ancak Janos gibi biri tarafından rubikon yapılmak bile zevkli bir deneydi. Oyun kafamı

başka düşüncelerden öylesine uzaklaştırmıştı ki bir saat sonra ara verdiğimizde barda on onbeş kişinin olduğunu görünce şaşırdım.

Davetsiz misafirdik, bu kadarı belliydi, adamlar çoğunlukla ses çıkarmadan oturuyorlar, içerlerken ya da alçak sesle konuşurlarken aksi aksi bizden yana bakıyorlardı. Giyimlerinden anlaşıldığı kadarıyla hepsi basit köylülerdi ve ortada kaygılanacak bir şey yoktu.

Yeni bir oyuna başladık. Tam üçüncü eli açıyordum ki Raul Jurado mahmuzlarını şakırdatarak içeri girdi. Yanında kendisi gibi sığır çobanı giyimli, bellerinde tabancaları olan iki kişi vardı. Birini daha önce Tomas de la Plata'nın yanında görmüştüm.

Jurado yüzünü asıp bir süre kaşlarını çatarak bize baktı. Sol bileğinden meşin bir kamçı sallanıyordu. Bizi dışarı atmak ya da çok daha kötü şeyler yapmak isterdi kuşkusuz, ancak artık gerçek efendisinin sözünden sonra böyle bir harekete girişmesi tümüyle olanaksıztaşmıştı.

Jurado bara yaklaşıp dehşete kapılmış olan Moreno'dan arkadaşlarıyla kendisine tekila ısmarladı. Bir an sonra kapı yine açıldı, bu sefer Oliver van Horne girdi içeri.

Öyle tam ve inanılmaz bir sessizlik çökmüştü ki bara, milletin yüzündeki şaşkınlık gerçekten görmeye değerdi.

Van Horne yumuşak bir sesle, «İyi akşamlar,» dedi.

«Size de iyi akşamlar, peder.» Tek konuşan bendim.

Üzerinde cübbesi, başında şapkası vardı, kolunun altında yünlü bir battaniyeye sarlı bir şey taşıyordu. Van Horne bara yanaşıp Moreno'ya, «Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim,» dedi. «Ama çok acele bir iki şeye ihtiyacım var, bana yardımcı olabileceğinizi düşündüm.»

Moreno taş kesilmiş gibi baktı adama. Jurado, gözünde çirkin bir parıltıyla durumu izlemek için döndü.

Van Horne aynı sakin sesle, «Yatağım için bir şilte,» dedi. «Bir gaz lambası ve verebileceğiniz kadar badana ile fırça.»

«Burada sana bir şey yok,» dedi Jurado. «Git buradan.»

Van Horne yine yumuşak sesle, «Ben yoksul bir insanım, param gelene kadar bir şey ödeyemem,» dedi: «Ama güvece olarak bunu istersiniz diye düşündüm.»

Battaniyeyi açıp Aziz Martin de Porres'in heykelciğini tezgahın üstüne koydu. Herkesin aynı anda soluğu tutulmuştu sanki, insanlar ellerinde olmadan ayağa kalkarlarken iskemleler devriliyordu. İki kişi dizüstü çöktüler, müşterilerden çoğu da istavroz işareti yaptılar.

Moreno'nun yüzünde müthiş bir korku vardı şimdi.

«Bunu nereden buldunuz, peder?»

«Tanıdınız mı?»

«Elbette.» Moreno da koyu bir dindar gibi istavroz işareti yaptı. «Onun yeri burasıdır, peder, bizim kilisemiz. Kilisenin yapıldığı günden beri, iki yüz yıldır durduğu yerde. Peder, o bizimdir. Bu kasabanın insanlarınındır. İhtilâlde buradan götürüldüğünde talihimizi de alıp götürmüştü.»

«Yine sizin olacak, dostum,» dedi van Horne.

«Kilise temizlenip kutsandıktan sonra yine eski yerine konulacak.»

Moreno, «İstediğiniz şeyleri hemen getireyim, peder.» dedi. «Şöyle gelin lütfen.»

Jurado'nun kamçısı tezgahın üstünde sakladı. «Ben hayır diyorum!»

Van Horne adamın karşısına dikildi. «Hangi yetkiye dayanarak?»

«Bu yeter mi, senor papaz?»

Jurado tabancasını çıkardı, kolunu uzatıp namluyu van Horne'un karnına dayadı.

Tabancamı çekmek için elimi ceketimin koluna atmıştım ama buna gerek kalmadı. Van Horne sakin bir hareketle namluyu yana itti.

«Ben silahlı değilim, senor. Sizi şerefli bir insan sanmıştım.»

Jurado bu oyunu yutacak kadar aptaldı. Van Horne'a baktı, otoritesini onaylattırmak istermiş gibi çevresine bakındı, tabancayı kılıfına soktu.

«Bir yarışma mı öneriyorsunuz yani?»

«Neden olmasın? Zararsız bir eğlence. Bir güç denemesi. Ben kazanırsam Moreno'ya istediklerimi vermesi için izin verirsiniz.»

«Ya kaybedersen?»

Van Horne omuzlarını silkti. «Bu size kalmış bir şey, senor.»

Jurado güldü, yanındaki arkadaşının böğrüne bir yumruk indirip adamı odanın ortasına savurdu.

«Güç denemesi benimle hem de? Komik, değil mi? Duyduğum en komik şey bu.» Van Horne'a döndü. «Ne öneriyorsun bakalım?»

«Bilek güreşi.»

Jurado'nun ağzı açık kaldı.

«Bilek güreşi mi? Çocuk oyunu bu.»

Kendisiyle alay edildiğinden kuşkulandığı için öfkelenmiş gibiydi. Van Horne, «Benim biraz ilginç bir türüm var, göstereyim,» dedi.

Tezgahın ardındaki rafın üstünde şamdanlanyla yanan mumlar vardı. Van Horne Moreno'dan iki şamdan aldı, en yakın masaya taşıyıp ikisini de dikkatle yerleştirdi. Seyredenler gibi ben de amacının ne olduğunu anladım. Bilek güreşinde iki kişi karşı karşıya oturup sağ ellerini kavrarlar. Amaç karşısındakinin elini masaya yapıştırmaktır. Van Horne'un oyununda bu kaybeden için kötü bir el yanığı da demekti.

Jurado gülerek bir iskemle çekti.

«Bundan hoşlandım işte. Çok hoşlandım hem de. Ama sizi uyarmalıyım, senor, elinizi yatırdığım zaman elimden bırakmayı unutabilirim.»

Van Horne adamın karşısına; oturdu, dirseklerini masaya dayayıp ellerini kavuşturdular. Jurado dişlerini göstererek sırıtıyordu. Ancak sırtı bana dönük olduğu için van Horne'un yüzünü göremiyordum.

Jurado'nın yüzünde bir kas gerildi. Karşısına tahmin ettiğinden daha güçsüz biri çıkmış olduğu için gülümsemesi yayılıyordu yüzüne. Van Horne'un eli ağır ağır ama kesin bir halde mumun alevine doğru inmeye başladı.

Jurado'nun yüzündeki zafer sevinci görülecek bir şeydi. Kahkahalarla gülüyordu. Ancak eli, van Horne'un kendisiyle oyun oynamakta olduğunu gözler önüne serecek biçimde bir anda ters dönüp mumun üzerine doğru yatarken donup kaldı kahkahası yüzünde.

Van Horne avcu içindeki eli alevin üstünde tuttu. Jurado'nun yüzü acıyla kasıldı, alnında boncuk boncuk terler belirdi, ama yine de dişlerini kastı ve bağırmadı. Sonunda van Horne adamın elini bırakıp ayağa kakltı.

«Büyük bir Fransız kralı eski zamanlarda şöyle demişti: Korku nedir bilmediğini söyleyen insan başparmağı ile işaret parmağı arasında bir mum söndürsün bakalım. Tabii bütün iş bunu nasıl yaptığınıza bağlıdır.»

Van Horne parmaklarını yaladı, sonra tek bir hareketle iki mumu da söndürdü. Jurado yaralı eli diğer eli içinde, yüzü acıyla kasılmış bir halde bir süre papazın yüzüne baktı, sonra dönüp ardında iki arkadaşı olduğu halde dışarı yürüdü.

Van Horne Aziz Martin de Porres heykelciğini aldı, salona çöken sessizlik içinde dikkatle sardı ve Moreno'nun açık tuttuğu kapıdan girdi.

Bundan sonra sanki intikam alınıyormuş gibi hep bir ağızdan konuşmalar başladı. Janos'a, «Ne yapmaya çalışıyordu bu herif?» diye sordum.

«Tanrı bilir, ama bir daha sefere silaha ihtiyacı olacak.» İskambil kağıtlarını topladı. «Bir gece için bu kadar heyecan yeter, ben yatmaya gidiyorum.»

O gittikten sonra kalkıp kapı önüne yürüdüm. Dışarda oturan bir iki kişi benim geldiğimi görünce sustular. Merdivenin başına vardığımda sokakta bir el arabasının tekerlek sesini duydum; binanın arkasından Moreno'nun ittiği bir elarabası çıktı Van Horne de yanıbaşındaydı.

Merdivenlerden inip seslendim. Van Horne durakladı, sonra Moreno'ya yola devam etmesini söyledi.

«Oynadığın o oyun neydi?» diye sordum.

«Otoritemi kuruyordum, hepsi bu. Kadın bu sabah heykelciği tanıyınca bana hikayesini anlattı. Esaslı bir şey yakaladığımı anladım, bunu da sömürmem gerekiyordu. Bunu epey iyi başardım sanıyorum. Sabaha görüşürüz.»

Elarabasının ardından karanlıkta yürüdü gitti. Ben onun ayak seslerini dinlerken yine hangisinin gerçek Oliver van Horne olduğunu düşünüyordum. Ama bu cevabını hiç bulamayacağım bir bilmece de olabilirdi.

Huzursuzdum, keyfim kaçmıştı, bu halimle de yatıp uyuyamazdım. Açık lağımdan yükselen kokular arasında anacaddeden duvardaki büyük kapıya yürüdüm. Dışarda hava mis gibiydi, ufukta yıldızlar vardı, dağların tepelerinde karlar parıldıyordu. Yamaçların yukarlarında bir ateş yanıyor, küçük bir kampın çevresinde ayaklarından bağlı at ve katırlar geviş getiriyorlardı. Hayvanlardan birinin boynundaki süs çıngırağının hafif sesini duyunca kalbim duracak gibi oldu.

Nöbetçilerden birinin, sonra diğerinin önünden geçtim, kimse beni durdurmaya kalkışmadı. Biri ateşin yanında battaniyesine

sarınmış uyuyordu. Öteki yanda Nachita ateşin başında bağdaş kurmuş çubuğunu tüttürmekteydi, **Winchesteri** dizlerinin üzerindeydi.

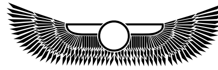
Titrek ateşte bana bakarken yüzünden yaşını okumak olanaksızdı. Tam o anda çadırın kapağı aralandı, kız hiç konuşmadan uzun uzun benden yana baktı. Yeryüzünde yaşamış olanı her kadın bir tek kadın olmuştu o anda, eski günlerde bir tanrı yerine tanrıçaya tapan insanları anlıyordum artık.

Kız gülümsedi, yalnız benim için gülümsedi, yanından geçip çadıra girdim. Direğe bir gaz lambası asılıydı. Kız çadırın kapağını çekip dünyayı dışarda bıraktı, dizleri üstüne çöktü.

Ben de onun önünde çömelip usta hareketlerle saçlarını çözüp omuzlarının altına kadar sarkıtmasını seyrettim. Kız sonra beni şaşırtan bir şey yaptı. Düz tahta bir kutuyu açtı, içinden bir tomar kâğıt ile bir kalem çıkartıp acele birşeyler yazdı.

İspanyolcaydı yazdıkları ve elyazısı kusursuzdu. Seni terkedebileceğimi mi sanmıştın?

Cevaplaması güç bir soruydu, ama kız kalkıp da lambayı söndürdüğünde buna gerek kalmadı.

9. BÖLÜM

Yıllardır her şeyin Dava uğruna feda edilmesi gerektiği bir hayat yaşamıştım. Şeref, dostluk, sevgi ya da zayıflık kabul edilebilecek herhangi bir insani ilişkiye yer olmamıştı hayatımda.

İnsanlarla ilişkiye ve bunun getirdiği sorumluluklara alışkın değildim. Tek başına yaşayan yalnız bir insandım ve yıllar boyunca ertesi gün sağ kalıp kalmayacağımı bilemediğim için böyle yaşamaktan memnundum.

Ama şimdi; Victoria vardı, Tacho'nun meyhanesinde yanıma gelip de bir kalabalık içinde sevdiği birini tanıyan kayıp bir çocuk gibi ceketimin eteklerini yakaladığı andan beri de vardı.

Artık size emanet kız senor. Tacho'nun sözlerini hatırlıyordum, ancak şimdi durumun bunun tam tersi olup olmadığını düşünüyordum. Kız taraf değiştirdikten bu yana çok değişmişti. Tam bir Yaki olmuştu. Van Horne bana yatakta kendisini tatmin etmediğim takdirde beni bıçaklayacağını söylemişti. Dün geceki davranışlarına bakılırsa bana zarar verecek herkesi öldürmeye hazırdı.

Ertesi sabah van Horne yanımda, Janos arkada olduğu halde Mersedesi sürerken kampın hâlâ ırmak kenarında olduğunu ve ateşten dumanlar yükseldiğini görünce içim gerçek ve bilinçli bir zevk duygusuyla doldu.

Victoria ateşin yanında bir tencere üzerine eğilmişti. Nachita birşey söyleyince başını kaldırdı, gözlerini sabah güneşinden koruyarak bizden yana baktı. Sonra çok garip bir şey yaptı. En yakın ata koştu, hayvanın çıplak sırtına atlayıp dörtnala sürmeye başladı.

Tutunacağı yalnızca ip yular vardı, ama kız öylesine usta bir biniciydi ki, bir an sonra yanımıza varmıştı bile. Gülüyordu, belki de

böyle bir sabahta yaşamanın sevinciyle, ama ben onun benim için güldüğünü düşünmek istiyordum. Yanından uzaklaşırken elimi salladım. Victoria atını çevirdi ve kampa doğru sürdü.

«Sana seni bırakmayacağını söylemiştim, Keogh,» dedi van Horne.

«Bırakmasını istedim mi ki?»

Van Horne şaşırmış görünüyordu, ama yalnızca, «Sen de cehenneme kendi bildiğin yoldan git, evlât,» dedi.

«Çok güzel,» diye Janos sabırla arkadan söze karıştı. «Şimdi günlük işimizi planlayabilir miyiz?»

«Çok basit» dedi van Horne. «Ben buraya Bonilla'nın isteği üzerine şu ya da bu yolla de la Plata'yı öldürmeye geldim, intihar etmeye değil.»

«Onu dün öldürebilirdim,» dedim. «Ama ondan sonra da adamları beni parçalarlardı.»

«Çok doğru, onu ya yalnız ya da kolayca gereğine bakabileceğimiz bir biçimde adamlarıyla bir çatışmaya çekmeliyiz.»

«Bunu nasıl yapacağız peki?»

«Duruma göre. Siz bu sabah madeni inceleyin, sonra da kadınla yaşlı adama öğleden sonra bir rapor hazırlayacağınızı söyleyin. Kadın konuyu tartışmak için bu akşam yeniden toplanmak isteyecektir.»

«Tomas da gelir mi diyorsun yani?» diye Janos atıldı.

«Eve ya da otele gelir. Raporda neler yazıldığını bilmek isteyecektir. Sen ne dersin, Keogh?»

Başımı salladım. «Gelmese şaşarım. Bütün iş yalnız gelip gelmeyeceğinde.»

«Bekleyip görmekten başka çaremiz yok, değil mi?»

Van Horne bir sigarillo yaktı, neşeyle arkasına yaslanıp cebinden çıkardığı kitabı okumaya koyuldu. Aziz Augistine'in Tanrı Kenti'nin latincesiydi okuduğu; van Horne'un sözkonusu olduğu yerde hiçbir şeye şaşırmamayı öğrenmiştim artık.

Arabayı merdivenin başında durdurduğumda Chela de la Plata da kapıda göründü. Bir gün önceki gibi binici giysileri vardı üstünde.

Cordoba şapkası gözlerinin üzerine eğilmişti. Sol elindeki kamçıyla sinirli bir tavırla dizine vuruyordu, yorgun görünüyordu, soluk derisi elmacık kemiklerinin üstünde gerilmişti.

Bizi karşılamak için aşağı indi, elindeki dosyayı bana uzattı. «Madenin çalışır durumda olduğu son beş yılın değerlendirme raporları ve ihtiyacınız olacağını sandığım diğer bilgiler var burada.»

Janos şapkasını çıkardı. «Babanızın bu sabah nasıl olduğunu sorabilir miyim?»

«Korkarım pek iyi değil. Yatağından kalkamadı.» Kadın bir an duraksadıktan sonra van Horne'a döndü. «Ziyaretçi kabul edecek durumda değil, peder. Zamanınızı boşa harcattığım için çok özür dilerim.»

«Çok iyi anlıyorum,» dedi yan Horne; bir an için aralarında ilk defa kilisede gördüğüm o yakınlık o garip yakınlık doğdu.

Kadının yüzü aydınlandı birden. «Belki siz de bizimle madene gelirsiniz? Köylülerden çoğu şu anda orada çalışıyorlar. İlginç olabilir sizin için.»

«Pek memnun olurdum.»

«Ata biner misiniz, peder.»

«Eh, binmişliğim olmuştur.»

Yanılmıyorsam kadın uzun, hem de çok uzun zamandır gülümsemedigi gibi gülümsedi van Horne'a, Garip bir şey, ama sanki Janos'la ben yanlarında değilmişiz gibi konuşuyorlardı birbirleriyle.

Yol, hem üzerindeki engebelerden hem de yıllarca bakımsız kaldığından iyice bozulmuştu. Maden eğer ilşetilecekse işe buradan başlamanın gerekeceği görülüyordu.

Van Horne ile ben tek sıra halinde Chela'nın arkasından gidiyorduk. Janos ise iki atın çektiği bir arabada bizim arkamızdaydı, arabayı çiftlik işçilerinden biri sürüyordu.

Güdük tepeler ve daracık derelerle dolu bir bölgeye girmiştik. Yamaçlar çalılıklarla kaplıydı, biraz daha yükseldiğimizde çorak olan toprakta nasılsa kök salıp sivri uçlarını sabaha uzatan pinonlar gördük.

Bir tepeye çıkınca bir düzlükte yolun iki yanına dizilmiş beş altı adam belirdi, herbiri dizginlerini sol eliyle tutmuştu, sağ ellerinde tüfekleri vardı. Çok askeri bir görünümdü kısacası, ama hatırladığım kadarıyla Tomas de la Plata da eskiden subaydı.

De la Plato üzerimizdeki pinonların arasından kara giysileri içinde bir papazı andırarak çıktı. Chela hem kızmış hem de korkmuştu.

«Nedir bu?» diye bağırdı. «Ne istiyorsun? Bana söz verdin. İki gün dedin.»

Adamların biri atını yanıma sürdü, ceketimin altına uzanıp koltuk kılıfından Enfield'imi çıkartıp aldı. Silahı nerede bulabileceği

kendisine daha önce belletilmiş olmalıydı.

«Tomas!» diye ıstıraplı bir sesle bağırdı Chela.

«Söz verdim bir kere. Sen şimdi madene git. Dostların da kendileriyle işim bitince arkandan geleceklerdir.»

Chela tartışmanın boşunalığını bilecek kadar tanıyordu kardeşini, yine de atını sert bir hareketle çevirip yola koyulduğunda yüzü öfkeden bembeyaz kesilmişti.

Araba epey geride kaldığı için Janos ortalıkta yoktu. Tomas şapkasını ensesine atıp bir süre bize baktı. Meksikalılarda pek raslanmayan sapsarı saçlı, mavi gözlüydü. Yakışıklı yüzü sakin ve boştu. Evet boş tam da onu tanımlayacak bir sözcüktü.

«Buraya gelin, Senor Keogh,» diye emretti. «Papazı da getirin.»

Başka seçeneğimiz olmadığından dediğini yaptık. Atlarımızdan inip yamaca tırmandığımızda Tomas bir ağaca yaslanmış sigarasını tellendiriyordu.

İlk önceleri van Horne orada değilmiş gibi davrandı.

«Maden hakkında ne zaman bir şey söyleyebileceksiniz?»

«Emin değilim,» dedim. «Bu sabah gidip bir bakacağım, sonra kızkardeşinizin verdiği rakamları inceleyip bir rapor hazırlayacağım.»

«Bu akşam onunla babamı görmek üzere anlaştınız mı?»

«Hayır, babanızın pek iyi olmadığını söylüyordu. Yatağından çıkmayacakmış.»

«Rapor hazır olunca görmek isterim, anlaşıldı mı?»

«İçinde bulunduğumuz durumda bunun sizin değil, kızkardeşinizin hakkı olduğunu sanıyordum,» dedi van Horne.

Tomas de la Plata korkunç sakin bir sesle konuştu.

«Size konuşmanız için izin verdiğimin farkında değildim, ama madem konuştunuz size şu noktayı açıkça belirteyim. Kızkardeşimin

yanında kalmanız için size yalnızca iki gün tanıdım, bu süre içinde de vaaz vermek yok, köylülere yaklaşmak yok, papaz numaraları yok. İki gün sonra da gideceksiniz. Bu arada şartlarımı çiğneyecek olursanız sizi öldürürüm.»

«Bu size zevk mi verecek?» diye sordu van Horne.

«Ayağımın altında böcek ezmekten farksız olacaktır.» Tomas dönüp düşünceli düşünceli bana baktı. «Huila'da Albay Huila'yı gördünüz ve sizi buraya gelmek konusunda uyardı, öyle mi?»

«Evet.»

«Peki benim hakkımda neler söyledi?»

«Halkın ihtilâlini yaptığını, ülkenin şimdi sükun ve düzene ihtiyacı olduğunu, bunun da sizin gibi insanlara artık ihtiyaç kalmadığını söyledi.»

Bunu neden söylediğimi bilemiyorum, ama ağzımdan çıkanları geri almak olanaksızdı. Ancak sözlerimin yalnız bir noktasına takıldığı için önemi de yoktu.

Dönüp bana baktığında gözleri renk değiştirmişti, soluk yüzünde buz parçaları gibi parıldıyordu.

«Halk ha!» dedi. «Bana halktan mı söz ediyorsunuz? Size halkın ne olduğunu söyleyeyim mi? Toprağın üstündeki pislik. Ben onlar için hapiste yattım, Yucatan'ın vahşi ormanlarındaki siyasi suçlular ceza kampında tam üç yıl kaldım. Akla gelebilecek her türlü hakarete uğradım. İdeali onlara özgürlüklerini vermek olan bir mücadeleye hayatımı verdim. Sonunda elde ettiler özgürlüklerini; adam öldürmek, ırza geçmek ve bu toprakları cehenneme çevirmek özgürlüklerini... »

«Çok uzun bir süre ezildiler ama,» diye hatırlattım. «Bir tepki beklenmedik bir şey değildi.»

«Öyle mi dersiniz?» Birden üşümüş gibi titredi, sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi. Dağ tarafına baktı. «Benim tarafımdan ezilmediler, senor. Ben halk için on yıl savaştıktan sonra evime

döndüğümde babamı yarı deli, kızkardeşimi de koluna bir erkek eli değse çılgınlar gibi bağırırken buldum.»

Ortalığa bir sessizlik çöktü birden, pinonlar arasından esen çok hafif rüzgâr sesi bile duyuluyordu. Öylesine sessizdi ki altımızdaki tepeyi çıkmakta olan arabanın tekerlek gacırtılarını bile duyabiliyordum.

«İhtilâlciler safında çarpışan askerler ve bölgenin askeri valisi olan Komutanları Varga adındaki hayvan savaşın son günlerinde bir akşam evime geldiler. Babamı öldüresiye dövüp yattığı yerde üzerine sıçtılar. Kızkardeşimin de akla gelebilecek her şekilde ırzına geçti Varga, sonra da onu adamlarına teslim etti.»

Çok sıradan bir hikâyeydi, zaten en korkunç yanı da buydu. Ayrıntıları çok daha berbat olan bunun gibi yüzlerce olay anlatabilirdim kendisine.

İlk konuşan van Horne oldu; sesi sert ve öfkeliydi.

«Kimse bunu önlemek için hiçbir şey yapmadı mı peki? Onları savunan çıkmadı mı?»

«Mojada halkı dayak yemiş köpekler gibi evlerinden çıkmadılar. Onların dini liderleri olan o günün papazının ise aklında yalnızca iki şey vardı. Hergün bir şişe tekila ve evsahibesi kadının kokmuş yatağı. Cemaatinin babasıydı yani.»

«Siz de bu yüzden bütün dünyaya düşman mı kesildiniz?»

«Bir zamanlar mantığa ve zekâya inanırdım, senor. Ama insanların gerçek değerlerini öğrendim. Varga'nın boğazını kendi elimle kestim, papaz ile ondan sonra yerine geleni astım. Halkı sorarsanız, emredersem kendi pisliklerini bile yerler şimdi.»

«Ve bu da sizi mutlu mu ediyor?» diye sordu van Horne.

Tomas de la Plata'nın adama bakan gözleri irileşmiş, kararmış gibiydi. Sol elinin iki parmağını uzattığında eli titriyordu. «İki gün, papaz İki gün!» Sonra bana döndü. «Siz de zamanı gelince benden haber alacaksınız, senor. Gidin şimdi.»

Biz yamaçtan aşağı inerken adamları da atlarını yokuşa sürdüler. Az sonra ağaçlar arasında kaybolmuşlardı. **Enfield** bir kayanın üstündeydi. Tabancayı aldım, şarjörünü kontrol edip kılıfına soktum.

Van Horne'un yüzü kül rengindeydi. «Seni bilmem ama benim ödümü patlattı,» dedi. «Kaçık bu.»

«Hem de nasıl!»

Tam o anda beliren araba yanımızda durdu.

«Artık oraya varmışsınızdır diye düşünüyordum,» dedi Janos. «Ne oldu? Başınıza bir şey mi geldi?»

«Eh,, öyle diyebilirsin,» dedim. Van Horne gülmeye başladı, ancak buz gibi kahkahasında neşeden eser yoktu.

Maden dağın kayalık yüzünde bir düzlükteydi. Chela de la Plato bizi karşılamak için çıkmış, atını önden giden van Horne'un hayvanının yanına yaklaştırmıştı.

Kadının ne dediğini duymadım ama van Horne uzanıp elini tuttu ve güven verircesine gülümsedi.

«Her şey yoluna girecek, söz veriyorum,» dedi. «Sözünü bozmaya niyeti yok.»

Kadının yüzünde gözle görülür bir rahatlama oldu, atını sürüp öne çıktı, düzlüğe gelince dizginleri çekip yere atladı. Madenin girişi yamaçta düzensizce açılmış bir oyuktu, bir kenarda da başlıca enerji kaynağı olduğu anlaşılan eski bir buharlı motor havaya dumanlar salıyordu.

Dağın yükseklerinden getirilen su tahta bir yalağa doluyor, buradan da iki ucu açık köhne bir barakaya giriyordu. Maden burada

işleniyor olmalıydı.

Ortalıkta hummalı bir çalışma vardı. Zaman zaman maden ağzından bellerine kadar çıplak kanter içinde iki köylünün ittiği yüklü bir araba çıkıyordu. Paslı raylar üstünde hareket eden araba barakaya götürülüyordu sonra.

Barakanın içindeki tek makine buharla çalışan bir cevher öğütücüsüydü, makinenin ocağından yükselen sıcak içerde çalışılmasını imkânsız kılıyordu. Su, delikleri kille tıkanmış bir depoya doluyordu. İçerde hepsi bellerine kadar çıplak beş altı kişi çalışıyor, genç bir çocuk da istendikçe koşup madencilerin sırtlarına bir kova su boşaltıyordu.

«Gördüğünüz gibi yöntemlerimiz çok ilkel,», dedi Chela.

«Bir kâr ümidi varsa bunu gidermek çok kolay,» dedi Janos, «O zaman modern makine ve yöntemler birinci işimiz olacak.»

«Madeni yeniden işletmeye başladığınızdan bu yana ne gibi güçlüklerle karşılaştınız,» diye sordum.

«Sayısını unuttuğum kadar çökmeler oldu.»

«Öyleyse maden direklerinizde bir kusur olmalı,» dedi Janos. «Bu kadar yıl işletilmeden durduktan sonra beklenen şeylerdir bunlar. Size yardım edebilecek uzmanlar var mı bari?»

«Maden düzenli olarak işletildiği zaman köylülerden çoğu burada çalışırlardı. Rafael Moreno gençliğinde ustabaşı ve aynı zamanda usta bir dinamitçiydi. Şimdi de çalışmaların başında, Jurado da işçilerden sorumlu.»

«Kardeşimin ısrarıyla kuşkusuz,» ama Janos o konuya değinmeden gülümsedi.

«Senorita, size bir itirafta bulunacağım. Ben çocukluğumdan beri kapalı yerlerden nefret ederim. Biliyorum benim işimde biri için garip bir şey bu. İşte bu yüzden Bay Keogh gibi profesyonellerin uzmanca fikirlerinden yararlanmaktayım.»

«Yani ben madeni gezerken sen burada oturup keyifle puronu içeceksin,» dedim.

«Çok doğru.» Janos kendisine pek uyan bir biçimde gülümsedi. «Yalnızca yaşın değil, aynı zamanda mevkiin de nimetleri, Bay Keogh. Ben güneşte bir kayanın üstünde oturup bu şahane manzarayı seyrederken sık sık da aşağının karanlıklarında dolaşan sizi düşüneceğim.»

Chela de la Plata gülümsedi. «Öyleyse sizin kılavuzluğunuzu yapabilir miyim, Bay Keogh? Hem de sizin, peder.»

Böylece üçümüz Janos'u güneşte bırakıp karanlıklara daldık.

Hermosa Madeninde çalışanlardan büyük bir bölümü yerel devlet cezaevinden verilen tutuklular, diğerleri de İhtilâl ordusu saflarından terhis edilenlerden oluşurdu. Kaynama noktasında bir kazan yani.

Şirket işçilerini yorgunluktan tükenip oldukları yerde ölene kadar çalıştırırdı, gerekli olan bir tek şey vardı ama; havalandırma. Toprağın altında insan ya soluk alırdı ya da boğulurdu. Tünele iki adım atmadan birden boğazıma yapışan sıcak da bana maden mühendisçiliği oynama fırsatı verdi.

«Havalandırmada ne gibi bir arıza var?» diye sordum.

«Ana havalandırma borusu bir iki hafta önce bir çökme sonucu tıkandı. Moreno boruyu temizlemek için epey zaman gerekeceğini söylediğinden şimdilik böyle devam etmeye karar verdik.»

«Ama bunun ne kadar tehlikeli bir şey olduğunu size söylemiştir herhalde?»

«Her şeyimiz eksik senor, zamanımız da paramız da. Biraz daha fazla sermaye elde edebilmek için mümkün olduğu kadar maden çıkarmalıydık.»

Bir köşeyi dönünce ışık birden zayıflamış gölgelerden bir koridora girmiştik. Kayalardaki oyuklara mumlar yerleştirilmişti. İki bitkin çıdamın ittiği araba yanımızdan geçerken kenara çekildik. Adamlar yorgunluktan yere yıkılacak durumdaydılar.

«Gördüğünüz gibi bu çalışma işçileri tümüyle tüketiyor. Bu sıcakta en fazla iki saat kalıyorlar aşağıda, sonra yüzeye çıkmak zorunda kalıyorlar.»

«Bu da Bay Keogh'un belirttiği gibi uygun bir havalandırma düzeniyle normale çevrilebilir sanıyorum,» dedi van Horne.

Bir kavşağa gelmiştik, «iki ana baca var,» dedi Chela. «Hangisini görmek istersiniz?»

«Ben Moreno ile konuşmak isterdim,» dedim.

«O zaman Yaşlı Kadın diye adlandırdığımıza gidelim, genellikle oradadır.»

Duvardaki bir çengele bir lamba asılıydı. Chela lambayı alıp öne geçti, tünel alçak olduğu için eğilerek yürüyordu. Kayalarda garip bir titreme vardı. Kazmalı adamlar yakınlarda bir yerde çalışıyor olmalıydılar. Az sonra önümüzde bir ışık belirdi, beş altı lambanın aydınlattığı alçak tavanlı bir mağaraya girdik.

On onbeş kadar işçi ellerinde kısa saplı kazmalarla kayaları parçalıyorlar, üç dört tanesi de sepetlerine doldurdukları parçaları arabaya boşaltıyorlardı. Sıcak ve tozdan soluk almak olanaksızdı. Kayanın yüzünde çalışanlardan biri kalkıp bizi karşıladı. Alnındaki ter bezine ve yüzündeki tozdan maskeye rağmen Moreno'yu tanımıştım.

«Senorita.» Beceriksiz bir hareketle başını eğdi.

«Senor Keogh'un soracağı soruları cevaplandıracaksın,» dedi kadın.

Adam kararsızca bana döndü. Tam o sırada köşeden toprak ve taş yağmaya başladı, adamlar koşarak kaçtı.

«Daha sağlam direkler konabilirdi,» dedim.

Moreno cebinden çakısını çıkartıp en yakındaki direğe sürterek iri bir parça kopardı.

«Gördüğünüz gibi keresteler çok eski ve de dağılacak kadar kuru. Dağ her an üzerimize inebilir. İnsan burada her öksürdüğünde bir kaya yuvarlanıyor.»

«O yüzden motor kullanmıyorsunuz.»

«Hafif bir titreşim yeter de artar bile.»

Maden örnekleri konusunda bir iki aklıbaşında soru sorduktan sonra oradan ayrılıp tünelin çatal yaptığı yere döndük.

«Öteki ocağı da görmek ister misiniz?» diye sordu kadın. «Kaçık Adam dediğimiz yani?»

Durumu gerçeğe yakın göstermek için gidip görmek gerekirdi kuşkusuz, ancak oradan ne kadar çabuk kurtulursam o kadar sevinecektim.

«Çok kısa bir ziyaret ama, senorita,» dedim.

Kadın van Horne'a döndü. «Kaçak Adama giden tünel yer yer bir metre yüksekliğindedir. Sizin için oraya gitmek güç olabilir ayrıca gerek de yok buna.»

«Öyleyse ben sizi burada beklerim,» dedi van Horne.

Onu orada bırakıp birincisinin benzeri olan yalnız tavanı birdenbire alçalan öteki tünele girdik. Kadının uyarmasına rağmen bu alçalmanın bu kadar kısa mesafede olacağını beklemiyordum. Uzaktan kazma sesleri geliyor, kayalar titreşiyordu. Yanımızdan üstü neredeyse tünelin tavanına değen bir araba geçerken yine kendimizi duvara attık. Araba geçince koridorun ucundaki soluk ışığa doğru yürüdük.

İlerden o daracık yerde insanı rahatsız edecek kadar yüksek sesli konuşmalar, bağrışmalar geliyordu. Düzlüğe girince nedenini hemen anladım. Yüzü terden ve tozdan bir maskeye dönüşmüş olan Jurado'nun elinde meşin bir kırbaç vardı.

Kırbacı sepetlere maden dolduran adamların ayakları dibinde şaklattı.

«Haydi ulan tembel herifler! Daha hızlı!»

Van Horne gibi o da bu tür işler için uygun olmayan bir yapıya sahipti. İri cüssesiyle bu daracık yerde müthiş rahatsız olduğu açıkça görülüyordu. Gözlerinde öfke ve umutsuzluk parıltısı vardı, kırbacı, yüzü ve göğsü tozla kaplıydı.

Beni görmezlikten gelerek başıyla Chela'yı selamladı.

«Öğrenmek istediğiniz bir şey var mı, Senor Keogh?» diye sordu kadın.

«Sanmıyorum. Buradaki koşullar da Yaşlı Kadındakilerin eşi.»

Chela Jurado'ya döndü, «işler yolunda mı?»

«Bu sefil domuzlar biraz daha gayret gösterseler yolunda gidecek elbette.»

«Ama bu herhalde çalışma koşullarının sonucu,» dedim. «Kırbacın pek sınırlı yerlerde kullanıldığını sanırdım.»

«Bu insanları benim kadar tanımazsınız. Anladıkları tek şey budur.»

Adamlardan biri doldurduğu sepeti arabaya boşaltacakken soluk almak için bir an duraklayınca eli kaydı, toprak yere döküldü. Jurado hemen fırlayıp kamçısının sapıyla adama vurmaya başladı.

Chela de la Plata Jurado'nun kolunu kavradı. «Yapma! Sana emrediyorum, Jurado!»

Jurado kendini öylesine kaybetmişti ki, elini savurunca sıkılı yumruğu kadının yüzüne çarptı, kadın kollarımın arasına düştü. Bütün bunların nedeni olan talihsiz köylü de o anda fırsattan

yararlanıp kaçmaya kalkıştı. Jurado adamın üstüne atladı, ayağı kaydı, destek kirişlerinden birine çarpıp kirişi yerinden attı.

Üzerimizdeki karanlıktan toprak ve taşlardan bir çavlan boşandı başımıza. Maden yüzünde çalışan işçiler korkuyla bağırarak yerlerinden fırlayıp tünele doğru koşmaya çalıştılar ama geç kalmışlardı.

Ortadaki sekiz metrelik payanda çatırdayarak kırılırken dağ üzerimize indi.

Hava solumayı imkânsız kılan toz bulutlarıyla kaplanmıştı. Kendimi sırtüstü yerde buldum. En korkunç şey de bacaklarımın bir şey altında kalmış olmasıydı, ancak can havliyle ilk çırpınışımda ayaklarım kurtuldu, üstüme çöken yalnızca topraktı.

Toz perdesinin arasından elyordamıyla yerde gördüğüm donuk bir parıltıya yürüdüm. Gaz lambası yarıyarıya toprağa gömülmüştü. Parlaklığını arttırmak için birkaç kere hızla pompalayıp lambayı başımın üstüne kaldırdım.

Chela dizleri üstüne yıkılmıştı, yanağından akan ince bir kan çizgisi yüzünün tozuna karışıyordu. Çevreye şöyle bir baktığımda madencilerin çoğunun sağ olduklarını gördüm,

Jurado bir kayaya dayanmış hiçbir şey anlamıyormuş gibi çevresine bakınıyordu. Sanki kendi başına böyle bir şey geldiğine inanamıyormuş gibi. Lambayı biraz daha kaldırıp uzak köşeleri de aydınlattığımda öfkeyle homurdanarak yerdeki toprak yığınının üstüne çıkıp çıplak elleriyle tünelin ağzını örten toprakları kazımaya başladı. Madenciler tozdan öksüre öksüre kendisine katıldılar. Chela ayağa kalktı ama sanki dizleri üstünde duramıyormuş gibi sallanıyordu. Onu tutmak için elimi uzattığımda şiddetle geri çekildi. Demek ki bu kadar berbat bir durumda bile

kardeşinin dediği gibi kendisine erkek eli değmesine dayanamıyordu. Ancak ben başka bir şey yapamadan Jurado'nun boğuk çığlığını duyduk.

Lambayla yanına tırmandığımda toprak yığını ile tünelin üstü arasında şimdi epey bir aralık olduğunu ve bir hava akını olduğunu gördüm. Bu kadarı yeterdi zaten. Madenciler kunduzlar gibi çalışmaya başladılar, ben de Chela'nın yanına dönüp kolunu tuttum. Yine şiddetle karşı koymaya, elimden kurtulmaya çalıştı. Ama yüzüne bir tokat indirip iyice sarstım kadını.

«Beni dinle diyorum sana. Her şey düzelecek. Çıkacağız buradan!»

Kadın çırpınmayı kesti, sanki anlamıyormuş gibi yüzüme baktı. Dağ da tam o anı buldu bizden uzak köşeye birkaç ton toprak daha boşaltmak için. Kadın kollarımın arasına süzülüp sıkı sıkı sarıldı bana.

Çok geçmeden Jurado yine beni çağırdı. Kadını bir kayanın üzerine oturtup ötekilerin yanına gittim. Bir karışıklık bir açıklık olmuştu şimdi, öteki taraftan ışık ve sesler geliyordu.

Delikten Oliver van Horne'ün bana baktığını görünce hiç şaşmadım.

İçinden bir insanın geçebileceği kadar bir delik açmak için iki taraftan en az bir saat uğraşmak gerekti. Tepemizdeki dağ da homurdanıyor, direkler bu kadar yükü taşımaktan şikayet ediyorlarmış gibi huzursuzca sallanıyorlardı.

Açılan delikten ilk olarak utanılacak denilebilecek bir aceleyle çıkan Jurado olduğu için Chela ancak ikinci olarak çıktı. Ben en arkadan çıktığımda Moreno ile bir iki kişi beni çekmek için yardıma hazır bekliyorlardı.

«Peder van Horne senorita ile gitti,» dedi. «Senorita hasta görünüyordu.»

Ben de sonunda güneşe çıktığımda herkes oradaydı. Yalnızca madenciler değil. Tomas de la Plata ile adamları da.

Tomas kızkardeşini yere yatırıp dizine dayamış yanında su dolu bir kova taşıyan adamından aldığı ıslak bir bezle yüzündeki toprakları temizliyordu. Sonradan anladığıma göre kulübenin dışında duran ve felâket anlarında çalınan alarm çanının sesini duyup gelmişti.

Beline kadar çıplak olan ve vücudu bir ağır siklet güreşçisine benzeyen van Horne bir kenarda durup ortalığı seyrediyordu. Bütün bu olanların sorumlusu Jurado ise çılgın bakışlarla bir kenarda duruyordu.

Ben yanlarına gelirken Tomas de la Plata, öfkeden bembeyaz kesilmiş yüzünü kaldırdı.

«Burada durumun ne olduğunu öğrendiniz artık, Senor Keogh, resmi rapora falan gerek kalmadı. Bana az daha kızkardeşimin hayatına mal olacak bu saçmalıktan söz edilmesini istemiyorum bundan böyle.»

Kayba uğrayacak olanın kızkardeşi değil de kendisi olduğunu böyle vurgulaması çok garipti doğrusu. Jurado'yu köpeklerin önüne atmanın tam zamanıydı, ancak Chela beni şaşırtan bir hareketle, «Beni eve götür, Thomas,» dedi sadece.

Adam yalnız kadının duyabileceği bir şey mırıldandı, kızkardeşini alnından öptü ve kucağına aldı. Yola çıktığında kadın da eyerinin önündeydi. Herkes sessizlikle kendilerini seyrederken adamları da arkasında gittiler.

İlk konuşan Janos oldu.

«Bay Keogh, doğrusu her koşul altında canınızı kurtarabilmek gibi müthiş bir yeteneğiniz var.»

«Bundan daha kötüsü de olamazdı. Oradan çıkarken dağ tepemize çöküyordu. Van Horne'a bakıp gülümsedim. «Doğrusu o aralıktan içeri bakan yüzün şahane bir görüntüydü.»

En yakın su kanalına gidip başımı suya soktuktan sonra yere yatıp yüzümü güneşe verdim. Ama bu keyif böyle devam edemezdi kuşkusuz, adamları saymakta olan Moreno asık bir yüzle önüme dikiliverdi.

«Bir kişi eksik, senor.»

Yorgun bir halde kalkarken yalakta yıkanmakta olan Van Horne bize döndü, «Emin misin?» diye sordu.

«Evet, senor. Jose Jordana.»

Sırtını kulübenin duvarına dayamış, yerde oturan Jurado kalkıp yanımıza geldi.

«Şimdiye kadar çoktan ölmüştür.»

«Bundan emin olamayız,» dedim. «Gidip bakmamız gerekecek.»

«Aptallaşma,» dedi Jurado. «Biz çıkmadan önce ne kadar kaldık orada? En az bir saat. Hiç bir ses duyan oldu mu?» Çevrelerinde halka olmuş madencilere döndü. Kimse cevap vermeyince bana baktı yine. «O ilk çökmede ölmüş olmalı.»

«Benimle gelecek misin?» diye sordum Moreno'ya.

Adamın yüzünde korku vardı, gerçek korku, ne de olsa genç değildi artık. Derin bir soluk alıp önümde hafifçe eğildi.

«Nasıl emrederseniz senor, ancak bu durumda başka kimseyi alamayız.»

Hoş bir düşünce değildi ama neyse. Madene doğru yürürken Jurado omzumu yakaladı.

«Aptallık etme, dağ hâlâ sarsılıyor.»

Ama o benden çok korkuyordu, elinden sıyrılıp Moreno'nun ardından yürüdüm. Moreno yaktığı iki gaz lambasından birini bana verdi, içeri girdik.

Tüneldeki çatala geldiğimiz sırada van Horne da bize yetişmişti.

Yere yığılı kayalar üzerinden sırtım tünelin tavanına sürtünerek sürünmeye çalışmak ve bu arada ilerde hâlâ taşların karanlıkta yuvarlandığını duymak pek iç açıcı bir durum değildi.

Madencilerin çalıştıkları düzlük felâketti. Biraz önce yeni bir toprak kayması olmuş, her şey yarı boyuna inmiş, çatı kirişleri ve direkler kibrit çöpleri gibi kırılmış ortalığa yayılmıştı.

Bunların arasından geçmeye çalışmak bile başlıbaşına bir tehlikeydi. Ancak bir köşeden hafif bir inleme geldiğinden bundan kaçınamazdık artık.

Jordona bir ton kadar toprağın altındaydı, yalnızca başı, omuzları ve bir kolu dışardaydı, yüzü terden sırılsıklamdı. İlk şokta bayıldığını ve biz kendimize yol açmaya çalışırken baygın yatmış olduğunu tahmin ettim.

Moreno elleriyle kazmaya başladı toprağı. Bir süre sonra bana bakıp başını hafifçe salladı. Aslında Jose Jordana ölmek üzereydi ve bu ana kadar sağ kalmış olması bile bir mucizeydi.

Madenci gözlerini açıp anlamsızca yüzümüze baktı, ama sonra şaşkın bir ifade belirdi bakışlarında. Dudakları aralandı, «Peder, siz misiniz?» diye mırıldandı.

Van Horne omzumun üstünden bakıyordu. Beline kadar soyunmuştu yine, yüzü tozdan bir maskeydi.

«Sizi kilisede gördüm,» dedi Jordano. «Ateş yanıyordu.» Gözlerini yine kapattı sonra, acıyla titredi. «Ölüyorum, peder, hayatımda öyle kötü şeyler yaptım ki. Bunun hiç önemli olmadığını sanırdım, önemliymiş ama.»

Tepemizde gök gürlemesi gibi bir gürültü duyuldu, başımızdan aşağı toprak yağarken korunmak için ellerimle yüzümü örttüm.

Jordana'nın ağzından kan geliyordu.

«Beni bırakma, peder,» diye yalvardı.

Van Horne adamın elini tutarken uzak köşede bir gürültü daha koptu, çatı kirişleri iyice bel verdiler. Van Horne omzu üzerinden bakarak, «Sizin ikinizin burada kalmanızın bir anlamı yok,» dedi.

Her an Tanrısıyla yüzyüze gelmeyi beklermiş gibi görünen Moreno erkekliğine ihanet edecek değildi.

«Jose benim kuzenimdir, senor,» dedi. «Aile işi yani... »

Ben lambayı havaya kaldırdım.

«Karanlığı biraz azaltalım, peder. İşinize devam edin haydi.»

Van Horne daha fazla tartışmayla zaman harcamadı. Adama yaklaşıp güçlü bir sesle, «Pişmanlık duymanı istiyorum,» dedi. «Benimle birlikte söyle: Ey bütün iyiliklerin sahibi Tanrım... »

Ağzına dolan kanla boğulacak gibi olan Jordana tek tek onunla birlikte duayı söyledi. Van Horne, sesi bir kere bile titremeden son ayini bitirdi. Dağ bile bir süre hareketini kesmişti, ortalıkta tam bir sessizlik vardı.

Jardona'nın ağzından son bir kez kan boşandı, gözleri kapandı. Moreno istavroz işareti yapıp geri geri süzülmeye başladı.

«Tanrı seninle olsun, Jose,» diye mırıldandı.

Van Horne'un omzuna dokundum. Bana aldırış etmeden madencinin üzerine eğilip soluğuna kulak verdi. Sessizlikte düzensiz bir soluma işittim. Jordano hâlâ sımsıkı sarılıydı yaşama. Gölgeler arasından tek tek toprak taneleri düşmeye başladı: madenciyi korumak için üzerine kapanan van Horne ölüm duasını okumaya başladı.

«Ey Hıristiyan ruh, seni yaratan Ulu Tanrının, senin için acı çeken İsa'nın, Kutsal Ruhun adı üzerinde olsun... »

Daha önce duyduklarıma hiç benzemeyen bir gürültüyle dağ sarsıldı ve üzerimize inmeye başladı.

Moreno tünelin girişinden heyecanla bağırdı. Van Horne'u saçlarından yakalayıp olanca gücümle geriye çektim. Jose Jordano sonsuza dek kaybolmuştu artık; bir kaçış deliği arayan herhangi bir ürkmüş hayvan gibi kendimi dışarıya attım.

Havada uçan bir taş lambamı parçaladı, lambayı fırlatıp taşlar üzerinde emeklemeye başladım. Az sonra başının üstünde lambasıyla Moreno beni çekmek için elini uzatıyordu.

Dışarda bekleyenlerin maden ağzından dökülen koskoca toz bulutu arasından canlı çıkacağımızı sanmadıkları kuşkusuzdu. Ama bizi gördükleri anda müthiş bir sesle bağırarak, hep birlikte çevremizi sardılar.

Ben kalabalığı yararak yalağın yanına gittim, yere çöküp başımı suya daldırdım. Sonra sırtüstü uzandım yere. Gözlerimi kapatıp derin soluklar aldım. Gözümü açtığımda Janos başımın ucunda dikilmiş bana bakıyordu.

«Ama bu kadarı da çok fazla, efendim,» dedi. «Kendimi yabancı bir ülkede tek başıma hissetmeye başladım artık.»

«Konuşman gereken insan van Horne senin. Bana sorarsan ölümü arzuluyor gibi bir hali var. Ya bu ya da yaşamaktan bıkmış artık.»

Ne olduğunu sorunca durumu kısaca anlattım. Sözümü bitirdiğinde kaşları çatılmıştı.

«Demek yine rolünü ciddiye almaya başladı, ha?»

«Aklına estiği zamanlar.»

«Ya sen?» Bu sefer şaşkınlıktan kaş çatma sırası bana gelmişti. «Siz de kaldınız orada, Bay Keogh. Siz de ölebilirdiniz, bayım, hem

de ne için?»

Bir yere kadar doğruydu söyledikleri. Ayağa kalkınca van Horne'un bize doğru gelmekte olduğunu gördüm, madenciler kendisine yol açıyorlar ama yine de yakınlarından pek ayrılmıyorlar, çoğu istavroz işareti yapıyorlardı.

Van Horne başına ve omuzlarına su döktükten sonra bana bakıp gülümsedi.

«Hepimizin sevdiğimiz anlarımız vardır, Keogh.»

Ancak gülümsemesi uçucuydu, yeni bir ciddiyet vardı şimdi üzerinde. Gömleğini almak için uzandığında Moreno yanına yaklaştı, madenciler de Moreno'nun ardındaydılar. Jurado'nın kalabalığın kıyısında durduğunu gördüm, herhalde neler olacağını izlemek için bekliyordu. Ben de aşırı merak duyduğumdan bir an için onu unuttum.

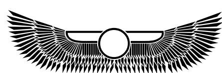
«Peder, içerde zavallı kuzenim için yaptıklarınız... ruhunu huzura kavuşturmak için... inanılmaz bir şeydi. Hepimiz size borçluyuz şimdi. Eğer yapabileceğimiz bir şey varsa... »

Van Horne bir elinde gömleği, yüzünde ve boynunda boncuk boncuk su damlalarıyla durup baktı köylülere. Yüzünü göremiyordum ama üzerinde garip bir sakinlik vardı.

«Bu kadar insan kurtulmuşken bir tek kişinin ölümüne yas tutmak Tanrının merhametini kötüye kullanmak demektir. Bugün öğleden sonra saat ikibuçukta kilisede bir şükran ayini düzenleyeceği. Gerçekten minnet duyanlar orada olsunlar.»

Janos'un yüzünde bile şaşkınlık vardı. Moreno ile adamlarına gelince hayatımda bu kadar düşkırıklığına uğramış insan, pek seyrek olarak görmüştüm.

Jurado mutlu haberi sahibine iletmek için atını dörtnala sürmüştü bile.

10. BÖLÜM

Van Horne bize kendisiyle durumu tartışma fırsatı tanımadan Mojada'ya dönmeye karar verdiğini bildirip atları olan Moreno ve onbeş yirmi madenciyle yola koyuldu. Geri kalan madenciler dört katırın çektiği büyük bir arabaya bindiler.

Janos ile ben yine arabaya binmiştik, Janos durumdan hiç memnun değildi.

«İçerde kafasına taş mı düştü nedir?»

«Hem de kaç kere...»

«Tahmin etmiştim. Beyni sarsılmış olmalı. Böyle bir çılgınlığın başka bir açıklaması olamaz. De la Plata gücüne böyle karşı konulmasını cezalandırmak zorundadır. Yoksa onun için sonun başlangıcı olur bu.»

«Van Horne'un da istediği bu sanırım. Yüzyüze bir karşılaşma.»

«Bu da ancak de la Plata tek başına gelirse olur ve bu durumda da tek başına gelmeyecektir. Ayin sırasında kiliseye gelirse yanında en azından yarım düzine adam olacaktır.»

«Van Horne'un düşündüğü birşeyler olmalı,» dedim. «Bunu de la Plata'ya kendisini asmak için bir fırsat vermek üzere yapmıyordur kuşkusuz.»

«Bir olasılık daha var,» dedi Janos. «Daha önce de dediğim gibi, ya papaz rolünü oynamaya kendini kaptırıyorsa?»

Huzur kaçırıcı bu düşünceyi hemen ittim kafamdan.

«Bunun bir anlamı olmaz ki.»

«Öyleyse bu sabahı açıkla bakalım. Seninle ve Moreno'yla madene girdi, kayaların altında kalan o zavallının yanında kaldı. Bana anlattıklarına bakılırsa herhangi bir papaz kadar elinden geleni yapıp adamı gittiği yere mutlu gönderdi. Neden yaptı bunu? Hayatını neden tehlikeye attı?»

Birden o karanlığın içinde bir an benim de van Horne'u gerçek bir papaz kabul ettiğimi farkettim. Çılgınca bir şeydi bu, ama gerçekti.

«Bilemem,» dedim. «Ben de indim oraya, değil mi?»

«Cevap yok.» Janos gülümsedi. «Gördüğünüz gibi bayım, siz bir İrlandalısınız, ve o ırktan olan kimse bugüne kadar mantıklı ve kendisinden beklenen bir şeyi yapmış değildir.»

Çiftliğe varmış olduğumuz için konuşmamız burada sona erdi. Avluda duran Plata'nın iki adamı içeri girmemize izin vermediler ama Mersedesi alıp köye gitmemize de ses çıkarmadılar.

Ben arabayı Bojada'ya sürerken Janos arka koltukta uyukluyor, ben de beni kurtarmak için Tacho'daki o sahneye bilerek karışan hırsız ve katil Oliver van Horne'un kişiliğini anlamaya çalışıyordum. Çok yakın olan ölüm karşısında gurur duymamı sağlamıştı, en tehlikeli bir durumda canını umursamadan ölüm halinde olan bir insanın elini tutmak, adamın ruhunun sakinleşmesi için hiçbir geçerliği olmayan dualar etmek için madene dalıvermişti.

Gerçek, bunların hiçbirinin anlamı olmadığıydı.

Otele döndüğümüzde servisin aniden düzeldiğini hemen farkettim. Bara girdiğimizde Moreno tezgâhın ardına geçmişti. Üzerinde temiz beyaz bir gömlek ve siyah kravat olduğuna bakılırsa gelir gelmez banyo yapmış olmalıydı.

O özel İskoç viskisi şişesi ile üç kadeh çıkartıp saygıyla, «Beyler benimle içerseniz bana onur vermiş olursunuz,» dedi.

«Çok naziksiniz,» dedi Janos.

Moreno kadehleri doldurdu, kendisininkini havaya kaldırdı.

«Senor Keogh, kuzenim için yaptıklarınızdan dolayı size teşekkür ederim. Ailem adına teşekkür ediyorum size.»

Ben bu insanlar için ailenin çok önemli olduğunu bildğimden uygun birşeyler mırıldandım. Moreno, sözcüklerini seçe seçe, «Peder van Horne... o dediğini yapacak mı dersiniz?» diye sordu.

«Tomas de la Plata ayin yapmak konusunda kendisini uyarmıştı,» dedim. «Benim bütün bildiğim bu.»

«Bizim işimiz değil,» diye Janos atıldı.

«Karışıklık çıkacak mı dersin?» diye sordum Moreno'ya.

«O ayini yapacak olursa kesinlikle Don Tomas onu öldürür, senor. Ayine katılacakları da öldürür. Madenden dönerken bunu peder van Horne'a anlatmaya çalıştım ama o hiç umursamadı bile.»

«Seninle,» dedi Janos kadehini boşaltıp bana bakarak. «Ama bizimle değil. Bay Keogh, bir insanın kendisini nedensiz yere öldürtmesine göz yumamayız, değil mi?»

«Herhalde.»

«Üzülme Moreno,» dedi Janos. «Onun aklını başına getiririz biz.»

Moreno acınacak kadar minnet doluydu bize karşı dışarı çıktığımızda. Mersedesin arka kapısını açıp Janos'un yerleşmesine yardımcı oldu. Mojada belediye başkanı olarak kasabada gereksiz karışıklık istemiyordu sanırım. Diğer yandan, van Horne kasabaya damgasını vurmuştu, bunun da tartışma götürür yanı yoktu. Köyün içinden geçip arabayı kiliseye doğru sürdüm. Ortalıkta van Horne'dan eser yoktu, ancak arabayı tam durdurmuştum ki taşlar üzerinde nal sesleri duyuldu, arkama baktığımda Victoria'nın atının

dizginlerini çekmekte olduğunu gördüm. Nachita da arkasındaydı. Kız endişeli bir yüzle bana koştu, sanki bir yerimde kırık falan olmadığından emin olmak istermiş gibi elleriyle vücudumun orasını burasını yokladı.

«Madende olanları duydun mu?» diye sordum Nachita'ya.

«Dükkândan alışveriş ediyordum, senor, kazadan başka bir şey konuşmuyorlar ki.»

Kızın ellerini ellerimin içine aldım. «Şimdi papazla bir işim var. Daha sonra kampa gelirim.» Kız sanki bana güvenmiyormuş gibi kaşlarını çattı, yanımızda Nachita olmasına aldırmadan uzanıp dudaklarından öptüm. «Git şimdi, yoksa seni de atının üstüne bağlarım.»

Kız güldü, atın üstüne atladı ve Nachita daha kendisini toparlayamadan dörtnala sürdü hayvanı.

«Hiç olmazsa söz dinliyor.» dedi. «Seyrek olarak.»

Janos'un arabadan inmesine yardım ettim. Kiliseye döndüğümüzde van Horne üzerinde cübbesi, boynunda papaz yakalığı, başında üç köşeli dar papaz şapkası olduğu halde kapının önünde duruyordu.

«Ne zaman geleceğinizi merak ediyordum doğrusu,» dedi.

Van Horne arabanın arkasına girip koltuğu kaldırdı. Koltuğun altında çıplak maden göründü. Burası sahte karoseri olmalıydı ki, elini biraz gerilerde bir yere sokup kaldırınca üzerinde siyah harflerle ABD Ordu Donatım yazılı haki renkli küçük bir teneke kutu çıkardı.

Kutuyu iki eliyle kaldırırken, «İçeri gelin,» dedi. Sonra Janos'a, «Puroyu unutma,» diye hatırlattı.

Macar içini çekerek istemeye istemeye purosunu attı. «Bu oyun biraz fazla ileri gitmedi mi sence?»

Van Horne soruyu duymazlıktan gelip içeri girdi. Duvarlarda yazılı müstehcen şeylerin çoğu silinmişti ama duvarları badanalamaya daha zaman bulamamıştı. Ancak dün farkettiğim o pislik ve çürümüşlük kokusu da kaybolmuştu. Mihrabın üstünde iki yanında yanan mumların ışığında haç parlıyordu. Burası eski kimliğine kavuşmuş, gene bir kilise olmuştu işte.

Van Horne kutuyu bir sıraya koyup açtı.

Janos, «Keogh ile ben nasıl bir oyun oynamakta olduğunu öğrenmek istiyoruz,» dedi. «Bu işte tek başına değilsin, bunu hatırlamanın zamanı geldi sanırım.»

Van Horne sorgu dolu bakışlarla bana baktı.

«Kimse gelmeyecek,» dedim. «Umursamıyorlar bile.»

«Tomas de la Plata gelecek ama, önemli olan da bu. Benim başarısızlığımla alay etmeye ve büyük bir olasılıkla beni öldürmeye gelecek.»

«Ama yalnız gelmez,» dedi Janos. «Yalnız gelmesi için neden yok ki.»

«Bize iki gün tanıdı. Bu sabah madendeki fiyasko sonunda bize katlanmasına neden yok artık. Onun için çatışma bizim koşullarımızda ve şimdi olmalıdır.»

Ben, «Ardında en az yarım düzine adamı olmadan bir yere gittiği yok ama,» dedim.

Van Horne kilisesinin ucuna gidip vaaz yerine çıktı. Ellerini tahta kürsünün yanlarına dayayıp bize döndü. Kürsünün üstünde bir incil vardı.

«Arkadaşları ile geldiğinde beni burada bulacak,» dedi. «Neye uğradıklarını anlamayacaklar.»

Elleri bir an gözden kayboldu, az sonra kaldırdığında makineli tüfek üzerimize çevrilmişti. Tanrı bizi korusun ama orada tıpkı *Ölüm Meleği*'ne benziyordu. Planı da kusursuzdu. Tomas de la Plata

ile adamları boş kiliseye girerken mahmuz şakırtıları, alayları duyar gibi oluyordum, Van Horne'u iş başında gördüğüm de unutulmasın. **Thompson** makinelisinin onun ellerinde nasıl öldürücü olabildiğini çok iyi biliyordum. Tomas de la Plata ile yanındakiler ne olduklarını anlamadan öleceklerdi.

Ama planın aksayan bir noktası vardı ki bunu Janos dile getirdi.

«Peki, adamlarından birkaçını dışarda bırakırsa ne olacak?»

«İşte o zaman Keogh ile siz işe karışacaksınız. Çan kulesinin birinci katında yedi metre yüksekte olacaksınız.»

«Peki neyle vuracağız onları oradan?» diye sordum.

Kutuya bakınca bir düzine **Mills** bombası, dipçiği kesilmiş ve en az bin mermisi olan bir **Winchester** ile kendi elindekinin eşi olan bir **Thompson** gördüm.

Janos'u otele bırakıp köye yürüyerek gittim. Düşünecek zamana ihtiyacım vardı.

Van Horne'un planı iyi ve tehlikeliydi. İki makinelitüfek ve kuleden atılacak birkaç elbombasıyla bir iki saniye içinde hepsini öldürmek ya da saf dışı etmek işten bile değildi.

Ancak bütün iş Tomas de la Plata'nın beklendiği gibi hareket etmesine bağlıydı. Geçmişte pek çok gelmeyen ya da başka yoldan gelen insan için pusuda beklemiştim. Avcıdan avlanana geçiş o kadar uzak değildi.

aki kampına geldiğim zaman dikkatimi çeken ilk şey atlarla katırların gitmiş oldukları oldu. Ama çadır hâlâ oradaydı, yanında da dört at otluyordu.

Ateşin yanındaki battaniyenin üstünde meşin bir cilt vardı. Alıp bakınca Don Kişot'un ispanyolcası olduğunu gördüm. Rüzgârın otları hışırdatması dışında ortalık sessizdi. Başımı kaldırınca Nachita'nın karşımda durduğunu gördüm.

«Güzel bir kitap, senor.»

«Senin mi?»

«Gençliğimde Nacozari'de papazların yanında kaldım bir süre. Bir ara beni de papaz yapmak istediler ama içimdeki sesler bana bambaşka şeyler söylediği için kendi halkımın arasına döndüm. Ne de olsa insan ancak bir kere yaşar.»

Kitabı battaniyeye bıraktım.

«Ötekiler nerede?»

«Yük hayvanlarını alıp gittiler, senor.»

«Ama sen kalmışsın.»

Adam gülümsedi, ya da; öyle denilebilecek biçimde büzdü yüzünü.

«Sizi kavakların öte yanındaki havuzun başında bekliyor, senor.»

Kızılderili yere oturdu, kitabını açtı. Onu edebiyatın zevkleri ile başbaşa bırakıp başka türlü zevklere gittim.

ok hoş bir yerdi. Sekiz on metreden sular iri kayaların arasındaki küçük havuza dökülüyordu. Victoria çenesini dizlerine

dayamış bir battaniyenin üstünde oturuyor, boşluğa dalgın dalgın bakıyordu. Ancak ayak sesimi duyunca benim geldiğimi anlayıp hemen ayağa fırladı.

Ne olduğunu bilemediğim bir şeyi görmek istermiş gibi bakıyordu yüzüme.

«Seni gördüğüme sevindim,» dedim. «Seninle başbaşa kalmak ne güzel!»

Victoria gülümsüyordu ama sanki anlamadığı bir şeyle karşı karşıya kalmış gibi kaşlarını çatmıştı. Tepemizde dağlardan dökülen bulutlar kısa sürelerle güneşi örtüyordu. Suyun yanıbaşında ağaçların hemen dibinde oturduğumuz yer tahminimden daha sakin ve serindi. Sanki daha soğuk bir şey kalbime saplanmışçasına şiddetle titredim.

Daha önce de başıma gelmiş bir şeydi, bu. Keltli yanımdı, kötü bir şey başıma gelmeden hep böyle olurdum. Tanrı kendisinden razı olsun kız kendine özgü garip bir seziyle durumumu anladı, ellerimi tutup göğsüne bastırdı.

«Biliyorum,» dedim. «Korkuyorum. En iyilerimizin de başına gelir sonunda. Küçük Emmet Keogh'un bile!»

Kaşlarını çatmıştı şimdi, battaniyenin üstüne çekip dudaklarından öptüm.

«Edmundo... Edmundo Keogh. Onu anlatayım mı sana?»

Kız başını salladı.

«Memlekette seni görürse gördüğü güne şükürler edecek bir dedem var. Tanrının bir insana en büyük nimetinin dilini tutmasını bilen güzel bir kadın olduğunu söylerdi.»

Gülümsemesinden bundan pek hoşlandığı anlaşılıyordu. Büyükbabamı sevmiş bile olabilirdi, eh hikayeye de buradan başlamak en iyisiydi. Böylece küçük Emmet Keogh'un günahlarını çıkarması başladı. Her şeyi anlatıyordum. Koca Mick Collins, iyi ya da kötü nedenlerle öldürdüğüm insanlar... ağabeyimi bile ihmal

etmemiştim. Hikâyem bittiğinde Bonilla ile pazarlığımızla, Van Horne ve Janos hakkında bütün bildiklerimi biliyordu artik.

Bunları anlatmamın nedeni bir önseziydi, van Horne'un planının aksi gideceğini biliyordum. Biliyordum ve kanıtlayamazdım.

Başımı kucağına koymuş yatıyor, masmavi göğe bakıyordum, Victoria alnımı okşarken uyuyakalmışım. Zaten amacı da beni uyutmaktı sanırım, ancak kilise çanının çalmasıyla hemen uyandım. Van Horne çanı ayinden yarım saat önce çalacağını söylemişti.

Kız beni önlemeye kalkışmadı, ben de ayrılırken öpmedim kendisini. Aramızda çok daha derin şeyler vardı artık. Ona son bir kere baktım ve sonra dönüp ağaçlar arasından öğleden sonrası sıcağında beni bekleyen her neyse ona doğru yürüdüm.

Otelin önündeki verandada oturan Janos beni neşe ile karşılayıp biraz yürümemizi önerdi. Bunu hasır bir iskemlede epey kaygılı bir halde oturan Moreno için söylediğine eminim.

«Pek mutlu görünmüyor,» dedim.

Janos gülümsedi. «Anladığım kadarıyla karısı doğum sancıları çekiyormuş, ancak şu anda onun için mi yoksa van Horne için mi daha çok kaygılandığını bilemem.» Mutlu bir ifadeyle purosunun dumanını havaya savurdu. «Doğrusu şahane bir gün. Yaşamak iyi şey.»

Onun bir etki yaratmak için neyi ne kadar söylediğini kesin olarak hiç bilemiyordum, ama genellikle bu umursamazlığının yapmacık değil, gerçek olduğuna eminim. İşin doğrusu şu ki, Janos o anı yaşayan ve kendileri için gelecek ve dolayısıyla geleceğin korkuları var olmayan o pek az insandan biriydi.

Gezine gezine güney duvarı boyunca yürüyerek kilisenin arka kapısına vardık. Van Horne bizi doğrudan giyinme odasına açılan kapıdan içeri soktu.

Cübbesinin üstüne yeşil kolsuz yeleğini giymiş ve hatırladığım kadarıyla İsa'nın ıstırap ve ölümünü simgelemek üzere eteklerini kemerine sokmuştu.

«Doğrusu rolünüze tam uymuşsunuz, bayım,» dedi Janos.

«Öyle olması gerekir. Onbeş dakika kaldı, siz ikiniz çan kulesine ne kadar erken çıkarsanız o kadar iyi olur.»

Bizi kilisenin içinden geçirip vaaz kürsüsünün ardında daha önce görmediğim bir kapıdan taş bir merdivenin başına getirdi.

«İhtiyacınız olan her şeyi orada bulacaksınız. Bir şeyi unutmayın. Ben ateş edince ateş edeceksiniz. Oradan ne kadar çekici görünürse görünsün özel eğlenceler yok. Bu işin bir tek sonuca varmasını istiyoruz.»

Yarı karanlıkta yukarı çıkınca kendimizi üç metrekarelik, üç tarafında yüksek ve dar pencereler olan bir odada bulduk. Van Horne'un dediği gibi her şey yere serili bir battaniyenin üzerinde hazırdı. **Winchester**, sekiz on **Mills** bombası, **Thompson** makinalı ve yanında yarım düzine şarjörü.

Janos soluğu kesilmiş bir halde kanter içinde kenardaki tahta sıraya oturdu. Ben durumumuzu incelerken cebinden bir şişe çıkardı, kapağını açıp lıkır lıkır içti.

Hoş olmayan bir şey vardı. İnsan kafasını uzatıp dışarı bakmayınca köyün içi görünmüyordu, ama sekiz on metre altımızdaki kilisenin kapısı ve bir yanı gayet güzel görünüyordu.

Kendini toparlamış olan Janos'a durumu anlattım.

«Şu halde geldiğini göremeyeceğimize göre hazır olmalıyız,» dedi.

Sıralardan birini Janos'un rahatça oturabilmesi için pencerenin yanındaki duvarın önüne çektim. Kendisi görünmeyecek ama kilisenin kapısının çevresini görebilecekti. Ona **Thompson**'u verdim. Niyetim onu ustalıkla atılmış birkaç **Mills** bombasıyla, gerektiği takdirde de **Winchester** veya **Enfield**'le desteklemekti. Namlularının kısalığı nedeniyle tüfek pek işe yaramazdı.

Penceresiz olan duvarda yirmi santim eninde ve daracık bir yarık vardı. Buradan bakınca vaaz kürsüsü ve ötesinde kilisenin içi görünüyordu. Van Horne ortalıkta yoktu, tam o anda giyinme odasının kapısı açıldı elinde **Thompson** olduğu halde göründü. Kürsüye doğru döndü, yani şimdi yüzü mihraba dönüktü; diz çöküp istavroz işareti yaptıktan sonra ifadesiz bir yüzle kürsüye çıktı.

«Ya buna ne buyrulur, bayım?» diye Janos kulağımın dibinde mırıldandı.

Van Horne **Thompson**'u kürsünün elinin kolayca erişebileceği rafına koydu, tabureye oturup İncili açtı. Ben doğrulup başımı salladım.

«Tanrı bilir. Ben artık onu anlamaya çalışmıyorum. Olduğu gibi kabul ediyorum.»

Çan kulesi çok sessiz ve çok sıcaktı. Janos alnından akan terleri kurularken, «Ben bu işler için eskidim artık,» dedi.

«Ama bir zamanlar bu işlerin adamıydın.» Lâf olsun diye söylenmiş bir şeydi benimki.

«Meksika'ya ilk geldiğimde kuzeydeki dağlarda Yakileri temizlemeye çalışan federal birliğe süvari danışmanıydım. Bir Yaki savaşçısının kulaklarına yüz dolar verdikleri halde pek başarılı olamıyorlardı.»

«Onlardan iyice kurtulmak istemiş olmalılar.»

«Devlet onların topraklarını istiyordu, bu kadar basit işte. O yüzden sağ kalanlar bugün Rüzgar Nehri gibi başka kimsenin

yaşayamayacağı yerlerde yaşıyorlar. Bu olaylar Diaz döneminde yer almıştı.»

«Peki ya sonra?»

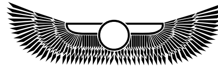
«İhtilâlin başlarında Ciudad Juarez'in alınması sırasında Francisco Madero'nun yanındaydım. Benim gibi pek çok insan vardı. Yaıbancı lejyonum derdi bizlere. Büyük Garibaldi'nin yeğeni Guiseppe gibi kişiler. Esaslı askerdi.»

«Çok ilginç günler yaşamış olmalısın.»

«Öyle, ama sonra Madero'yu öldürdüler. Yaşamayacak kadar iyi bir insandı. Haydutlara hak ettikleri sert davranışı gösterebilseydi. Kara günler, bayım. İnsan kimin ardından gideceğini bilemezdi.»

Sokağın göremediğimiz yanından nal sesleri geliyordu. Gülüşmeler, mahmuz şakırtıları duyuyorduk. Görebileceğimiz yere geldiklerinde hesaplarımızda çok yanılmış olduğumuzu anladım. Aşağıda her biri bir cephanelik denilebilecek kadar silahlı en az iki düzine adam vardı.

Tomas de la Plata simsiyah giysileriyle en ortadaydı ve en dehşet verici şey de kızkardeşinin hemen sağında yer almasıydı.

11. BÖLÜM

Tomas kızkardeşini anladığım kadarıyla van Horne'un rezil oluşunu görmeye getirmişti. Kendisi yere atlayıp da Chela'yı indirmek için kollarını uzattığında kadının bembeyaz yüzündeki isteksizlik bunun belirtisiydi. Tomas kızkardeşinin kolunu tutup kiliseye doğru yürürken adamlarından sekiz on tanesi de arkasındaydılar.

«Şimdi ne olacak?» diye mırıldandı Janos.

Duvardaki yarığa gözümü uydurup kilisenin içine baktım. Van Horne hâlâ yerinde oturuyordu ama makinelitüfeği şimdi kucağına almıştı. Bir mahmuz şakırtısı duyuldu, bir kahkaha koptu, kolunu kızkardeşinin omzuna atmış olan Tomas de la Plata göründü.

«Bugün işler kesat galiba, peder?»

Van Horne makinalıyı dikkatle rafa yerleştirip ayağa kalktı.

«Öyle görünüyor. Tatmin oldun mu?»

«Domuzların kendilerinden beklenileni yaptıkları için mi? Pek sayılmaz.» De la Plata hâlâ sımsıkı tuttuğu kızkardeşine baktı. «Sen tatmin oldun mu, canım?»

Ortada hoş olmayan bir şey vardı, olmaması gereken bir şey. Kadın kardeşinin elinden kurtulmaya çalıştıysa da Tomas bırakmadı.

«Onu bağışlayın, peder. Çok garip ama buraya gelmek istemedi. Benim zorum üzerine geldi ancak.»

Tomas'ın ardında tüfekleri kucaklarında olan adamları tam bir hedef oluşturuyorlardı, ancak ortada bir kadın olduğu sürece van Horne ateş etmeye kalkışmazdı. Ben onun sözünü dinlemeyip

Tomas'ı öldürmeye kalkışsam bile adamların karşı ateşlerine cevap vermek zorundaydım ve Chela da tam ortada kalacaktı.

Van Horne'un yüzünü göremiyordum ama konuştuğunda sesi çok sakindi.

«Benden ne istiyorsunuz, senor? Ölümümü mü?»

«Buna gerek yok.» Tomas de la Plata başını salladı, «Gideceksin, papaz. Yarın seni getiren o iki adamla geldiğin yere döneceksin. Seni asmak bana büyük bir zevk verirdi ama ne yazık ki kızkardeşime söz verdim, o sözünü tutarsa ben de tutacağım.»

Tomas de la Plata kızkardeşinin omzunu hâlâ bırakmadan dönüp yürüdü. Adamları da arkasından çıkarlarken en sondaki yere tükürdü. Van Horne kürsüden inip Tomas'ın ardından koştu.

Tomas de la Plata kızkardeşinin yanında atına binerken ben de öteki pencereye döndüm. Adamları çevresini aldılar, yola koyuldular.

Van Horne kilisenin kapısından, «Senor de la Plata!» diye seslendi. «Bir şey söylemek istiyorum.»

Don Tomas, ardında diğerleri atlarının dizginlerini çektiler. «Ne istiyorsun?»

Van Horne herkesin duyabileceği kadar yüksek sesle, «İhtilâl sırasında bu kiliseden alınmış olan Aziz Martin de Porres'in heykelciği bende. Bu durumlarda heykeli yerine yerleştirmeden önce kasabada bir yürüyüş yapmak gerekir.»

Ortaya çöken sessizliği ancak hayvanların sinirli tepişmeleri bozuyordu.

«Bu yürüyüşe yarın sabah saat dokuzbuçukta kilisenin önünden başlamak niyetindeyim.»

Chela'nın ani çığlığı kardeşi tarafından hemen bastırıldı.

«Kasabada o yürüyüşte sana katılacak bir tek kişi bile bulamayacaksın.»

«Öyleyse yalnız yürürüm.»

Tomas de la Plata ani bir hareketle ceketinin altındaki tabancasını çekti. Ben de aynı anda gerektiğinde hemen ateş etmek üzere Janos'tan **Thompson**'u kaptım. Chela falan dinlemezdim artık.

Chela bir çığlık attı, elini kardeşinin koluna götürdü. Bir an çok tehlikeliydi durum. Ama Tomas tabancayı omuz kılıfına soktu yine.

«Ben sözümü tutarım, papaz. Yarın öğlene kadar vaktin var. Bu yürüyüşe gelince hele bir kalkış seni ben kendimi öldürürüm.»

«Yalnız mı yoksa arkanda adamlarınla mı?»

Tomas de la Plata'nın gözleri parladı. Yüzü bembeyazdı, ama başka bir şey söylemedi, eliyle işaret edince hep birlikte yürümeye başladılar.

Ben fırsattan yararlanıp başımı dışarı uzattım, on beş yirmi metre ötede duran köylüler geri çekiliyorlardı.

«Seyircisi de varmış,» dedim.

«Her şeye inanırım artık, bayım.»

Döner merdivenden koşa koşa inip kiliseye girdim. Camsız pencereden bakınca köylülerin dağılmak üzere olduklarını gördüm, Tomas de la Plata ile adamları da kasabanın kapısından çıkıyorlardı. Van Horne hızlı adımlarla içeri girip ben orada değilmişim gibi geçti yanımdan. Yeleğini çıkartıp en yakındaki sıranın üstüne fırlattı.

Janos kapıda göründüğünde, «Esaslı bir gösteriydi.» dedim.

Van Horne öfke ve düşkırıklığıyla bana döndü.

«Ne yapmamı isterdin, Keogh? Kadını öldürse miydim?»

«Boş ver bunu şimdi,» diye kaçamak bir cevap verdim. «Bu öteki saçmalık nedir, ha? O lânet heykelle yürüyüş. De la Plata haklıydı. Bu kasabada seninle birlikte yürüyecek bir tek kişi bulamazsın.»

«Öyleyse yalnız yürürüm.»

«Ve de la Plata'yı utandırıp yoluna tek başına çıkmaya zorlarsın, öyle mi? O tür oyunlarda yok o.»

Van Horne cevap vermedi, ama yanağında bir kas nabız gibi atıyor, aramızda sanki sözcüklerle ifade edilemeyen bir şey varmış gibi iri elleri sıkılıp açılıyordu. Ben böyle hissediyordum, onun da aynı şeyi hissettiğine eminim.

Yanına yaklaşıp alçak sesle, «Neden, Van Horne? Neden?» diye sordum.

«Lanet olsun, Keogh, bunun cevabını ben bile bilmiyorum,» dedi. Sonra cübbesini bir kenara fırlatıp giyinme odasına doğru yürüdü.

Bundan sonra söylenecek bir şey olamazdı artık. Janos ile otele döndük. Moreno ortalıkta olmadığı için. tezgahın arkasına geçip birer viski doldurdum.

«Şimdi ne olacak?» diye sordu Janos.

«Bunu bana değil, ona sor.»

Aksi aksi içini çekti.

«Sana bir şey söyleyeyim mi, dostum? Durum hiç de parlak görünmüyor.»

Şişeye uzanıp bir kadeh daha doldurdu. Onu orada bırakıp arabayı park ettiğimiz arka avluya çıktım, doğruca kiliseye gittim.

Çan kulesinde kalmış olan silahları hatırlamıştım. Bu haliyle van Horne muhakkak unuturdu onları, oysa daha güvenli bir yere taşınmaları gerekirdi. Aslında gerçek şuydu ki, van Horne'la bir

daha konuşmak istiyordum. Ancak; yokuşu çıkarken boşa zahmet ettiğimi anladım, ben çıkarken Moreno ile van Horne aşağı iniyorlardı.

Yine de silahları kuleden indirip kutularına yerleştirdim, kutuyu da Merdeses'in arka koltuğu altındaki yerine soktum.

Sonra kiliseye dönüp bir sıraya oturdum, mihraba baktım. Pekâlâ, bugünlerde Tanrısız da idare edebilirdim, ama mihrapta göz kırpıp duran mumuyla bu loşlukta da insanın içini huzurla dolduran bir şey vardı.

Birden kapıda Victoria Balbuena belirdi. Kız durakladı, sorgu dolu bakışlarını yüzüme çevirdi, başına bir eşarp örttü.

Ellerinden tutup yanıma oturttum. «Gördün mü, yaşıyorum işte.»

Daha fazla konuşamadık ama. Dışarda bir gürültü koptu, ayaksesleri işitildi, van Horne göründü. **Enfield**'i çekmiştim bile.

«Ona gerek yok,» dedi. «Moreno'nun karısı. Durumu kötü. Bebek çıkmıyor bir türlü, buranın ebesi de ne yapacağını bilmiyor.»

Oturduğum yerde kıpırdamadan baktım yüzüne. Ceketimin yakalarından tutup ayağa kaldırdı beni. «Sen dört yıl doktorluk okumadın mı, ha?»

Arabayla otele geldiğimde kötü haber çabuk yayıldığı için kapının önünde otuz kırk kişilik bir kalabalık birikmişti. Victoria'ya da benimle gelmesini söyledim, kalabalığı yararak kendisine yol açan van Horne'un ardından yürüdük.

Yatak odasında insanın gözüyle görrmese inanamayacağı bir manzara vardı. Hepsi de yakın akraba olan on beş kişi toplanmış, kadınlar bağıra çağıra yas tutmaya başlamışlardı bile. Gözleri yaşlı Moreno hiçbir şey yapamadan öylece durmuş bakıyordu.

Üzerinde bir çarşafla yatakta yatan kadın da ölüm korkusuyla çılgınlar gibi bağırmaktaydı. Ebe olduğunu tahmin ettiğim kocakarı ise belki de hayatımda gördüğüm en pis görünüşlü insandı.

«At şunları dışarı!» dedim van Horne'a. «Hepsini! Ellerini yıkarsa ebe kalabilir. Mutfaktan hemen sıcak su ile sabun getirsinler!»

Moreno'nun karısının artık ölmüş sayılabileceğini söylediğini duymama rağmen hepsi de söylene söylene çıktılar dışarı.

Van Horne, «Öyleyse dua edin,» dedi. «Aziz Martin de Porres'in ona yardımcı olması için dua edin.»

Van Horne kapıyı, sonra da kalabalık artık iyice gürültüye başlamış olduğu için pencereleri kapattı. Onlara ne söylediğini duymadım. Herhalde Moreno'ya söylediği gibi birşeyler söylemiş olmalılar ki az sonra onların da sesleri kesildi.

Kapı vurulunca Victoria koştu, bir leğen sıcak su ucuz bir sabunla döndü. Ellerimi yıkadım, yaşlı kadına da yıkanmasını söyledim. Bana verdiği karşılık ellerini havaya kaldırıp odadan dışarı kaçmak oldu.

"Hamile kadının üstündeki örtüyü çektim, dizlerini kıvırıp muayene ettim. Yaşlı ebenin neden umutsuzluğa kapıldığını bir bakışta anlamıştım.

«Nasıl yapıldığını hatırlayacak mısın?» diye sordu yan Horne.

Kadının anlamaması için ingilizce konuşuyorduk.

«Bir çocuk normal olarak başı önde doğar. Bu ise ters gelmiş, epey berbat bir durum.»

«Bir şey yapabilir misin peki?»

«Bu işin kuramını okumuştum diyelim.»

Kadın bağırmaya başlamıştı, yanına gidip sakinleştirmeye çalıştım. Pek bir yararı olmadı ama. Bunun üzerine van Horne öteki yanına geçip elini tuttu.

«Sana söz veriyorum endişe edecek bir şey yok,» dedi. «Az sonra hepsi geçecek ve oğluna kavuşacaksın.»

Sesinde yine o şey vardı. Merhamet deyin, sevgi deyin ne derseniz deyin. Kadının çığlıkları hıçkırığa dönüştü; ancak van Horne'un elini bırakmıyor tam bir güvenle gözlerinin içine bakıyordu.

İşi kolaylaştırmak için kadının yatağın kenarına gelmesi gerekiyordu. İkimiz birlikte çekerken yine çığlık çığlığa bağırmaya başlayınca van Horne yanına gelip yine sakinleştirdi.

Victoria'yı bir köşeye çekip ne yapacağımı ve kendisinden neler istediğimi alçak sesle anlattım.

Okuldayken beş altı çocuk doğurtmuştum ama bunların hepsi normal doğumlardı. Şimdi yapmaya kalkıştığım işi bir kere hastanede görmüştüm ama işin kuramını biliyordum. Derin bir soluk alıp sanki sınav veriyormuş gibi okuduklarımı hatırlamaya çalıştım.

İlk iş bacakları çıkarmaktı ve bu da çocuğun bacaklarının kasılı olmasına bağlıydı. Hafifçe yoklayınca bacakların dimdik olduğunu farkettim. Bunun üzerine sabırla çalışıp parmağımı çocuğun dizi altına soktum. Parmağımı kıpırdatınca dizi hemen büküldü. Aynı işlemi diğer dizine de yaptım.

Senora Moreno bir çığlık attı, vücudu kasıldı. Ona ıkınmasını söyledim. Bir dakika sonra bacaklar dışarı çıkmıştı.

Bir çarşafı parçalamış olan Victoria yanıbaşımdaydı. Ellerimi uzattım, kız ellerimi temizleyip kuruladı. Bundan sonra dönüp ikinci aşamaya geçtim.

Çocuğun bacaklarını tutup omuzları görünene kadar çektim. Şimdi kolları iki yana açılmıştı, ama bunu nasıl atlatacağımı biliyordum. Çocuğu hafifçe sola çevirdim. Omzu gevşedi, parmağımı sol dirseğine bastırıp kolunu çıkardım. Sonra diğer tarafa çevirip öteki kolunu da kurtardım.

Bir soluk almak için duraklayınca van Horne, «Nasıl gidiyor?» diye sordu.

«Şimdiye kadar iyi, ama şimdi en güç aşamaya geldik. Başın çıkarılması. Aletle bile güçtür. Tam olarak yapılmazsa beyin zedelenebilir.»

İşin bütün sırrı başı ağır ağır ama sürekli olarak çekmekti. Ne yapılacağını çok iyi hatırlıyordum. Sağ kolumu çocuğun altına koyup parmağımı ağzına soktum, şimdi çocuk kolumun üzerindeydi.

Bundan sonra sol elimin işaret parmağını kafasını gevşetmek için başının üstüne başparmağımla küçük parmağımı da sağ ve sol omuzları üstüne koyup hafifçe bastırdım. Baş ağır ağır gelmeye başladı. Ancak ben öylesine bir güç harcıyordum ki alnımda boncuk boncuk terler belirmişti.

Çocuk birden anasından kurtulup elime geldi, ancak soluk almadığı görülüyordu. Sanki herşeyi kilitliymiş de açılmasını bekliyormuş gibi mor renkteydi vücudu.

Bir iki tokat atıp bir yarar sağlayamayınca Victoria'nın verdiği bezi alıp çocuğun ağzını burnunu temizledim. Kalbi atıyordu. Hafifçe ağzına üfledim. Çocuk birden hıçkırır gibi bir soluk aldı, sonra ağlamaya başladı. Dünyanın en güzel sesiydi bu.

Her nedense Victoria da ağlıyordu. Çocuğu becerikli ellerle almıştı benden.

Kadına döndüm, «Eğer merak eden varsa, bir oğlan,» dedim.

Van Horne Victoria'nın bir çarşafa sardığı çocuğu alıp yatağın yanına geldi. Senora Moreno'ya ne dediğini bilmiyorum ama kadın yeniden ağlamaya başladı.

«Söz verdiğiniz gibi, peder, söz verdiğiniz gibi,» diye hıçkırıyordu.

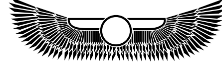
Van Horne çocuğu kadının yanına yatırdı, teras kapılarını açıp dışarı çıktı. Sokaktaki kalabalıktan bir sevinç çığlığı yükseldi.

Ben gereksiz görünüyordum, doğrusu da buydu. Kalkıp kapıya doğru yürüdüğüm sırada kapı açıldı, Moreno peşinde kadınlar

olduğu halde içeri daldı. Kendilerinden beklenen sesleri çıkararak koştular. Ben onları bırakıp kendi odama gittim.

Yıllardır bu kadar yorgun olduğumu hatırlamıyordum, ama içimde garip bir mutluluk vardı. Bir kerelik can alacağıma can vermiştim.

Yatağıma yatıp tavana bakarken Victoria geldi. Yanıma oturdu eliyle alnımı okşayıp içimdeki düğümleri birer birer açtı, ben de kendimden geçip derin bir uykuya daldım.

12. BÖLÜM

Karanlıkta müzik sesiyle uyandım. Gitar ve marakas çalınıyor, biri de şarkı söylüyordu. Yalnızdım, Victoria'dan eser yoktu, yataktan kalkıp bir kibritle lambayı yaktığımda odanın boş olduğunu gördüm. Çizmelerim yatağın uçundaydı. Gidip köşedeki leğenden bir tas su döktüm başıma.

Biraz kendime gelmiştim şimdi. Bir havlu buldum, balkon kapısını açıp serin akşam havasını içime çekerek kurulandım. Otel odalarından dökülen ışıkta Victoria ile Nachita'nın karşı kaldırımda oturduklarını gördüm.

«Victoria,» diye seslenince kız başını kaldırıp baktı. «Neden gittin, Victoria? Gel yukarı.»

Soluk bir gölge gibi olan yüzünden hiçbir şey okunmuyordu. Onun yerine Nachita cevap verdi.

«Yasak, senor.»

«Ne diyorsun, sen? Durun orada, şimdi geliyorum.»

Temiz bir gömlek bulup sırtıma geçirdim, aşağı inip bara girmeden doğruca ön kapıdan karşıya koştum. İki atlı bana çarpmamak için dizginlerine asıldılar.

Victoria ile Nachita geldiğimi görünce ayağa kalktılar. Kızı kollarından tuttum.

«Ne demek oluyor bu?»

«Oteli terketmesi istendi, senor,» dedi. Nachita.

«Saçma bir şey bu.»

«Mojada'da durum o kadar kötü değildir.» Kızılderili omuzlarını silkti. «Bazı yerlerde kızılderililer, hele Yakiler kasabaya bile sokulmazlar.»

Ve orospu çocukları içerde kutluyorlardı, iki adam atlarından inmişler bize bakıyorlardı. Jurado'yu tanıdım ama ötekisini ilk defa görüyordum, Jurado arkadaşına birşeyler söyledi, iki adam gülüşerek içeri girdiler.

Ortalık sessizdi şimdi, müzik uzaklaşmıştı, yorgun değildim artık, yalnızca üzüntülüydüm, insanlık için üzülüyordum.

Kızın ellerini dudaklarıma götürdüm.

«Beni bekle, ceketimi alayım kampa kadar seninle geleceğim.»

Holden geçerken bar kapısı açıktı, van Horne, «Hey Keogh, buraya gel!» diye bağırdı.

Kapıda durakladım. Kasabadaki bütün erkekler oradaydı, hepsi de içmişlerdi üstelik. Bir köşede dört kişilik bir orkestra çalıyordu.

Van Horne ile Janos bar tezgahına bitiştirilmiş bir masanın başındaydılar. Macar kadehini kaldırdı.

«Günün kahramanına! Bize katıl haydi.»

Yanlarına gittim. Jurado ile arkadaşı arkamdaydılar. Moreno bedava içki dağıtıyordu, kendisi de sarhoştu. Van Horne bana baktı.

«Pek mutlu görünmüyorsun, Keogh, ne oldu?»

«Ben uyurken Victoria'yı kapıdışarı etmişler.»

Van Horne omuzlarını silkti.

«Buranın adeti böyle. Kız kendi tarafını seçti, Keogh. Sıradan bir Meksikalının kızılderililere katlanamadığı da bir gerçek.»

«Özellikle de Yakilere,» diye Janos atıldı. «Çok vahşi insanlar, Keogh. Federal ceza birliğinde iken beş Yaki kadınından harem kurmuş bir albayımız vardı. Albay Cubero, Kadın diyorum ama

hatırladığım kadarıyla en büyüğü onbeş yaşındaydı. Her birine yüz peso saymıştı.»

«Ve sen Yakilere vahşi diyorsun, ha?»

«Onu bir gün dağda pusuya düşürdüler.» Janos müthiş sarhoştu, bu yüzden de tane tane konuşuyordu. «Öldürmeden önce neler yaptıklarını ancak Tanrı bilir, ama onu bulduğumuzda ellerinin içinde gözleri vardı ve cinsel organı da ağzına tıkılmıştı.»

«Ne yapmamı bekliyorsun, kusayım mı yani? O küçük kızları yüz pesoya satın almışsa başına gelenleri hak etmiştir bence.»

Moreno aptal aptal sırıtarak tezgahın üzerinden eğildi.

«Hey, Senor Keogh, oğlana peder van Horne'un adını koymaya karar verdik. İyi fikir, değil mi?»

«Çok şahane,» dedim. Van Horne'a döndüm. «Yeni bir van Horne mucizesi, öyle mi?»

Van Horne'un gülümsemesi soldu, gözlerinde ıstıraba benzer bir şey belirdi. Moreno koluma dokundu.

«Benimle içer misiniz, senor?»

«Teşekkür ederim, ama başka bir işim var.»

Gerçekten şaşmış görünüyordu.

«Ama anlamıyorum, senor.»

Gömleğimi iliklememiştim. Victoria'nın verdiği gümüş madalyon birden dışarı fırlayınca Jurado uzanıp tuttu.

«Çok basit, Moreno.. Senor Keogh başkalarının dostluğunu bizimkine tercih ediyor. Esmer et.» Kaba kaba güldü. «Yaki kadınları hakkında söylenenler doğru mu, ha?» Ardından da hayatımda: duyduğum en müstehcen şeyi önerdi.

İşte o zaman onun hır çıkartmak için oraya geldiğini anlamıştım. Özellikle benim için gelmiş değildi, ama beni karşısında

bulmuştu bir kere. Van Horne yerinden kalkmak için davranınca iskemlesine ittim onu.

«Seninle içmekten mutluluk duyarım,» dedim Moreno'ya. «Bir dakika bekle ama.»

Dönüp dışarı çıkarken Jurado arkamdan güldü.

«Donuna, etmemek için kaçıyor işte ufaklık.»

Sarhoşlardan birkaçı da zorunluluktan, güldüler.

Victoria ile Nachita, beni karşılamak için sokağın bu yanına geçtiler.

«Gitmeden önce bir kadeh içkiye çağırıldım,» dedi.

Kız aklımdan geçeni anlamıştı, bunu gözlerinden okudum. Nachita da anlamıştı. «Bunun bir anlamı yok, senor,» dedi. «Yüzümüze tükürürler onlar bizim.»

O anda çok garip bir şey oldu. Buz gibi oldum ansızın, içim bir ateşle doldu. Konuştuğumda sesim dışarda bir yerden geliyordu sanki.

«Beni dinleyin şimdi. Ben Stradballa'lı Emmet Keogh'um ve yeryüzünde hiç kimseden korkmam. Şimdi gideceğiz ve Tanrı da bizimle gelecek. Adaleti yerine getireceğim, bu arada bir iki kafa kırılırsa ne yapalım artık.»

İçime bir karanlık çökmüştü; bana anlattıklarına göre babama da böyle olurmuş. Kaçınılması olanaksız şiddet annemi erken mezarına göndermiş. Başka tek söz etmeden dönüp yürüdüm. Onlar da arkamdan geldiler. Kapıya bir tekme atıp fırtına gibi daldım içeri. Arkamda duran şeyi gördükleri zaman ortalığa çöken sessizliği tahmin edebilmek için ancak orada olmak gerekirdi:

Bara yürüdüm, ellerimi tezgahın kenarına dayayıp ağzı bir karış açık duran zavallı Moreno'ya.

«Ver bakalım şu içkini,» dedim.

Tezgaha yaslanarak hafifçe döndüm. Sırtımı Janos'la van Horne'a vermiştim, önümde Jurado ile arkadaşı vardı. Bir iki adım ötemde duran Victoria kendisine bakınca gülümsedi. Parmaklarımı dudaklarıma götürüp bir öpücük yolladım kıza. Kalabalıktan birinin soluğu tutulmuş gibi oldu. Nachita'nın parmakları eski **Winchester**inin tetiğini kavramıştı bile.

Moreno viski şişesiyle bir kadeh koydu tezgâha.

«Dostlarımı unutuyorsun,» dedim.

Adamın yüzü ıstıraptan çarpılmış gibiydi. Zavallıcık ne yapacağını bilemiyordu. Duruma Jurado el koydu hemen. İri eliyle şişeyi kapıp, «Hayır,» dedi.

O kadar yakından kokusu, o çirkin vücudu katlanılabilir gibi değildi.

«Hiç sana berbat koktuğunu söyleyen oldu mu, dostum?» dedim.

Jurado'nun gözlerinde gerçek bir şaşkınlık belirdi, birinin herkesin önünde kendisine böyle hakaret edebilmesi inanılmaz bir şeydi. Hele kendisinden bu kadar ufaktefek birinin.

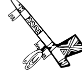
Refleks bir hareketle bıraktığı şişeyi, kaptığım gibi kafasında parçaladım. Gerileyip bağırırken de tabancasını kılıfından çekip van Horne'un önüne fırlattım.

Jurado yüzünden kanlar akarak dönerken en yakındaki iskemleyi kapıp kafasına ve omuzlarına indirdim. Bir kere, iki kere, iskemle paramparça olana kadar.

Jurado dizüstü çöktü, bir süre öyle kaldı, eliyle gözlerine dolan kanları silerek bana baktı.

Ben hafifçe çömelerek kavga pozisyonuna girdim.

«Gel bakalım orospu çocuğu, gel de boyunun ölçüsünü al,» dedim.

Anlattıklarına göre büyükbabam büyük Bob Fitzsimmons'un ardından gitmeseymiş gençliğinde ağır siklet boks şampiyonu olabilirmiş.

Çocukluğumda okulda boyumun kısaldığından dolayı sık sık dayak yerdim. Tabiatım gereği çok yaygara koparmayan biri olduğumdan uzun bir süre bunu kimse farketmemişti. Ancak bir akşam iki çocuğun kurdukları pusu sonunda eve çiğ et gibi bir suratla döndüm.

Mickeen Bawn Keogh yüzündeki gülümsemeye rağmen epey korkutucu, soğuk bir bakışla inceledi yüzümü.

«Yalnızca iki kişi mi dedin, öyleyse seni ele almanın zamanı geldi de geçti bile,» dedi.

Bunun üzerine büyükbabam ceketini çıkardı, beni avluya çıkarıp o soylu sanatın ilk dersini verdi.

Evet, boyum bir altmış, kilom yetmişti ama Raul Jurado'nun o gece anladığı gibi tüm kilomu yumruğumda toplayabiliyordum.

Jurado kükreyerek saldırdı üstüme, sol gösterip sağ yumruğumu ağzına indirdim, dudakları patladı. Bunu göğsünün altına indirdiğim solla tamamlayınca kemiğin kemiğe çarpmasından bir çatırtı işitildi.

İşin sırrı zamanlama ve yumruklardaydı, ilk iki dakika dur durak tanımadan çevresinde dönüp durdum, gülle gibi yumruklarını kolaylıkla savuşturdum.

Kalabalık dağılmıştı, çoğu kendini dışarı atmış dövüşü pencerelerden seyrediyordu. Janos bastonunun sapını kavramış masasında oturuyordu, yüzü terden parıl parıldı. Ancak elinde Jurado'nun tabancası olan van Horne ayaktaydı.

Sanırım bir an dikkatsizlik edip Jurado'nun bileğinden sarkan meşin kırbacı unutmuştum. Bir yumruk daha yerleştirmek için çevresinde dönerken kırbacı rasgele salladı, meşin ip yüzüme dolanınca elimde olmadan ağzımdan bir çığlık koptu.

En kötüsü de kırbacı çekince idi, kendimi tutamaçtan ona doğru savrulduğumda alnıma indirdiği yumrukla geriye doğru savruldum. Arkadaşı ayağını uzatınca da sırtüstü devrildim.

Jurado hızla üzerime atlarken ben yana kaydım, çizmesini suratıma indirmek için ayağını kaldırdığında ayağını kaptığım gibi büktüm; herif tepeme düştü. Masalar arasında yuvarlanırken birbirimizin gözlerini çıkarmaya çalışıyorduk. Yuvarlanmamız sona erdiğinde ben üstteydim.

Kendisine fazla bir şey yapamadan dizini böğrüme soktu ve güçlü bir tekmeyle beni geri fırlattı. Ben doğrulurken de yüzü bir kan maskesi halinde üzerime geldi. Korkmuyordum. Çevresinde dönerken kapı yanındaki Victoria'yı gördüm, herhangi bir dişi kedi gibi dişlerini gösteriyordu, Nachita kızın kolunu kavramıştı.

Jurado artık öldürecekti beni, bu yüzünden okunuyordu. Ellerini pençe gibi kıvırıp boğa gibi saldırdı üzerime. Yoluna bir iskemle atınca dizüstü düştü, kafasına bir tekme indirdim.

O gece ikinci kere elleri ve dizleri üstündeydi şimdi, bardaki arkadaşı onu öldüreceğimi sanarak tabancasını çekti. Hızlıydı ama gerektiği kadar değil. Macarın bastonundan iki karışlık bir çelik parıldadı. Jurado'nun arkadaşı kanlar fışkıran bileğini tutarak tabancasını düşürdü.

Jurado beni o boğa gücüyle gerçekten şaşırtmıştı. Eğilmiş olarak üzerime geldiğinde omzu beni duvara savunmuştu. Ayağı kaymasaydı o anda işimi bitirecekti sanırım. Ben doğrulurken o yine

saldırdı. Kolunun altına girdim, omzunu içeri çekip herifi kalçamın üzerinden fırlattım.

Kalabalık yağmur gibi yağan cam kırıkları altında kaçışırken Jurado'nun ardından atıldım, suratına indirdiğim bir tekmeyle terastan sokağa fırlattım.

Jurado düştüğü yerde kaldı, ben ise birden veranda sütunlarından birine tutunma gereği duydum. Sütuna yaslanıp dönünce Victoria'nın beş altı metre ötede, kalabalığın önünde olduğunu gördüm.

Yüzü bembeyazdı, gözleri irileşmişti. Gülümsedim, ya da o halimle gülümsediğimi sandım ki Tanrım o anda bir mucize oldu.

Kızın gözleri dehşetle doldu, yüzü parçalanan bir aynayı andırdı, ağzı sessiz bir çığlıkla aralandı. Ama birden benim adımı söyledi.

«Emm-et!»

Jurado elinde bıçağıyla üzerime saldırırken dönüp yana attım kendimi. Aynı anda Nachita onun arkasındaki karanlığın içinden çıkıp kendi bıçağını benim önüme fırlattı.

Korkunç bir güce sahip oldum o anda. Benim için dünyanın on önemli kişisi tarafından adımın söylenmesi beni bin kere güçlendirmişti sanki. Victoria daha sonraları orada elimde bıçakla sokağa Jurado'nun üzerine giderken yüzümdeki ifadenin korkunç olduğunu söyledi.

Jurado da aynı fikirde olmalıydı ki elindeki bıçağı atıp sendeleyerek karanlıkta kayboldu.

Dönüp sokak ışığında sapsarı olan yüzlere baktım, çoğunda korku okunuyordu; van Horne yanıma gelip beni düşmekten alıkoyarmış gibi elini göğsüme dayadı. Sesi çok uzaklardan, yerin altından geliyor, gibiydi. Ancak ben o anda bir tek kişiyi görmek istiyordum.

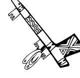
Victoria her nedense ağlıyordu. Neden acaba? Sonra hatırladım. Yavaşça, «Adım?» dedim. «Adım ne benim?»

Ancak büyü bozulduğu için korkacak bir şey yoktu.

«Emm-et,» dedi. «Emm-et.»

«Şimdi gidelim haydi. Yoksa olduğum yere yığılıp rezil olacağım.»

Bir koluma Victoria, diğerine Nachita girdi, onları orada bırakıp kendi yerimize gittik.

Beni kampa götürüp çadıra soktular. Orada serin karanlıkta yatıp kendimi geceye bıraktım. Bir süre sonra Victoria' bir tas su ile gelip yüzümü sildi.

Yorgundum, kafam omuzlarımdan ayrılmış gibiydi, ama yine de güvence isteyecek kadar bilinçli olduğumdan kızın bileklerini kavrayıp, «Bir şey söyle bana,» dedim. «Ne olursa olsun, sesini duyayım sadece.»

Adeta hissedebildiğim bir duraksama oldu, sonra sesi biraz uzak ve biraz boğuk, sözcükler ağzından tane tane dökülerek, «Ne söylememi istersin?» dedi.

«Başka bir şey söyleme, yeter.» Kısık kısık gülmeye başladım, o anda da karanlık iyice sardı beni.

Uyandığımda çadırın bez duvarlarında ateşin gölgesi titreşiyor, sesler duyuluyordu. Kendime gelebilmem birkaç saniye sürdü, seslerden biri van Horne'undu.

Vücudum kaskatı kesilmiş ve sancılar içinde çadırdan dışarı süzüldüğümde üçü de ateşin başında oturmuş kahve içiyorlardı. Beni ilk gören Nachita oldu, Victoria ile van Horne de aynı anda döndüler.

Kız bir anda yanıma uçtu, ayağa kalkmama yardım etti.

«Dinlenmen gerekirdi.»

Sesinde hâlâ o gerçekdışı lezzet vardı.

«Nasılsın?» diye sordu van Horne.

«Çok yaşlı bir köpek gibi hissediyorum kendimi.»

«Esaslı bir gösteriydi. Kendini kullanmasını biliyorsun.»

Enfield'im yanında duruyordu.

«Bunu odanda bırakmışsın,» dedi. «İhtiyacın olur diye düşünüp getirdim.»

Bu kadarla kalamazdı kuşkusuz, devamı da olmalıydı.

«Janos nerede?»

«Bu gece erken yatmak istedi.»

Kafam hâlâ şiş ve vücudumdan ayrı gibiydi, doğru dürüst düşünemiyordum; benim durumumda bu ise hiç olmazdı.

«Kendime gelmem gerek,» dedim. «Bunu çabuk yapmanın da bir tek yolu var. Çok kalmam, hemen dönerim.»

Gökte dolunay vardı, kavaklar ışık ve gölgelerden oluşan bir labirentti sanki, daha geride ise ayışığında gümüşe dönüşmüş olan cavlan akıyordu.

Soyunup bir an gece havasını çıplak vücudumda hissettim, gerçek bir zarar alıp almadığımı kontrol etmek ve anlamak için yaralarımı elledim. Kaburgalarım falan sağlam görünüyordu. Sonra çimenlikten geçip suya girdim.

İnsanın iliklerini donduracak kadar soğuktu su. Haykırmamak için kendimi güç tutup havuzun öteki ucuna kadar yüzüp döndüm. Birkaç saniye de çavlanın altında durunca iyice kendimi toparlamıştım artık.

Suyun altında on saniyeden fazla kalamadım, kıyıya çıktığımda van Horne **Enfield**'im elinde beni bekliyordu.

«Yine unuttun bunu,» diye başını salladı. «Kadınlar insanı böyle yapar işte, Keogh. Sonun başlangıcı.»

«Haklısın.» Bana attığı battaniyeyi yakaladım. «Ne son ama!»

Güldü. «Beynin yerinde oturdu demek? Çok iyi. Sık sık intihara kalkışır mısın?»

Kurulanırken omuzlarımı silktim. «Bilirsin böyle şeyleri.»

Sigarillosunu yakacakken elindeki yanar kibritle durakladı. «Bildiğimi sanmıyorum,» dedi.

«İtilmekten hoşlanmam. Duvar dibine sıkıştırmaktan da. Bu tür hareketler ve Jurado gibi insanlar içimdeki en kötü hisleri uyandırırlar. Boyumun kısalığından olsa gerek.»

«Farketmiştim,» dedi alaycı bir sesle.

Gömleğimi giydim, pantolonumun cebinde buruşuk bir Artista paketi buldum.

«Benden ne istiyordun?»

Van Horne şaşırmış göründü. «Yarını konuşacaktım, başka ne olacak ki... »

«Bu saçma yürüyüşü yapacak mısın?»

«Dediğim gibi saat tam dokuzbuçukta kilisenin önünde olacağım. De la Plata da beni önlemek için oraya gelecek.»

«Yanında en az bir düzine adamıyla.»

«Ve doğruca pusuya düşecek. Bak, anlatayım...»

Bir dal parçası bulup ıslak kumlara planını çizdi.

«Ben Moreno'dan aldığım elarabasına heykeli yerleştirmiş olarak kilisenin kapısı önünde olacağım. Thompsonlo bir iki **Mills** bombası arabada olacak.»

İnsanın zihni ne garip oyunlar oynuyor. Bir an için uzun kara yıllar boyunca planlayıp karıştığım buna benzer yüzlerce işin birindeydim sanki.

«Peki ya Janos?»

«Dünkü gibi öteki **Thompson**'la çan kulesinde olacak o. Sen ise alanın öteki yanında.» Planında bir noktayı işaret etti. «Şurada kullanılmayan yıkık bir ahır var. Bu gece oraya gidip samanlığın kapısı yanına eski bir torbanın altına **Winchester** ile üç **Mills** bombası bıraktım.»

«Ateş alanı nasıl?»

«Bundan iyisi olamaz. Ahırdan kiliseye kırk adım. Kendim ölçtüm. O mesafeden samanlık kapısından ateş ettiğin sürece kaçırmana olanak yok. Dosdoğru çapraz ateşin içine düşeceklerdir.»

Bir süre düşündüm ama planda hiçbir kusur bulamadım. Genellikle her planda bulunanın dışında: bu hayatta hiçbir şeye güvenemezdin. Bu da beklenilmeyenin mutlaka olacağı anlamına gelirdi.

«Bir şey var,» dedim. «Senin bulunduğun yana ateş edeceğim ben. Umarım bunu düşünmüşsündür.»

«Evlât, ben kendimi kapı içine öylesine çabuk atacağım ki, orada olup olmadığımı bile anlayamayacaksın.»

«Sana belki garip gelecek ama kilisede de la Plata'ya meydan okuduğun zaman Janos'u da beni de iyice endişelendirdin,» dedim. «Rolünü biraz fazla ciddiye aldığını düşünüyorduk.»

Buna gerçekten şaşırmış göründü, acı acı güldü.

«Elbette ciddiye alıyorum, Keogh. Elliüç bin dolar değeri var bunun benim için.»

İnkârda biraz aşırıya kaçtığı için bu noktayı hafifçe deşebilirdim ama Nachito ağaçlar arasından bir hortlak gibi beliriverdi o anda. Adamın her zamanki soğukluğunu bile hesaba katsak yine de halinde birşeyler vardı.

«Ne var?»

«Bir ziyaretçi var, senor.» Van Horne'a döndü. «Size gelmiş, peder. Senorita de la Plata.»

Sürprizlerle dolu bir geceydi doğrusu.

Kadın ateşin hemen ötesinde atını dizginlerinden tutmuş bekliyordu. Yüzü pek görünmüyordu ama konuşmaya başladığında sesi sakindi.

«Bağışlayın beni, peder, ama sizinle konuşmam gerekiyordu. Senor Janos'u otelde gördüm, bana sizi burada bulabileceğimi söyledi.»

Van Horne dizginleri kadının elinden alıp Nachita'ya verdi.

«Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim?»

«Peder, kardeşimi iyi tanırım. Yarın sabah belirttiğiniz saatte adamlarıyla kilisede olacaktır. Sizi orada bulursa öldürür. Hiç kuşkum yok bunda.»

Van Horne kadının ellerini tuttu, tam bir cevap verecekti ki kadın sanki destek ararmış gibi kendisine yaslanıp haykırdı.

«Yardım edin bana, peder. Tanrı adına yardım edin bana. Bu korkunç yükü tek başıma daha fazla taşıyamayacağım.»

Van Horne omzu üzerinden bize baktı, bir an duraksadı, sonra kadını çadıra soktu.

Çadırdan bir süre ağlama sesi geldi, sonunda hıçkırıklar kesildi, mırıltılar başladı. İnsan sanki çok özel bir şeye kulak misafiri oluyormuş gibi hissediyordu kendini. Hiç konuşmadan ateşin başına çöküp Victoria'nın getirdiği kahveyi içtik.

Çadırdan çıktıklarında yarım saat geçmişti. Chela de la Plata yüzlerimize bakmadan Nachita'nın atını bağladığı ağaca doğru yürüdü.

Van Horne de arkasından gitti. Kadın papazdan kendisini kutsamasını istedi. Hiç duraksamadan isteği yerine getirdi van Horne, parmaklarıyla istavroz işareti yaparken sesi hiç titremiyordu.

«Benedicat te Omnipotentus Deus, Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.»

Kadın atına atlayıp dörtnala uzaklaşırken van Horne uzun bir süre arkasından baktı. Yanına gittim, ama benim konuşmama fırsat vermeden, «Janos'la senin saat dokuzda yerlerinizi almanızı istiyorum,» dedi. «Ondan önce buluşmanıza gerek yok.»

Gerçekten yürümeye başlamıştı ki kolundan yakaladım.

«Dur bir dakika, ne oldu anlatsana.»

«Beni uyarmaya gelmişti, kendi kulaklarınla duydun ya.»

«Hayır, öteki işten söz ediyorum.»

«Kafasını kurcalayan pek çok şey vardı. Uzun zamandır bir papazla konuşmamış.»

«Yani günah mı çıkarttın?»

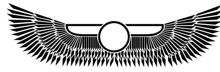
Bana dönüp ceketimin yakalarını yakaladı.

«Bunu düşünmek sana zevk mi veriyor, Keogh? Ne yapacaktım yani? Hayır mı deseydim?»

Hayatımda onun kadar acı çeken bir ruhla karşılaşmış değildim o güne kadar. Beni iterken, «Üstelik yarın sabah dokuz otuzbeşte hepimiz ölmüş olabiliriz,» diye söylendi.

Onun ayışığında uzaklaşmasını izlerken her nedense içim anlatılmaz bir umutsuzlukla dolmuştu. Hayır, doğru değil bu. Bu hissi bir kere duymuştum. Yüz yıl kadar önce. Drumdoon'da yağmur altında, önümde ağabeyimin ölüsü yatarken.

Çadıra dönüp battaniyenin üzerine uzandım, Victoria az sonra sıcak bir içki getirdi. İçkinin içinde uyku ilacı falan olmalıydı ki birkaç dakika sonra uyumuştum bile.

13. BÖLÜM

Çadır bezine vuran yağmurun patırtısıyla uyandım, bir süre direğe bakıp rahatça yattım orada; tam kollarımı açıp gerilene kadar.

Bir an hâlâ uykuda olduğumu ve düş gördüğümü sandım. Ama elimin ayağımın sımsıkı bağlı olduğundan emin olunca bunun uyku falan olmadığını anladım. Seslenmeye başladım, az sonra çadırın kenarını aralanıp Nachita içeri girdi. Yanımda çömelirken yüzü ciddiydi.

«Victoria nerede?» diye sordum.

«Irmak kenarında odun topluyor, senor.»

Oturmaya çalıştım ama başını salladı.

«Bu sabah Mojada'ya gitmeyeceksiniz. Kız istemiyor.»

Kendimi sakin olmaya zorladım.

«Saat kaç?»

«Dokuza geliyor, senor.»

«Tanrı aşkına, Nachita, beni çözmelisin.»

Yalvarmanın bir anlamı yoktu, adam kalkıp dışarı çıkmıştı çünkü. Battaniyeyi; üzerimden çekmekten başka bir şey yapamazdım. Kız bana ıstırap vermemek için olacağından ellerimi önden bağlamıştı.

Çadırdan çıkıp yüzüstü yere düştüm. İki direk dikmişler, çadırdan uzattıkları bir brandayı direklere bağlamışlar, altında da ateş yakmışlardı, yağmur bardaktan boşanırcasına akıyordu

brandanın kenarlarından. Ötede dağlardan yuvarlanıp ortalığı saran sis görüş mesafesini neredeyse sıfıra indiriyordu.

Oturmaya çalıştım; Nachita ateşin başından kalktı, beni doğrultup sırtımı eyere dayadı. Aynı anda Victoria da kucağında çalıçırpıyla ağaçların arasından görünmüştü. Sırtına eski bir battaniyeden yapılma bir pelerin atmış, başına hasır bir şapka geçirmişti.

«Ne kanıtlamaya çalışıyorsun?» diye sordum.

Kız dal parçalarını yere attı, hiç konuşmadan çömelip ateşi beslemeye başladı.

«Dün gece dilinin çözüldüğünü unuttun mu yoksa? Cevap ver bana, namussuz karı.»

Nachita'nın tokadı suratımda patladı. Kız hemen ayağa fırlayıp aramıza girdi, adamı iteledi. Sesi yine uzaktan geliyor, tane tane konuşuyordu.

«Bu sabah arkadaşın ölecek, kesin bu.»

«Ama ben ölmeyeceğim, öyle mi?»

Nachita tüfeğini kapmış, ayağa fırlamıştı bile. Geç kalmıştı ama. Irmaktan geçen, ağaçlar altından beliren atlılar kampı sarmışlardı bile. En az otuz kişi vardılar. İki-üçünü tanımıştım, ama Jurado görünürlerde yoktu. Atlılar birden ayrıldılar. Thomas de la Plata aralarından geçip yanımıza geldi.

Her zamanki giysilerinin üzerine bir süvari subayının pelerin biçimindeki kaputunu geçirmişti. Gerektiğinde hemen tabancasını çekebilmesi için pelerinin önü açıktı.

Bir süre kaşlarını çatarak bana baktı, sonra atından inip yanımda çömeldi.

«İsteksiz bir damat adayı galiba, Senor Keogh? Bana aksini anlatmışlardı oysa.»

«Beni burada tutmazsa papazın yanına gidip öleceğimi sanıyor.»

«Öyle mi?» Tomas kıza baktı. Sonra da Nachita'ya. «Haklı olabilir. Yabancılar birbirlerine yardım ederler, kaçınılmaz bir yaşam gerçeğidir bu onlar için.»

«Bir insanın ölmesini istemiyorsam ne çıkar bundan? Bir Amerikalı o. Onu öldürürsen epey politik baskı yapılacaktır.»

«Bunu kendisi istedi, ben istemedim.»

«Öyleyse beni serbest bırak da onu kandırayım.»

«Ama kandırmanı istemiyorum ki.» Şaşırmış görünüyordu. «Neden istiyeyim? Din şehidi olmak istiyorsa ona yardımcı olmak beni mutlu eder.»

Rolümü oynamaya devam zorundaydım; benim nasıl tepki göstermemi bekliyorsa o tepkiyi göstermeliydim.

«Neden ama? Bunda senin ne çıkarın olabilir ki?»

Herkesi birkaç adım geriye göndermek için elini salladı, sonra bana doğru eğildi.

«Isa Kudüs'e girdiğinde yetkililerin zorunlu oldukları şeyi yapmış olduklarını düşündün mü hiç? Başka seçenekleri yoktu. Bir arada yaşayamazlardı. Bir çelişki olurdu bu.»

Bütün bunları büyük bir ciddiyetle söylüyordu. Kendisini ilk gördüğümde hafif kaçık olduğunu anlamıştım zaten. Şimdi ise emindim, buna.

«İlginç bir benzerlik,» dedim.

«Öyle. Benim gibi bir insan peder van Horne'un dünyasında nasıl yaşar? Ya da onun gibi biri benim dünyamda? Ben kendi bildiğim, biçimde yaşamaya devam ediyorum, bu da senin papazının çoktan ölmesi gerektiği demektir.»

Tümüyle kaçırdığını anlamak için bu çarpık mantığını dinlememe gerek yoktu, ayağa kalkarken yüzünden çıldırdığını okuyabiliyordum. .

Cebinden altın bir saat çıkartıp kapağını açtı.

«Şimdi izin isteyeceğim, oniki dakika sonra randevum var ve ben randevularıma tam zamanında giderim.» Atının üstüne atladı hayvanı ateşin üzerinden aşırıp kahve güğümünü devirdi. «Seni böyle terkettiğim için üzgünüm, dostum. Biri seni ateşle oynadığın konusunda uyarmalıydı. Bu vahşi yavrunun bıçağını belinden çıkarmayacağını umalım bari.»

Adamlarıyla birlikte sisler arasında kaybolduğunda Victoria'ya döndüm.

«Hâlâ vakit varken bırak beni, yalvarıyorum sana.»

Kız sırtını dönünce yapabileceğim tek şeyi yaptım, dizüstü çöküp bileklerimi ateşe soktum. İnanılmaz bir sancı kapladı vücudumu, elimde olmadan bağırdım, ama o sırada kız üstüme atlamış beni eyere doğru çekiyordu bile.

«Kazanacak hiçbir şeyin yok,» dedim. «Oysa çok şey kaybedebilirsin. Böylesine bir ihanetten sonra birlikte yaşayabilir miyiz sanıyorsun? Senin yüzüne her baktığımda bunu hatırlamayacak mıyım?»

Kızın gözleri irileşince can alıcı noktaya dokunduğumu anladım. Gözlerinde gerçek bir acıyla duraksıyordu. Ellerimi uzattım.

«Şu andan sonra yapacağın hiçbir şeyin yararı olmaz artık.»

İstediğimi elde etmiştim. Kız sırtındaki battaniyenin içinden çıkardığı çok keskin bıçakla bir hamlede kesti ellerimi bağlayan ipi. Ayaklarıma eğildiğinde Nachita da kılıfı içindeki **Enfield**imi uzattı.

«Kasabanın ana girişinden geçersem çok geç kalacağım,» dedim. «Başka bir yol yok mu?»

«Kilisenin yakınında duvar çökmüştür, senor. Tırmanmak kolaydır. Size gösteririm.»

Kızılderili bunu söylerken kıza bakmıştı, kız başını salladı. Ben giderken kızın ellerini tutup kendime çektim.

«İster inan ister inanma ama dönmeye kararlıyım,» dedim.

Kızın sözüme bir an bile inanmadığını gözlerinden okuyordum. Doğrusunu söylemek gerekirse işlerin bu gidişinden ben de bundan o kadar emin değildim ya.

En yakın atın sırtına atladım, topuklarımı sertçe karnına bastırıp dörtnala uzaklaştım sislerin içinde.

Nachita bir an sonra yanıbaşımda belirdi, bir elinde silahı vardı. Epey engebeli bir araziden kalbim yüreğim ağzımda geçtik, dibinde birkaç santim yağmur suyu olan derin bir dere yatağına girdik, öteki taraftaki yamacı çıktık ve köyün üst başındaki duvarın otuz kırk metre ilersine vardık.

Duvarın tuğlaları yer yer yıkılmış, yüksekliği üç dört metreye inmişti. Atımı duvarın dibine yanaştırıp sırtında ayağa kalktım. Nachita hayvanın kıpırdaması için atını atıma yapıştırdı. Her zaman olduğu g'bi kısa boyumun sıkıntısını çekiyordum. Ancak bir zıplamayla duvarın üstüne tutundum, yarıklara ayaklarımı sokup kendimi yukarı çektim.

Nachita'ya el salladıktan sonra öteki taraftaki küçük bir avluya atladım. Duvardaki küçük bir kapı kilitli değildi. Kapıyı açınca kendimi kasaba alanına açılan daracık bir sokakta buldum.

Köşeden başımı uzatıp baktığımda kilisenin kırk metre kadar ilerde olduğunu gördüm. Van Horne'un sözünü ettiği el arabası kilise kapısının bir iki metre önündeydi ve üzeri parlak renkli bir battaniyeye kaplanmıştı. Üstünde de Aziz Martin de Porres'in heykeli tek başına duruyordu. Ortalıkta ne van Horne'dan ne de Janos'tan eser yoktu.

Köye giden yolda nal sesleri duyunca köşedeki binanın van Horne'un sözünü ettiği ahır olduğunu anladım.

Sokaktaki tahta kapıdan taş bir merdivenle yukarı çıkılıyordu. Kapıyı açtığımda bunun kiliseyi ve alanı gören samanlık kapısı olduğunu gördüm. Van Horne kilisenin kapısı içinde, yağmurdan korunuyormuş izlenimini vererek duruyordu.

Söylediği gibi çuvalları köşede buldum, **Winchester** ve bombalar hazırdı. Samanlık kapısına döndüğümde de la Plata'nın adamlarının bir grup halinde soldan belirip kilise kapısının karşısına dizildiklerini gördüm.

Durum bundan daha iyi olamazdı. O son dakikada pek çok şeyin farkına vardım. Tomas de la Plata süvari kaputu içinde. Van Horne sırmalı cübbesiyle kapı önünde.

Bir elbombası aldım, fünyesini dişimle söküp atmaya hazırlandığım sırada yan sokaktan bir atlı dörtnala çıktı, atını Tomas ile van Horne arasında öylesine sert durdurdu ki, hayvan ıslak taşlar üstünde kaydı, düştü.

Chela de la Plata çok geç kalmıştı. Van Horne **Thompson**'u arkasından çıkartıp ateşe başlamıştı bile, çan kulesinden de bir el bombası yuvarlanıp adamların ortasında patlamıştı.

Ben de işi sağlama bağlamak için elimdeki bombayı fırlattım. Chela ölmüştü çünkü. Ölmüş olması gerekirdi. Yüzünün kanlar içinde olduğunu gördüm, kardeşi yanıbaşında kadını eyerin üstünde tutmaya çalışıyordu; Janos kuleden uzanıp öteki **Thompson**'la alanı sağdan sola tararken ikisi de atlarıyla birlikte devrildiler.

Janos'un yaptığı yanlış bir hareketti, çünkü şimdi adamlar da ateşimize karşılık veriyorlardı. Janos'un silahı sustu, kendisi pencerenin pervazına dayandı, başı öne düştü. Sonra vücudunun ağırlığıyla kaydı ve **Thompson**unun ardından on metre aşağıya kaldırıma yuvarlandı.

Ben bu arada hiç durmadan ateş ediyor, hedeflerimi dikkatle seçiyordum. Dört tanesinin işini bitirdiğim kesindi. Buna rağmen birkaç atlı altımdan geçerek sağımdaki sokakta gözden kayboldular.

Alanda dumandan gözgözü görmüyordu, ölmek üzere olanların çığlıkları, hayvanların bağırmaları birbirine karışıyordu. Birden ani bir hareket oldu, **Winchester**imi omzuma kaldırdım ama bir küme binicisiz atın dumanlar arasından sokağa doğru koştuklarını görünce yine indirdim.

Ortadaki bir hayvanın üzerine atılmış bacağı, süvari kaputunun savrulan pelerinini gördüğümde çok geç kalmıştım. Yüzü kan içindeki Tomas de la Plata ile bir an gözgöze geldik, sonra atlarla birlikte sokakta kayboldu gitti.

Başımın üstünde kapıya bir mermi saplandı o anda. Hemen namludan çıkan aleve doğru ateş ettim, bir çığlık koptu. Bir sessizlik oldu, **Thompson** ortalığı bir kere daha taradı, yeniden sessizlik çöktü.

Bir süre sonra van Horne, «Orada mısın, Keogh?» diye seslendi.

Aşağı inerken tüfeği yeniden doldurdum. Van Horne'a giderken barsakları deşilmiş ama hâlâ debelenen bir atın kafasına bir el ateş etmek için durakladım.

Van Horne, üzerinde hâlâ cübbesi, sırmalı, pelerini olduğu halde makinelisi ateşe hazır bir durumda dumanların arasından çıktı.

«Janos öldü,» dedi. «De la Plata'yı da göremiyorum.»

«Kaçtı. Arka sokağa girerlerken gördüm birkaçını. Burada öteki **Thompson** olmalıydı.»

«İş işten geçtikten sonra yanmanın anlamı yok. Onu vurduğumuzu sanıyordum ama yalnızca atını vurmuşuz. Kızkardeşini hiç beklemiyordum.»

Sesi birden kısılmıştı, konuşmakta güçlük çekiyor olmalıydı ki, makinalısını elime tutuşturup dönüp yürüdü. Onun ardından gidince sırmalı pelerini çıkartıp kadının üstüne örttüğünü gördüm, sonra da kiliseye girdi.

Janos'un kuleden düşürdüğü öteki Thompsonu aldım, çalışıp çalışmadığını kontrol ettikten sonra iki elimde iki makinalı ana caddeden aşağı yürümeye başladım. Moreno ile bir avuç köylü korkudan ödleri patlamış halde otelin dışında bekleşiyorlardı.

Moreno bana doğru koştu. «Peder van Horne iyi mi?»

Başımı salladım. «Kapıdan kaç kişi çıktı, gördünüz mü?»

«Altı kişi, senor. Don Tomas çılgınlar gibi sürüyordu atını, yüzü kan içindeydi.»

«Kızkardeşi olayı önlemeye çalıştı, ama arada kendisi öldü.»

«Aman Tanrım.» Moreno ile yanındakiler istavroz işareti yaptılar. «Bu günün sonucunda hepimiz öleceğiz, senor.»

«Biraz cesaretiniz kalmışsa ölmezsiniz. Ölüleri soyarsanız kilisenin önünde bol miktarda silah ve cephane var. Bu arada senin yerinde olsam ana giriş kapısının duvarına iki adam yerleştirirdim. İhtiyaç olacağını sanmıyorum ama makineli tüfekleri alabilirler. Huanca'daki eski çiftlikte Teğmen Cordona diye biri var. Eğer kendisine bir mesaj iletecek olursanız dörtnala gelir buraya.»

Adam derin bir soluk alıp başını salladı.

«Haklısınız senor, böyle bir durumda paniğin hiçbir yararı olmaz. Ateş başlayınca en az iki düzine insan kaçtı kırlara. Yıllar boyunca buralarda çok korkunç şeyler gördüğümüzü unutmayın. Tüm köylerin halkı katledildi... kadınlar, çocuklar... İnsan Tanrının Meksika'ya sırt çevirdiğini sanacak neredeyse.»

Sözünü orada kesip seçtiği iki kişiye makineli tüfeklerin tetiklerini nasıl çekeceklerini gösterip yanlarından ayrıldım.

Barda benden başka kimse yoktu, bir şişe viski bulup iri bir kadehe doldurdum. Tanrım, ne pis işti bu. O kadar adam ölmüştü,

kadın ölmüştü ve Tomas hâlâ yaşıyordu. Birden hepsinden bıktım, dünyaya ve en çok da van Horne'a müthiş bir öfke duyuyordum.

Moreno ile adamlarının ölüler arasında dolaştıkları alandan geçip kiliseye girdim sonra. Van Horne mihrabın yakınındaki en ön sırada oturuyordu. Ben yürürken başını bile çevirmedi.

Yanında durdum.

«Bir şey söyleme, Keogh, biliyorum,» dedi.

Ona orada bakarken bütün öfkem ve düşkırıklığım uçuvermiş gibiydi. Gerçek sonunda başını çıkartıyor ve kendi rahatlamasını getiriyordu.

«Bilmiyorsun,» dedim. «Senin olduğu kadar benim de suçum var. Olan her şey için, ve bunlara Albay Bonilla ile Tomas de la Plata'yı da katabiliriz.»

«Ortak sorumluluk mu? Yeteri bir açıklama değil. Son anda insan kendi hareketlerinin sorumluluğunu yüklenmelidir.»

«O senin gittiğin din okulunun derslerinden birinden bu galiba,» dedim.

«Olabilir.»

Tam o anda Moreno kapıdan, «Çabuk gelin, peder!» diye bağırdığından sözüne devam edemedi.

Dışarı çıkınca Nachita'nın yerde duvara yaslanmış olduğunu gördüm. Sersemlemiş gibiydi, alnından kan akıyordu.

Dizüstü çöküp ceketini yakaladım.

«Beni o gönderdi, senor. Şeytan gönderdi.»

Ne olduğunu o anda anladım, bir tek gerçek anında, yine de olayların mantıklı bir sıralaması olmalıydı.

«Victoria elinde mi?»

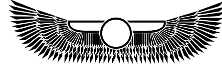
Başını eğdi.

«Ondan başka daha yirmibir kişi, senor. Buranın köylüleri. Çocuklar.»

Paniğe kapılıp kırlara kaçanlar.

«Ne istiyor?» diye van Horne sordu.

«Sizi istiyor, peder. Yalnızca sizi istiyor, başkasını değil. Size iki saat süre tanıyor.»

14. BÖLÜM

Kiliseye girince Nachita kötü gerçekleri sıraladı. Tomas de la Plata'nın beş adamı kalmıştı ama bunlar da istediklerini yapmak için yeter de artardı bile. Irmağın öteki yanında yalnızca duvarları kalmış yıkık bir eve doldurmuştu rehinelerini. En küçük bir saldırı karşısında onları hemen öldürecekti.

Bu anlattıklarının van Horne üzerindeki etkisi müthiş oldu. Kemiklerini saran etleri birden buruşmuş gibiydi, yüzü öylesine çökmüştü ki çok yaşlı ve bitkin, olanlardan çok uzak görünüyordu.

Tek kelime söylemeden dönüp giyinme odasına girdi. Nachita'yı bırakıp ben de ardından yürüdüm. Bir elinde viski şişesi, bir elinde, kadehi vardı. Viskiyi boşaltırken eli titriyordu. Bir yudumda kadehi devirip bir daha doldurdu.

«Ne yapacağız şimdi, Keogh?»

«Bilmiyorum. Düşünmek gerek.»

İçkinin ilk etkisiyle olacak birden kendini toparladı.

«Bir deneriz. Sen, ben ve kızılderili. O da bizimle gelir. Onları altedebiliriz, Keogh. Unutma ki ancak beş adamı kaldı.»

«Yanına bile yaklaşamayız,» dedim. «Bir silah sesi duyarsa hepsini öldürür.»

Öfkeyle bana döndü van Horne.

«Bundan inasıl emin olabilirsin? Gidip duruma bakmadın bile. Bu sis ve yağmurda bizi görmeden yanına da yaklaşabiliriz.»

İkimiz de biliyorduk boşuna konuştuğunu. «Haydi gel kapıya kadar gidip duruma bir bakalım,» dedim.

Cübbesini sırtından çıkardı, şapkasını başına geçirdi, kiliseden çıktık. Kapıyı açınca hiç beklemediğim bir sürprizle karşılaşmıştım.

Kötü haber vebadan çabuk yayılır derler. Köyün tüm halkı yağmur altında bekleşiyorlardı. Esmer, kaygılı yüzler..., bir tek ses, bir tek inilti bile yoktu. Bütün olanları bir yaşam gerçeği olarak kabul edenlerin umutsuzluk dolu kabullenişleriydi.

Van Horne ile kalabalık bir an karşı karşıya kaldılar, ardından çok garip, ama müthiş güzel bir şey oldu.

Yaşlı bir kadınla genç bir kız önde duruyorlardı, kızın elinde bir torba vardı, yağmurdan sırılsıklam olmuş incecik bluzu altından göğüsleri görünüyordu. Bunu ve gözlerindeki o büyük acıyı çok iyi hatırlıyorum. Yaşlı kadın kızı ileri itti.

Kızın uzattığı torbayı van Horne bir şey demeden aldı.

«Ölüler için mum, peder,» dedi kız.

Kız van Horne'un önünde diz çökünce kalabalık da onu izledi. Şakır şakır yağan yağmur, diz çökmüş insanlar, van Horne'un elinde torbayla önündeki kıza bakışı görülecek manzaraydı.

Van Horne kızı kaldırdı, konuşmaya başladığında sesi sakin ve yumuşaktı, yüzünde bir gülümseme vardı.

«İçeri gel, çocuk, ıslanma,» dedi. «Hepiniz içeri gelin.»

Dönüp bana tek kelime söylemeden içeri girerken van Horne için benim varlığım yoktu sanki. Yoldan çekildim, duvara yaslanmış duran Nachita yanıma geldi. Köylülerden çoğu yıllardır kiliseye girmiş değillerdi, ama yine de içeri sessizce düzenle giriyorlar, kadınlar başlarını örtüyordu.

«Orada ne yapacaklar, senor?» diye sordu Nachita. «Mucize için dua mı edecekler?»

«Sanırım öyle.»

Kızılderili başını salladı.

«Ben böyle şeylere inanmam. Tomas de la Plata da inanmaz.»

Ben de aynı duyguyu paylaşıyordum. Dönüp birlikte köyün ana giriş kapısına doğru yürüdük.

Yağmurun şiddetinden elli altmış metre ilersi görünmüyordu. Kapıları kapatıp sürgülerini çektikleri için birşeyler görebilme umuduyla duvara çıktım ama hiçbir şey göremedim.

Nachita az sonra bir yerden bulduğu eski bir pelerin ile palmiye yapraklarından örülme bir şapka getirdi. İliklerime kadar ıslaktım ama getirdiklerini sırtıma ve başıma geçirip bana yabancı gelen bu topraklara baktım.

«Yapabileceğimiz bir şey yok mu?» diye sordum.

Başını salladı.

«Kendisine karşı bir hareket başlar başlamaz öldürür hepsini.»

Irmağın ötesindeki o yıkık duvarlar arasındaki Victoria ve diğerlerini düşünmeye çalıştım ama beceremedim, hatta yalnızca Victoria'yı bile düşünemiyordum soğuktan ve sırılsıklam ıslanmış olmaktan.

Bir düş içindeydim sanki. Olanlar aslında olmuyor gibiydi. Her an uyanacaktım, ama uyanınca da neyle karşılaşacaktım, önemli olan buydu işte.

«Yapılacak bir şey yok şu halde,» dedim. «Söylemek istediğin bu mu?»

«Papaz var ya, senor.»

Kapının bir yanını **Thompson**lardan biriyle koruyan adamdan uzaklaştım. Nachita da arkamdan geldi.

«O papaz değil,» dedim. «Gerçek bir papaz değil. Biliyorsun.»

«Önemi yok, senor. De la Plata onu istiyor, benim elim kolum bağlı oturup hanımımın öldürülmesine göz yumamam.»

«Onları nasıl olsa öldürür,» dedim. «Bunu düşünmüş müydün?»

Yağmur içinde bir el silah sesi duyuldu, bizim tarafımızdaki nöbetçi paniğe kapılıp makinelinin tetiğine bastı. Nachita adamın kolunu yakalayıp durdurdu, sessizlikte dışarı kulak verdik.

«Hey duvardaki, ateş etme!» diye bağırdı biri.

Sisin arasından köylülerden biri çıktı, elleri önünde bağlıydı, boynuna bir ip geçirilmişti. İpin öteki ucundaki atlı Raul Jurado'ydu.

«Senor Keogh, Don Tomas papaza selam ediyor,» diye seslendi. «Saat yarıma kadar vakti var. Ciddi olduğumuzu böylece ispat ediyoruz işte.»

İpi bırakınca zavallı adam koşmaya başladı. Jurado adamı sırtından iki el ateşle devirip sisler arasında bir anda kayboldu.

Kiliseye giderken yolda yürüyenlerle karşılaştım. İçerde hâlâ birkaç kişi sessizce sıralarda oturuyorlardı. Kararsız bir halde dururken Moreno şapkasını iki eliyle tutmuş olarak yan bölmelerden birinden çıktı.

«Peder Van Horne nerede?» diye sordum.

«İçerde, senor, günah çıkartıyor. Buradakilerin çoğu uzun yıllardır günah çıkartmamışlardı.»

Onu bırakıp mihraba doğru yürüdüm. Kenardaki bir bölmenin duvarındaki oyuğa Aziz Martin de Porres'in heykeli yerleştirilmişti. Horne heykelin altında bir sırada oturuyordu. Önünde çökmüş olan bir kadın ayağa kalkmak üzereydi.

Van Horne kadına birşeyler söyleyip benim yanıma geldi. Cübbesinin üzerine pelerinini giymişti yine, omuzlarında mor bir atkı vardı, az önceki durumu düşünülürse inanılmaz bir sakinlik vardı yüzünde.

«Acele bir şey mi, Keogh? Biraz işim var da.»

Onu kolundan tutup kilisenin öteki yanına çektim ve az önce olanları anlattım. Ciddiyetle dinledikten sonra saatini çıkardı.

«Bir saat bir çeyreğimiz var öyleyse.»

«Ve bu tür oyunlarla geçirecek hiç zamanımız yok.»

«Zavallıcıklar çok çekmişler. Şu aşamada biraz rahatlamaları iyi olur.»

«Biraz rahatlama, ha?» Mor atkıyı çektim omzundan. «Bunun ne olduğunu biliyor musun? Ne yaptığının farkında mısın sen?»

«Bu işte kötü bir yan varsa, benim suçum bu, onların değil. Tanrıya inanmayan bir insan için günah düşüncesi epey etkiliyor seni.»

«Cehenneme kadar yolun var!» Atkıyı suratına fırlattım.

«Herhalde gideceğim yer orasıdır, Keogh.» Acı acı gülerken bir an için eski benliğine dönüvermişti. «Bu düşünce seni rahatlatıyor mu?»

«Anlaşmada böyle bir şey yoktu,» dedim. «Çok ileri gittin artık. Başka koşullar altında kabul edilir olabilirdi. Bir papaz ne de olsa, ne yapmış olursa olsun yine papazdır. Başka ne olmuş olursa olsun.»

«Çok doğru söyledin,» dedi.

Sözlerinin anlamını tam olarak algılayabilmem için birkaç saniye geçmesi gerekti. Ama bu yine de daha ilk gündenberi bildiğim bir şeydi sanki. Sandığım iki insan değildi de birinden ötekine geçip duruyordu. Başka biriydi. Tümüyle bambaşka biri.

Konuşmak istermiş gibi elini omzuma koydu ama ben dehşetle geri çekilerek kendimi dışarı, yağmura, attım.

Oteldeki bara girdiğimde Moreno tezgâhın ardında kadehleri parlatıyordu ama bakışları boşluğa dikilmişti. Kendini hemen toparlayıp viski şişesi ile kadehi çıkardı.

İçkiyi doldururken, «Pederi gördünüz mü, senor?» diye sordu. «Müthiş bir adam. Onun gibisi az bulunur.»

«Doğru.» Viskimi içtim.

«Mucizeler yaratan bir insan. Bunda hiç abartma yok, senor.»

«Görüşe bağlı bir şey,» dedim. «Rehineler konusunda şapkasından ne çıkaracak dersin?»

«Senor?» Şaşkın şaşkın bakıyordu yüzüme.

«Onların ölmesine izin verecek mi? Yoksa son fedakârlığı kendisi mi yapacak? Kabul edersin ki ilginç bir düşünce.»

Gözleri dehşetle büyüdü. «Asla senor, asla, o olmaz. Akıl almayacak bir şey bu.»

Sanki şeytanmışım gibi dönüp kaçtı salondan. Odaya çöken sessizliği arkamdan van Horne'un sesi bozdu.

«Adamcağızı rahatsız ettin galiba?»

«Senin yeryüzüne yeniden gelmiş İsa olduğunu sanıyor.»

Sesinde bir an O' eski öfkesi gürledi.

«Allah kahretsin, Keogh, seni cizvitlerin eğittikleri hemen de anlaşılıyor.»

Elimi kaldırdım. «Tamam, kazandın.»

«İyi öyleyse dinle şimdi. Çok zamanım yok ve her nedense seninle bir anlaşmaya varmayı önemli buluyorum.»

Bir sigarillos çıkartıp yaktı, yakındaki bir masaya oturdu.

«Önce adımla başlayalım. Adım van Horne değil benim. Ne olduğu da ne beni ilgilendiriyor ne de bir başkasını. Sana dört yıl din okulunda okuduğumu sonra da çıktığımı söylemiştim.»

«O da mı yalandı?»

«Hayatımın hikayesi.» Yeniden o eski alaycılığa dönmüştü. «Beş yıl, Keogh. Ve sonunda papazlık.»

Sözlerinin anlamı içime işlerken kadehime bakıyordum.

«Garip aslında,» dedi. «Ama şimdi geçmişi düşününce papazlığı gerçekten hiç istememiş olduğumu anlıyorum. Bütün iş de buradan çıktı. Sonunda hepsinden vazgeçtiğimde mazeret olarak aşık olduğum kızı öne sürdüm. Suçu asmak için uygun bir çivi senin anlayacağın.»

Şişeyle kadehimi alıp karşısına oturdum. «Üzgünüm,» dedim. «Ne söyleyeceğimi; bilemiyorum, ama şu kadarını belirteyim ki, sana taş atma hakkı dünyada en son bana gelirdi herhalde.»

«Hiç yurduna dönmeyi düşündün mü?»

«İrlanda'ya mı?» Omuzlarımı silktim. «Beni gördükleri anda vururlar.»

«Bilemem. Bu iç savaşınız ergeç bitecek. Bir af çıkarırlar nasıl olsa. Genellikle öyle yaparlar. Üniversiteye dönebilirsin. O tıp fakültesindeki son yılını tamamlarsın.»

«Düş bunlar,» dedim. «Bundan sonra olmaz artık.»

«Kızı mı demek istiyorsun? Haklı olabilirsin. Onun o kadar yabancı bir kültürde köklerini bulmasını istemek aşırı olur.»

«Uygun giyindiği takdirde onunla Kerry'deki kızların yarısını ayırt edemezsin,» dedim. «Ama ben bunu kastetmedim. Bir kere bana ruhumda ölüm olduğunu söylemistin, haklıydın. Gerçekten de değişemeyecek kadar uzun süre dolaştım karanlıklarda.»

«Senin gibi düşünmüyorum,» dedi. «Bir insan kendisinin olduğu kişiden sorumludur, Keogh. İnsan ne olmak isterse o olur ve değişmek her zaman mümkün olup kendi elindedir. Sana söylediklerimin hepsini unutsan bile bunu unutma.»

Şişeyle kadehime uzandı. «Bir tane de yol için,» diyerek kadehi doldurdu ve bir yudumda içti.

«Ne demek istiyorsun?»

«Bir kere papaz olan hep papaz kalır, Keogh. Ne tür katolik olursan ol, bunu bilirsin. Ben de bilirim. Yapılabilecek her türlü kötülüğü yaptım ama önemi yok bunun. Kaçış yoktur. Hiçbir zaman da olmamıştır.»

Kalkıp kapıya doğru yürüdü.

«Yani oraya gidecek misin?» diye sordum.

«Başka seçeneğim yok. Her şeyin sonunda birden dine döndüğüm için değil de hiçbir zaman olmadığı için.»

«Neden o halde?»

«Gurur, Keogh, saçma gurur. Rolümü çok iyi oynadım. Bu insanlar bana inanıyorlar. Bundan da önemlisi bana güveniyorlar. Bu hayallerini yıkamam artık.»

Kapıyı açarken kolunu tuttum.

«Senden oraya gitmeni bir tek kişi bile istemedi, değil mi?»

«Tabutumun son çivisi bu, evlât.»

Kolunu elimden kurtarıp merdiven başına çıktı. Sokak yine köylülerle dolmuştu. Daha önce kilisedeki sahnenin tekrarı oynanıyordu. İnsanlar bekliyorlardı ve neler olacağını hissediyorlardı. Yüzlerinden okunuyordu bu.

Van Horne merdivenlerden inerken hepsi diz çöktüler, Van Horne kapıya doğru yürürken köylüleri takdis ediyordu. Ben de arkasından yürüdüm. Moreno elinde şapkası, sırtını kapıya vermiş duruyordu.

«Kapıyı aç, dostum,» dedi van Horne.

Moreno hıçkırıklarla ağlayarak dizüstü çöktü.

Van Horne bana döndü ve ilk olarak adımla seslendi.

«İnsanın eğer varsa, iki elini de kullanması gerekir, Emmet.»

Sanki bütün bunlar daha önce olmuş gibi bir his vardı içimde, belki de hissettiğim o kaçınılmaz nedeni de buydu. Kapılara yürüdüm, açmadan önce sürgüyü çektim. Van Horne elini omzuma koydu.

«Senin için dua edeceğimi söylemiştim o rol kestiğim günlerde. Şimdi de senden aynı şeyi kendim için isteyeceğim. Bunu herkesten çok senden istiyorum.»

Konuşacak durumda değildim artık, içimde olan şeyi tutabilmek için olanca gücümü harcayarak kapıyı açtım. Van Horne bir metre kadar ilerleyip yağmura baktı. Hiçbir şey görünmüyordu. Dönüp bana baktı yine.

«Senin için daha önce hiçbir şey yapmamış olsam bile, şu söylediğimi lütfen kabul et, Keogh. Ağabeyini sen öldürmedin. Hayattı bu, insanlardı ve o lanet savaştı. Sen de başkaları gibi davranıyordun. Buna inan ve yeniden yaşamaya başla. Zamanını de la Plata'ya harcama. O lanetlenmiş zaten. Şimdi kapıyı kapat artık, Tanrı seninle olsun.»

Van Horne dönüp sise ve yağmura doğru yürüdü, ben de dediğini yaptım.

Rehineler yirmi dakika sonra kapıyı vurdular ve içeri doluştular. Victoria aralarında yoktu. İlk önce buna inanamadım,

kalabalığın arasına karışıp birbirlerini kucaklayanları ayırıp yüzlerine baktım tek tek.

Sonunda Nachita ile gözgöze geldim, gözlerindeki ateş en kötü korkularımı doğruluyordu.

«Burada değil, senor. De la Plata sözünü tutmadı.»

Döndüğümde yanımda şapkasını elinde sıkıntıyla çevirip duran bir köylü gördüm.

«Senor Keogh, Don Tomas'dan bir haber getirdim size... »

«Söyle!» diye bağırdım.

«Sizi hatırlamak için en çok değer verdiğiniz şeyi elinde tuttuğunu söyledi. Geceleri onları düşünerek rahat edeceğinizi umduğunu söyledi.»

Olayların dehşeti karşısında yağmur altında olduğum yerde kalakaldığım sırada duvarın ötesinden Jurado'nun sesi duyuldu.

«Senor Keogh!»

Kapıya koştum, Nachita da arkamdaydı, dışarı baktık.

«Don Tomas size arkadaşınızı gönderdi; Hıristiyancılık oynamak istemişti. O yüzden bir Hıristiyan gibi ölmesine izin vermek gerekirdi.»

Bir tek el silah atıldı, bir at korkudan sıçrayarak sisin içinden fırladı.

Van Horne eyerin üstündeki kaba bir haça bağlanmıştı, eski cübbesinin önünden kanlar akıyordu.

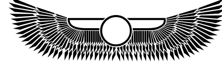
Atı sakinleştirmek için dizginleri kapıp yüzüne bakınca henüz yaşamakta olduğunu farkettim. Yalnız benimle konuşmak ister gibiydi. Olanca gücüyle çalıştı konuşmaya, ama başaramadı. Gözleri havaya çevrildi sonra başı yana düştü.

Jurado'nun atının nal sesleri uzaklaşırken Nachita önüne çıkan ilk ata atlamış olarak fırtına gibi ardından koptu gitti.

Hiçbir şeyin önemi kalmamıştı. Kalabalık garip bir sessizlik içinde kapıdan dışarı boşalırken hiçbir şey gerçek değildi artık. Moreno bir bıçak alıp van Horne'u bağlayan ipleri kesti, adamın cesedini kucaklamak için eller havaya kalktı.

Moreno bana döndüğünde artık ağlamıyordu.

«Yaşayabilirdi, senor, ama yaşamak yerine ölmeyi seçti. Bizim için insanlar için. Müthiş bir şey değil mi bu? Aramızda bir aziz varmış ve biz onu tanıyamadık.»

15. BÖLÜM

Ata atlayıp yağmurun içine dalmanın; bir yararı olmayacağı için artık Nachita'yı beklemekten başka yapacak şeyim kalmamıştı. Odama çıktım, soyundum, kurulandım, kuru elbiselerimi giydim. Ceplerime birer kutu .455'lik mermi yerleştirdikten sonra bara inip Moreno'nun viskisinden içerken tabancamı iyice söküp temizledim.

Az sonra Moreno geldi, saygıyla şapkasını; çıkardı.

«Senor, kilisede ona ait şeyler var; bunları ne yapmamız gerektiğini bilemiyoruz, siz onun arkadaşıydınız...»

«Pekâlâ, seninle kiliseye gelirim,» dedim.

Yağmur hâlâ şakır şakır yağdığı için pelerinimi sırtıma, şapkayı başıma geçirdim, dışarı çıktık. Katırların çektiği bir iki araba geçti yanımızdan, de la Plata'nın adamlarının cesetlerini taşıyan.

«Tanrısız, yaşadılar, biz de onları Tanrısız gömeceğiz,» dedi Moreno. «Hepsini bir çukura.»

«Senorita de la Plata'yı da mı?»

«Senor, rica ederim.» Adam gerçekten dehşete düşmüştü. «Onu gereken bütün törenleri yaparak gömeceğiz. Babasını düşünmemiz gerek, tabii kızının ölümü zavallı adama nasıl etki yapacak bilemem... »

Alana girdiğimizde at leşlerini çekmek için katırlara bağlıyorlardı. Yağmur, yerdeki kanın çoğunu alıp götürmüştü. Hayat devam ediyordu.

Kilisenin içinde şaşırtıcı bir değişiklik vardı. Sıralar iki yana çekilmiş, ortaya konmuş bir sıranın üstüne de kapağı kapalı tabut yerleştirilmişti.

«Dona Chela, senor,» diye mırıldandı Moreno.

«Onu örtmek iyi olur diye düşündük, yüzünden vurulmuştu. Bilmem anlatabildim mi?»

Çok iyi anlıyordum, kilisenin mumlarla ışıl ışıl yanan öteki yanına yürüdüm.

Meksika'ya ilk geldiğimde Vera Cruz sokaklarında Meryem Ananın geçişi törenini görmüştüm. Hayatımda gördüğüm en güzel heykellerden biriydi, ancak kalbine bir bıçak saplıydı; bu da Meksika'yı güzelce özetliyordu işte.

Van Horne sırma pelerini içinde bir masanın üstünde yatıyordu, elleri arasında bir haç, baş ve ayak ucunda mumlar vardı. Her an gözlerini açacak gibiydi.

«Onu alacak kadar büyük tabut yoktu, senor. Köy marangozu çalışmaya başladı bile.»

Mumların kokusu dayanılır gibi değildi, üstelik orada yapacak bir işim de yoktu. Daha önceden veda etmiştim. Giyinme odasına gittim. Moreno'nun sözünü ettiği şeyler aslında van Horne'un değildi. Huerta'da ölen papazın sandığından çıkma şeylerdi, ama şimdi bunu söyleyemezdim.

«Bunları güvenli bir yerde saklayın, yeni gelecek papaz ne yapacağını bilir,» dedim.

«Yeni papaz mı, senor?»

«Durum değiştiği için artık birini gönderirler buraya.»

«Ya Don Tomas?»

«Onun işi bitti artık.»

Bir daha kiliseye girmeyi göze alamadığımdan yan kapıdan çıkıp doğruca kasaba kapılarına gittim. Otelin önünden geçerken nöbetçilerden biri havaya bir el ateş edip birinin yaklaşmakta olduğunu bildirdi,

Moreno ile kapıdan dışarı çıktık. Arkamızda silahlı birkaç köylü olduğu halde Nachita sisler arasında göründü, Jurado boynundan bir iple bağlı olarak arkasından geliyordu.

«Hızlı koşamadı,» dedi Nachita.

«Ya ötekiler?»

«Papazı getirmesi için bunu bırakıp gitmişler. Yağmurda iz bulmak kolay olmuyor.»

Jurado'nun tek gözü yarı kapalıydı, yüzünün bereleri hâlâ geçmemişti, gözlerinde nefretten başka şey okunmuyordu.

«Pekâlâ Keogh, yakaladın beni,» dedi. «Ama sevgilin Don Tomas'ın elinde, onun çocuklar kızın üzerinden geçtikten sonra... »

Suratına bir şamar indirdim.

«Kes bunları. Nereye gidiyorlar?»

Jurado yüzüme tükürdü. Pelerinimin eteğiyle yüzümü silip bir yumrukta herifi yere serdim.

«Ben onu konuşturabilirim, senor.» dedi Nachita.

«Ne kader sürer?»

«Bir ateş yakma zamanı kadar.»

«Öyleyse kızart herifi. Ne kadar çabuk olursa o kadar iyi.»

Raul Jurado'nun kaba kuvvetinden başka bir şeyi olmadığı için konuşması uzun sürmedi. Daha önce iki kere pes etmişti benim elimde. Nachita atını sürünce ip gerildi, Jurado yerde sürüklenmeye başladı.

«Hayır, hayır kızılderiliye bırakmayın!» diye bağırıyordu.

Janos'un Yakiler hakkında söylediklerini hatırlayınca buna pek şaşmadım.

«Bir kere soracağım,» dedim. «De la Plata'nın yanında; kaç kişi var?»

«Beş.»

«Nereye gittiler?»

«Poneta'ya.»

Nachita başını salladı.

«Orasını bilirim. Melekler Vadisinin öte yanında yirmibeş mil ötede. Uzun yıllardır kimse yaşamıyor orada.»

Jurado'nunı kaburgalarına bir tekme savurdum.

«Doğru mu?»

Aksi aksi başını salladı.

«Don Tomas eskiden de kullanırdı orasını. Oradan dağlara haber gönderir adam çağırtmak için.»

Sözleri gerçek kokuyordu, ayağa kaldırıp Moreno ile arkadaşlarına doğru iteledim.

«Bunu askerlere saklayın, gerekeni yasal olarak yapsınlar.»

Jurado küfürler yağdırarak bana döndü, ama Moreno suratına bir tokat yerleştirdi. İki kişi ipin ucundan tuttular herifi sürüye sürüye köye götürdüler.

Nachito atından inmişti, biz de arkalarından yürüdük.

«Bu Poneta nasıl bir yer?» diye sordum.

«Bir yar kenarında yıkık bir kilise, iki üç sokak. İhtilalin ilk günlerinde hükümet kuvvetlerinin kalesiydi. Epey çarpışma olmuştur. Köylülerin çoğu öldürüldü. Kalan birkaç kişi de başka yerlere göçtüler.»

Otelin arka avlusuna Mersedesi park ettiğim yere yürüdük. Bonilla'nın verdiği haritayı koltuğun üstüne yaydım.

«Oraya ne kadarda gideriz?»

«Beş altı saat sürer, senor. Atlara bağlı. Melekler Vadisi yirmi mil enindedir. Hep çöl hiç su yoktur.»

«Bizden ne kadar öndedirler dersin?»

«Bir buçuk saat.»

«Poneta'ya varmadan onları yakalayabilir miyiz?»

«Yedek at alırsak, belki. Ama bizi gördüğü anda kızı öldürür.»

Haritaya, özellikle de Melekler Vadisi çölüne bir daha baktım. Çözüm ortadaydı.

«Ya biz oraya ondan önce varırsak?» dedim. «Ya onlar geldiklerinde biz bekliyor olursak?»

«Senor?» Kaşlarını çattı. «Bu nasıl olabilir?»

Mersedesin direksiyonuna vurdum. «Bununla her şey mümkündür.»

Kızılderili'nin gülümsediğini ilk kez orada gördüm.

Kasabadan ayrılmamız epey duygusal oldu. Moreno bizi bırakmak istemiyordu.

Huanoa'da Cordona'ya bir atlı göndermiş hiç olmazsa teğmenin gelişini beklememizde ısrar etmekteydi.

Mersedese binmeden önce beni adetleri olduğu üzere kucakladı, sırtımı okşadı. Gözlerinin yaşlı olduğuna bakılırsa beni bir daha sağ görmeyeceğine inanıyordu. Yine de ilginçtir, içlerinde bir kişi çıkıp da bizimle gelmek istememişti.

ojada'yı arkamda bıraktığım için seviniyordum, daha o zamandan orasını bir daha göremiyeceğimi biliyordum sanırım, zaten görmek istediğim de yoktu ya.

Sonunda, başka ne olmuş olursa olsun, Oliver van der Horne kendi kendilerine yardıma bile hazır olmayan insanlar uğruna ölmüştü. İnsan onlar için pek çok özür ileri sürebilirdi. Hayatlarının sefaleti, yıllarca süren ıstırapları... Ancak sonuç yine de kendi kendilerine yardım için hiçbir şey yapmadıklarıydı. Başkasına yardım için de küçük parmaklarını bile oynatmazlardı.

Anlatılmaz bir burukluk kaplamıştı içimi. Onlardan da, bu lanet ülkeden de bıkmıştım. İçimdeki öfke bir hal almıştı ki kasabadan hiç de gerekmeyen bir hızla çıkıp uzaklaşmıştım.

Tepeden aşağı inerken yağmur hafiflemiş, sis yer yer açılmıştı. Meskit ve kaktüs ağaçlarıyla kaplı vadiye indiğimizde arabayı durdurdum. Nachita inip geniş daireler çizerek çevreyi taradı. Çok geçmeden döndü.

«Tahmin ettiğim gibi buradan geçmişler, izleri taze henüz,» dedi.

Askeri haritada eski yol işaretliydi. En kısa yol dümdüz gitmekti. Poneta yarı yolda bir dağın yamacındaydı. Yirmi mil kadar bir yolumuz vardı.

Stratejim açık seçikti. Nachita arabaya döndü, beş mil kadar çölün kıyısını izleyerek doğuya doğru sürdüm Mersedesi, sonra kuzeye dönüp Nachita için müthiş bir hız olan saatte yirmibeş mille güneşten kavrulmuş topraklara daldım.

ölü olaysız geçip bir saatte öteki taraftaki dağların eteklerine vardık. Burada batıya dönüp birkaç mil boyunca çölü izledim yine. Haritada belirtildiği gibi iki dağ arasındaki bir geçide giden yolu bulduk.

Yokuş yukarı giderken hızı kesmek zorunda kalmıştım, yol bir süre dağın çevresinden kıvrılarak devam etti, yamaçlar altımızda dimdikti, sonunda büyük bir kayalığın çevresini dolanınca Poneta'yı bir yarın altında gördük.

Sandığımdan büyük bir yerdi, kilisesinin heybetine bakılırsa bir zamanlar epey önemli bir kasaba olmalıydı. Düz damlı taştan kilisenin çan kulesi de kurşunlara epey hedef olmuş görünüyordu.

Binaların geri kalanı kerpiçtendi. Çoğunun damı çökmüştü, her tarafta savaşın izleri görülüyordu.

Ana caddeden geçerken Nachita'nın silahı elindeydi, ancak kertenkeleler ve yıkık kulenin üstüne konmuş kargalar dışında bizden başka canlı yoktu kasabada. Arabayı bir alanın ortasındaki boş havuzun önünde durdurdum.

Mataralarımızdan birini alıp boğazımdaki tozları temizleyip Nachita'ya uzattım. İki üç karga havalanıp birbirlerine seslendiler. Güneş battı. Ben ürperdim, içimdeki o Kelt kanı yine galebe çalmıştı.

«Kötü bir yer,» dedi Nachita. «Çok insan öldü burada.»

«Onları gelenleri görebileceğimiz yolun başında bekleyeceğiz,» dedim.

Köyün kıyısında bir duvarı yıkık eski bir ev bulduk. Mersedesi yıkık duvardan içeri sokup iyice gözden sakladım. Sonra yolun kayalığın çevresini dolandığı yere kadar yürüyüp kayalığa tırmandık.

Çölü iyice görebiliyorduk buradan, Nachito, yılanları kovmak için bir sopayla çalılıklara vurdu, sonra oturup beklemeye başladık. Bende **Thompson**lardan biri, onda da eski **Winchester**i vardı. Ama

Victoria'ya bir zarar gelmeden onlara saldırmak kolay olmayacaktı. Ne de olsa önemli olan kızın güvenliğiydi. Çok şeyi şansa bırakacaktı ki, işte hiç hoşuma gitmeyen bir şeydi bu.

Şapkamı başımın altına yerleştirip arkama yaslandım, bir sigara yaktım, orada gözlerimi kısmış boşluğa bakarken Victoria'nın nasıl biri olduğunu, aklından neler geçtiğini düşünmeye başladım. Bizim kendilerini izleyeceğimizi biliyor olmalıydı. Ayrıca başka bir seçeneğimiz olmadığını da.

Peki ya Tomos de la Plata? Onun ne yapacağını kestirmek çok güçtü. Başından çok şey geçmiş ve yüzlerce olayın içinde yoğurulmuş bir insandı. Cezaevindeki yılları, horgörülme, inandığı dava uğruna çektikleri... Uzun mücadele. O kadar insana kıyması..

Ama başkaları da bunlardan geçmişler ve sağ kalabilmişlerdi. Burada daha derin bir şey olmalıydı. Bu insanın en derin karanlıklarına girilmişti ve böyle bir insandan korkulmalıydt.

Uyuyakalmış olmalıyım, Nachita da beni uyandırmamıştı. Sonunda sarsarak uyandırdığında güneş portakal rengi bir top gibi batıyordu, öte yandan vadi kızıla boyanmıştı.

Sakin havada nal sesleri açıkça duyuluyordu. Çalılıklar arasından bakınca altımızdaki yoldan yukarı çıkmakta olduklarını gördüm. Çölün tozuyla kaplıydılar, insanların da hayvanların da yorgun oldukları bir bakışta anlaşılıyordu.

Victoria ile de la Plato aynı ata binmiş olduklarından yine talihimiz yoktu. Kız adamın önünde, kolları arasındaydı. O bu durumdayken herhangi bir şeye kalkışmak çılgınlık olurdu. Orada sessizce yatıp köye girişlerini ve ana caddeden alana doğru ilerlemelerini izledik.

«Ben onları üstüme çekersem Victoria'nın başında birden fazla adam bırakmaz sanırım, sen de herifi haklayabilirsin.»

«Peki bunu nasıl sağlayacaksınız, senor?»

Kısaca anlattım.

«Ölümünüze gittiğinizi biliyor musunuz?» dedi.

«Zamanı gelmişti belki de.» Omuzlarımı silktim. «Sen zamanı gelince Victoria'yı aradan çek, yeter. Ondan başka şey düşünmeyeceksin. Ne olursa olsun, beni unut.»

Garip bir kendimden geçmişlikle çalılar arasından aşağı kaydım. Yapılması gerekeni yapacaktım, bu benim sonum demek olacaksa, sonum olsundu. Epey uzun bir süre beklemiştim bu günü.

Nachita Mersedesi sessizce yıkık evden iterek çıkarmama yardım etti, ben direksiyona geçtim, **Thompson**u da yanımdaki koltuğun üstüne bıraktım. O mükemmel motorun kükremesi neredeyse kasabayı yerle bir edecekti ayağımı gaz pedalına bastığımda. Daracık sokaktan alana doğru sürdüm arabayı.

Victoria'nın kolunu tutmuş olan Tomas de la Plata kiliseye doğru yürüyor,adamları da atları yularlarından tutmuş arkasından geliyorlardı. Ben frene bastım, yüzünde beni tanımanın yarattığı şaşkınlığı görene kadar bekleyip vitesi geriye taktım sonra, Mersedes geri geri dar sokağa girerken onlar ateşe başlamışlardı bile. Ön cam paramparça olduğu anda güdüsel bir hareketle başımı eğince araba savruldu kerpiç duvarlardan birini yerle bir etti.

Bu beni biraz yavaşlatmıştı ki zaten istediğim de buydu. Kurşunlar başımın üstünde uçuyor arabanın karasörine çarpıyordu. Sonunda köyden kurtulmuş, yine açıklığa çıkmıştım.

Arabayı savurmak için direksiyonu sağa sola kırdım, sonra da yolun dışına sürdüm.

Mersedes çalılıklar arasından kendine yol açarak yamaçtan aşağı yıldırım gibi gitmeye başladı. Ben **Thompson**'u kapıp kendimi dışarı atmıştım. Araba iki kere ters döndü, bir ağaçlığa daldı sonunda tepeüstü bir halde durdu.

Ben çalılar arasına yatıp bekledim. Birkaç dakika sonra başımın üstündeki yolda göründüler. Adamlardan biri Victoria'yı tutuyordu. Kenarda durup arabaya baktılar, de la Plata birşeyler söyledi ve dördünü yanına alıp inmeye başladı. Victoria ile o tek adam yukarda kalmışlardı.

Nachita birden arkalarında belirdi. Yaptığı her neyse çok sessiz yapmış olmalıydı ki adamın gıkı çıkmadan devrildi, Nachita Victoria'yı geri çekti.

Beklediğim buydu benim. De la Plata ile adamları çalılıkları yara yara üstüme geliyorlardı.

Birbiri ardından açıklığa çıktıklarında ayağa kalkıp beşini birden devirmek için tetiğe bastım. İlk ikisi hemen devrildiler, ancak o anda makinelinin şarjörü tutukluk yaptı.

Tomas de la Plata bir yılan gibi ani bir hareketle omzundaki kılıftan tabancasını çekip ateş etti. Kurşun göğsümün sağ üst tarafına girdi, arkası üstü çalılara devrildim.

Yere çarptığım anda **Enfield**imi çekip iki kere üstüste ateş ettim, sonra elimden geldiği kadar çabuk çalıların arasından aşağı kaydım.

Kuytu bir yerde durup yarama baktım. Mesafe kısa olduğu için merminin gücü çok fazlaydı, kurşun sağ kürek kemiğimin altından

çıkmıştı. Çıkış deliği tahminimden de küçüktü, tabancası .38'lik olmalıydı.

Elime tükürdüm, tükrüğümde kan olmaması iyi bir şeydi. Ancak o sırada üstümdeki çalılıklardan gelen sesler hiç hoşuma gitmemişti. Saklandığım yerden çıkıp yeniden yamaca tırmanmaya başladım. Yola varmak için çaprazlamasına gidiyordum.

Biri az sonra beni gördü, bir çığlık, ardından üç dört el ateş... Son bir hamleyle ciğerlerim patlayacak gibi olduğu anda kendimi yola çektiğimde adamlardan birinin soldan lokomotif gibi üzerime geldiğini farkettim.

Başka seçeneğim olmadığından nişan almadan ateş ettim. Sonra ayağım takıldı, yaramın sancısından bir çığlık atarak yere devrildim. Koşan adam yaklaşmayı bekleyerek ateş etmemişti. Ama kendinin sonu oldu bu; tam kalbine isabet eden kurşun herifi havalandırıp yoldan aşağı fırlattı.

Enfield'de bir tek mermi kalmıştı, yeniden dolduracak zamanım da yoktu. De la Plata ile sağ kalanlar çalılıklar arasından çıkarlarken dönüp köye doğru koşmaya başladım.

Sürekli ateş ediyorlardı, ancak çalılıklar arasındaki o kovalamacadan ve yamacı tırmanmaktan sonra hiçbirinde nişan alacak hal kalmış değildi. Ben kiliseye erişmeyi umarak koşuyordum. Söylediklerime rağmen Nachita'nın olaya el atacağını diliyordum.

Havuza vardığımda bir daha vuruldum. Bu kere kurşun sağ bacağımı sıyırıp geçmişti ama bu da beni yıkmaya yetmişti.

Yerde yuvarlandığım sırada de la Plata'nın güçlü kuvvetli ve genç arkadaşı olanca hızıyla üzerime doğru koşuyordu. Öyle fazla titizlik edecek durumda değildim. Herifin göbeğine nişan alıp tetiğe bastım ve herif daha yere düşmeden kalkıp kiliseye koştum.

Tomas insanın karabasanlarında bir türlü elimden kurtulamadığı yaratıklardan biriydi sanki. Kapıya vardığımda bir kurşun gelip hemen başımın üstüne saplandı. Omzum üzerinden baktığımda havuzun yanından geçmiş iki elinde birer tabanca hızla koşuyordu.

Kilisenin serin karanlığa dalınca, bir an bile durmaya cesaret edemeden cebimden mermileri çıkardım. Sağ kolum ve omzum alev alev yanıyor, parmaklarım oynamıyordu, iki mermiyi güçlükle doldurdum tabancaya.

Tomas içeri girmiş ve karanlıkta ateşe başlamıştı bile. Ben de büyük bir aptallık edip döndüm ve ateş ettim. Böylece yerimi belli etmiş oluyordum. O karşılık verince de dönüp gölgeler arasına koştum.

Önüme çıkan taş bir merdivene ayağım takılınca düştüm, sonra kalkıp yukarı koştum. Merdivenler çan kulesinin iç tarafına çıkıyordu. Kulenin tepesindeki bir delikten ışık doluyordu içeri. Dama çıkıp çevreme bakındım. Aşağı açıklıktan bir kurşun yanımdan geçip gitti. Karanlığa iki kere ateş ettim, ikincisinde tabancadan yalnızca bir çat sesi çıktı.

Sonum gelmişti artık. Küçük Emmet Keogh' un sonu gelmişti. Tomas hiç duraksamadan çıkıyordu yukarı. Dönüp çatının kenarında yürüdüm, ama gidecek hiçbir yer yoktu. Ya aşağı uçuruma ya da öteki taraftan kasaba alanına...

Arkama döndüğümde Tomas de la Plata'nın on metre berimde durduğunu gördüm. Soluk soluğaydı, yüzü bembeyazdı tek elinde tabanca vardı şimdi. Sonunda yapılabilecek yanlışların en kötüsünü yaptı. Beni hemen orada vuracağı yerde konuştu.

«Seni kim gönderdi, Keogh?»

Aldığı karşılık damların tepesinde yankıyan ve kargaları korkuyla havalandıran bir tek el silah sesi oldu. De la Plata bir

çığlık attı, olduğu yerde döndü, tabancası elinden fırlayıp aşağı alana uçtu.

Nachita havuzun kenarındaydı, **Winchester**ini omuzlamış, Victoria da yanında çömelmişti. Kız birden benim adımı söyleyince sesi kargaların boğuk seslerine karıştı.

Ben dönerken de la Plata da ağzından kanlar boşanarak üzerime atladı. Ben hafifçe yana kaydım, herif tepetaklak alana yuvarlandı.

Baktığımda yüzüstü yatıyordu yerde, Nachita yanında çömelmişti. Nachita ayağa kalktı bana baktı, sonra kilisenin kapısına doğru Koşan Victoria'nın ardından yürüdü.

Kargalar yeniden kuleye konmuşlardı. Bakır rengi gökyüzünde kapkara. Güneş tepeler arasında alçaldı. Yorgundum, sol elimdeki **Enfield**'in ağırlığı bile fazlaydı artık. Tabancayı bir daha almamak üzere uçuruma atmak çok dramatik bir hareket olacaktı, ancak bunun akıllıca bir şey olacağı söylenemezdi. Küçük Emmet Keogh'un yapacağı bir şey değildi bu. Kötü bir yerdeydik ve akşam oluyordu.

Yere oturdum, mermilerimi önüme yaydım ve yaralı omzum yüzünden epey güçlük çekerek tabancayı yeniden doldurmaya başladım.

SON